

ČITAJ
NOVI LIST
0-24

SKENIRAJ!
ZA VIŠE VIJESTI
BEZ PRESTANKA

VRIJEME

DANAS

max. 17

min. 10

SUTRA

max. 16

min. 14

IZVAN KONTROLE Roditelji srednjoškolcima nekritički opravdavaju i do 400 izostanaka godišnje

Fuchs: Ograničit ćemo broj roditeljskih ispričnica

Str. ► 2. i 3.

Po postojećem pravilniku roditelji su imali neograničen broj isprika djeteta do tri dana po isprici i to se jako zlorabilo. Radit ćemo na tome da tu mogućnost roditelja ograničimo, rekao je ministar znanosti, obrazovanja i mladih jučer u Rijeci. Ravnatelji strukovnih škola upozoravaju da je više nego ikad važno biti redovit u školi. Ako do kraja modula nisu dobili ocjenu ili je ona negativna, moglo bi ih zadesiti polaganje predmetnog ispita, a ako ga ne polože, dopunska nastava

Str. ► 10.

U Martinšćicu stigla - polovica broda

»Lenac« opet gradi brod iz dva dijela

Str. ► 24. i 25.

Nogometaši Rijeke svladali Osijek 4:2

Frukova »paučina« i Čopove škarice

Str. ► 22. i 23.

Andrej Grozdanov uoči koncerta »Rijeka se buđi« 9. studenoga u Dvorani mladosti

Nastupit će sam vrh kršćanske glazbe u Hrvatskoj

Piše
Dražen KATALINIĆ

Solari pojeli njive

Svega smo se nagledali u Lijepoj Našoj, ali da zakon omogućuje privatnom investitoru da ljudima otme djedovinu jer će na njoj u ime zelene tranzicije graditi elektranu, e time smo uspjeli nadmašiti i same sebe! Dakle, u Hrvatskoj, prema sadašnjem Zakonu o izvlaštenju, tko god hoće može susjedu ili bilo kome u bilo kojem kutku Hrvatske uzeti njegovo privatno zemljište pod uvjetom da će na njemu postaviti solarne panele ili vjetroelektrane, a vlasnik zemljišta tu ne može ništa pa ni utjecati na visinu obeštećenja. Jer je hrvatski zakon odlučio štititi atmosferu, a ne čovjeka. A taj će »investitor« onda na tuđem, otetom zemljištu proizvedenu struju skupo naplaćivati, a od nas raditi budale s objašnjenjem da se bavi zelenom tranzicijom. Ukratko, vlasnike parcela se izvlašćuje k'o na traci kako bi se privatnom investitoru omogućilo ostvarivanje profita na otetom zemljištu jer se dotični bavi zelenom tranzicijom i svi bismo time trebali biti oduševljeni i dati mu još naše djedovine na kojoj su odrasle generacije pa da Hrvatska bude još zeleno »tranzitnija«.

Osim što su pojedini članci Zakona o izvlaštenju toliko općeniti i neprecizni da ih svatko može tumačiti kako hoće, u slučaju otimanja zemljišta privatnim vlasnicima kod Zaboka za potrebe gradnje elektrane prekršeno je i nekoliko članaka Ustava, a ne samo Zakona o izvlaštenju i Zakona o obnovljivim izvorima energije koje su zastupnici lijeve oporbe predali Ustavnom sudu na ocjenu ustavnosti. Dovoljno je samo da se otimačina radi u ime zelene samodostatnosti i, prema sadašnjem zakonu, sva su vam vrata otvorena. Pa tako možete čak ishoditi i građevinsku dozvolu za tuđe zemljište bez da vlasnik parcele ima pojma o tome. Ako ćete postavljati obnovljive izvore energije.

Prije svega, u oči upada da je prekršeno pravo na privatno vlasništvo i zaista ili bilo besmisleno trošiti retke ovog teksta na objašnjavanje nečeg toliko očitog. Osim prava na privatno vlasništvo, krši se i ustavno načelo nepovredivosti vlasništva, vladavine prava te posebno načelo propisano u članku 16. Ustava po kojem »svako ograničenje slobode ili prava mora biti razmjerno naravi potrebe za ograničenjem u svakom pojedinom slučaju«. Ako se zakon već poziva na energetska tranziciju kao javni interes, on ne može i ne smije biti po automatizmu iznad prava na privatno vlasništvo, upozorava se između ostalog u podnesenom zahtjevu za ocjenom ustavnosti. I valjda se neće morati Ustavnom sudu posebno objašnjavati da ostvarivanje privatnog profita ne predstavlja nikakav javni interes svih građana Hrvatske jer sve nabrojeno stvara pravnu nesigurnost kod građana, a gubi se i povjerenje u institucije.

Osim toga, ni javni interes Republike Hrvatske nije postignut jer se uzima vrijedno i plodno poljoprivredno zemljište za energetska postrojenja bez da su se prethodno iskoristili krovovi kuća ili javnih zgrada ili neko drugo zemljište, poput zapuštenog građevinskog na primjer, a ne odmah ono najkvalitetnije - poljoprivredno. Nadalje, ni investitor nije morao odmah uzeti privatno zemljište za svoje solare, mogao je, primjerice, elektranu graditi na državnom, ako već postoji toliko javni interes za gradnjom solarnih panela u dijelu Hrvatske koji nema ni dvije tisuće sunčanih sati godišnje za razliku od obale i otoka koji premašuju brojku od tri tisuće.

S toga je nesretnim stanovnicima Zaboka i Pregrade, kojima privatnici u ime ekologije i uz blagoslov države kradu zemljište, ostalo još samo da se obrate najvišoj instanci pravne države - Ustavnom sudu, a ako ni to ne upali, onda Europskom sudu za ljudska prava. I Matiji Gubecu, kojeg su Zagorci u očaju zazvali jučer pred Ustavnim sudom u Zagrebu jer su postupci izvlaštenja već pokrenuti, a Grad Zabok ih ne može zaustaviti.

S obzirom na to da zakon izgleda kao da je napisan na Divljem zapadu, onda se i vlasnike s njihovih oranica tjera kao Indijance u Sjevernoj Americi, koji su barem dobili zamjenski teritorij u rezervatima. U Ministarstvu gospodarstva su svjesni da pojedini investitori od Hrvata rade Indijance pa su najavili izmjene zakona.

IZMAKLO KONTROLI Roditelji svojim srednjoškolcima nekritički

Previše izostajanje rizično u modula

Neki srednjoškolci manipuliraju izostancima nadajući se boljim ocjenama, a roditelji to opravdavaju

Ravnatelji strukovnih škola posebno upozoravaju učenike i roditelje da je više nego ikad važno biti redovit u školi. Ako do kraja modula nisu dobili ocjenu ili je ona negativna, moglo bi ih, naime, zadesiti polaganje predmetnog ispita, a ako ga ne polože, dopunska nastava

Ljerka BRATONJA
MARTINOVIĆ

U zadnjih 10 godina broj kaznenih mjera u školama se prepolovio, a učenicima je izrečeno 20 posto više pohvala godišnje. Tako je u školskoj godini 2013./2014. izrečeno ukupno 76.029 pedagoških mjera, od opomene do ukora, dok je u školskoj godini 2024./2025. zabilježeno manje od 37.000 takvih kaznenih mjera prema učenicima. Istodobno, godišnje oko 20.000 učenika više dobije pohvale pa je tako njihov broj u zadnjem desetljeću porastao sa 110.000 na 132.000, kažu podaci Ministarstva znanosti, obrazovanja i mladih (MZOM).

Nažalost, ove pozitivne brojke nisu posljedica pozitivnih promjena u ponašanju učenika, već sklonosti roditelja da im u svakoj prilici progledaju kroz prste i opravdaju izostanke s nastave. Već godinama, naime, učenici s

nastave izostaju i do 400 sati godišnje, dok prosjek opravdanih sati po učeniku iznosi čak 113 sati u srednjoj školi.

Rast izostanaka

- Pohvale su u srednjim školama uglavnom vezane uz odličan uspjeh, dajemo ih svima koji završe s odličnim uspjehom. S obzirom na to da se opći uspjeh povećao, logično je da se povećao i broj pohvala. A što se tiče pedagoških mjera, u Pravilniku o kriterijima za izricanje pedagoških mjera je propisano da roditelji mogu neograničeno opravdati izostanke, tako da uglavnom nitko nema neopravdane, a samim tim nitko nema ni pedagoške mjere koje su u većini slučajeva bile vezane uz neopravdane izostanke. Vrlo rijetko su razlog neka druga neprihvatljiva ponašanja, tumači Suzana Hitrec, predsjednica Udruge srednjoškolskih ravnatelja i ravnateljica Upravne škole Zagreb.

Broj opravdanih sati, naime,

već godinama enormno raste pa je tako lani dosegnuo brojku od 39,4 milijuna opravdanih izostanaka. Ukupno je evidentirano 40,2 milijuna izostanaka, što znači da se učenicima opravdava praktički svaki njihov nedolazak na nastavu. Za usporedbu, u pretpandemijskoj godini 2018./2019., izostanaka je bilo za četvrtinu manje nego danas, ukupno 30 milijuna na godišnjoj razini.

- Mi na to već godinama upozoravamo i dajemo prijedlog našem Ministarstvu znanosti, obrazovanja i mladih da se revidira taj pravilnik i da se ograniči broj dana koje roditelj može opravdati u jednoj godini. Naša udruga je poslala prijedlog po kojem bi roditelj mogao opravdati maksimalno 12 dana u cijeloj nastavnoj godini. I to je puno dana, ali daleko manje od ovoga što roditelji trenutno opravdavaju, veli ravnateljica Hitrec. U njenoj školi, veći broj slučajeva da su roditelji opravdali i po 400

sati, a većina roditelja svojoj djeci opravda više od 100 sati godišnje. Taj trend će se, uvjerena je, nastaviti sve dok se pravilnikom ne ograniči, a to im priznaju i sami roditelji.

Ovakva situacija nikako nije dobra ni za same učenike, jer se u nekim ekstremnim slučajevima događa da učenik koji je učestalim izostajanjem htio osigurati bolje ocjene uz manje učenja, na kraju mora ići na predmetni ispit jer nema dovoljno ocjena. Događa se da učenik kalkulira, ali ne uspije kalkulirati dovoljno dobro pa mu se to obije o glavu, a u prvoj godini modularne nastave problemi bi, smatra Hitrec, mogli eskalirati.

- Vidjet ćemo što će nam donijeti ova školska godina s modularnom nastavom, jer nam tu neki moduli završavaju puno ranije pa je manevarski prostor puno kraći. Kad učenici izostanu jer nisu spremni za test ili usmenu provjeru, a neki modul traje pet ili šest tjedana, morat će dobro paziti da budu

HEP NUDI UČENICIMA I STUDENTIMA STIPENDIJE

ZAGREB ► Hrvatska elektroprivreda objavila je natječeaje za dodjelu stipendija redovnim učenicima srednjih škola i redovnim studentima, u sklopu kojih će za školsku i akademsku godinu 2025./2026. ponuditi sklapanje ugovora za 195 stipendija. Na

natječeaje otvorene do 16. studenoga 2025. godine mogu se prijaviti studenti diplomskih studija te treće godine prijediplomskih studija tehničkih znanosti, kao i učenici predzavršnih i završnih razreda srednjih škola tehničkih usmjerenja. Stipendija za

prvu i drugu godinu diplomskog studija iznosi 350 eura mjesečno, odnosno 300 eura za studente treće godine prijediplomskog studija. Za redovne učenike stipendia je 200 eura, odnosno 250 eura za učenike završnih razreda. (Hina/D.V.)

čki opravdavaju i do 400 izostanaka godišnje

ja iz škole rnojoj nastavi

GORAN KOVAČIĆ/PIXSELL

SANJIN STRUKIĆ/PIXSELL

“Mi na to već godinama upozoravamo i dajemo prijedlog našem ministarstvu da se ograniči broj dana koje roditelj može opravdati u jednoj godini na maksimalno 12 dana u cijeloj nastavnoj godini

Suzana Hitrec

ocijenjeni u tom vremenskom okviru, upozorava Hitrec. U protivnom, mogli bi se naći u problemu jer se nakon što modul prođe, više ne može ocjenjivati.

Zato su ravnatelji strukovnih

Fuchs: Roditeljima će se ograničiti opravdavanje učenčkih izostanaka

Ograničit će se broj izostanaka koje učenicima mogu opravdati roditelji, rekao je tijekom boravka u Rijeci ministar znanosti, obrazovanja i mladih Radovan Fuchs. To je istaknuo komentirajući rasprave oko potencijalne zlorabe mogućnosti roditelja koji može ispričati izostanak djeteta s nastave do tri radna dana, i to više puta tijekom školske godine, bez potrebe za liječničkom ispričnicom.

- Po postojećem pravilniku roditelji su imali neograničen broj isprika djeteta do tri dana po ispici i to se jako zlorabilo, tako da imamo ogroman broj opravdanih izostanaka iz škole. Ta varijanta je očito otišla u krivom smjeru i radit ćemo na tome da tu mogućnost roditelja da ispriča djetetov izostanak iz škole do tri dana ograničimo. Nismo donijeli definitivnu odluku hoće li to biti jedan, dva ili više puta tijekom polugodišta, osluškivat ćemo komentare na javnom savjetovanju i u kratkom roku donijeti tu odluku, rekao je Fuchs.

Već dulje vrijeme na snazi je i pravilnik koji definira da upotreba mobitela u školama za vrijeme nastave nije dozvoljena. Međutim, taj pravilnik nije definirao segment korištenja mobitela u školama izvan nastavnog procesa, a, također, niti koje su sankcije ukoliko učenik za vrijeme nastave koristi mobitel, kao i odredbu zabrane korištenja mobitela u školama što smo ostavili kao mogućnost da same škole, odnosno osnivači donesu takvu mjeru. Pravilnik je, dakle, odredio da upotrebe mobitela tijekom nastave nema, istovremeno, čitav niz škola, jednako tako i osnivača donio je preporuku da se mobiteli ne mogu koristiti u školama uopće. Do sada nije postojala niti jedna mjera koja izriče vrstu kazne kada učenik ipak koristi mobitel, rekao je Fuchs, komentirajući izmjenu pravilnika o pedagoškim mjerama. Fuchs je dodao kako se sve mjere nedoličnog ponašanja učenika i kršenja odredbi reguliraju upravo tim pravilnikom, a ne zakonima. Upravo to mi sada radimo, pojašnjavamo tu kategoriju i činjenicu da je i u prostorima škole zabranjena upotreba mobitela i definirat ćemo da škole definirane pedagoške mjere mogu izreći, rekao je ministar Fuchs. (S. G.)

škola posebno upozorili učenike i roditelje da je više nego ikad važno biti redovit u školi. Ako do kraja modula nisu dobili ocjenu ili je ona negativna, moglo bi ih, naime, zadesti polaganje predmetnog ispita, a ako ga ne polože, dopunska nastava.

Učenici kalkuliraju

- To je ustvari, jedna agonija koja se proteže kroz čitavu nastavnu godinu. Učenici ni ne mogu ispraviti ocjenu iz modula 1 na modulu 2 koji slijedi. Čak i ako predaje isti nastavnik, to se ne može, objašnjava Hitrec. Uz to, nekritičkim se opravdavanjem izostanaka učenicima šalje potpuno pogrešna poruka da je u redu izbjegavati svoje obveze. Vrlo su rijetki roditelji koji to ne čine, i koji ne dopuste djeci ostati kod kuće jer nisu naučili za test, već ih unatoč tome šalju u školu.

- Učenici danas kalkuliraju,

pogotovo kad su pisane provjere, a nastavnik daje isti test s istim zadacima. To im se onda čini kao jednostavan način da manipuliraju, nauče bolje i dobiju bolju ocjenu. A to roditelji apsolutno podržavaju, prenosi ravnateljica. Kad su na vijeću roditelja u njenoj školi prilikom usvajanja novog kućnog reda kojim se ograničava upotreba mobitela rekli roditeljima da učenici koriste mobitele za prevaru na testovima, oni su to zdušno podržali jer su »i sami prepisivali«.

- Dakle u redu je prepisivati i varati, ako vas nitko ne uhvati, komentira Hitrec. Zanimljivo je, dodaje, da isti pravilnik varanje na testu tretira kao najblaži prekršaj. Zahvaljujući takvoj politici vođenja sustava, svaki drugi učenik u Hrvatskoj lani je imao odličan uspjeh, a njih 16 posto opći uspjeh 5,0 te je u hrvatskim školama bilo više od 200.000 odlikaša.

Radovan Fuchs

Arhiva NL

Pripremaju se nova zakonska pravila za osnovnoškolce

PATRIK MACEK/PIXSELL

Okrugli stol »Kradu li mobiteli i društvene mreže našoj djeci djetinjstvo?«

Potpuna zabrana mobitela u školi

Korištenje mobitela u osnovnim školama, osim na nastavi, zabranit će se i tijekom odmora, uz iznimke vezane uz edukativne svrhe ili medicinske razloge

Tihana TOMIČIĆ

Čak i sami 16-godišnjaci, kad je riječ o upotrebi interneta i pametnih telefona, tvrde kako pretjerano korištenje mobitela i društvenih mreža negativno utječe na njihovo učenje i kvalitetu slobodnog vremena. Podatak je to koji je iznesen na jučerašnjem okruglom stolu u Saboru, uoči rasprave o tome treba li djeci u osnovnim školama zabraniti korištenje mobitela, a debatirat će se i o tome treba li djeci do 13 godina života zabraniti i korištenje društvenih mreža.

Riječ je o prijedlogu izmjena Zakona o odgoju i obrazovanju nezavisne zastupnice Marije Selak Raspudić s ciljem da se u školama zabrani korištenje pametnih telefona, pametnih satova i tableta, osim u edukacijske svrhe ili ako je to opravdano medicinskim razlozima. U pojedinim školama i gradovima daciima je zabranjeno koristiti informacijsko-komunikacijske tehnologije, dok u drugima to nije regulirano. Učenike to dovodi u nejednak položaj, stoga treba uvesti pravila koja će važiti za sve, izjavila je Selak Raspudić.

Prava pitanja

- Želimo konačno postaviti pitanje u Hrvatskom saboru - što se događa s našom

SPORNE MREŽE

Najavljena je i rasprava o tome treba li djeci u dobi do 13 godina zabraniti i korištenje društvenih mreža

djecom i neumjerenom konzumacijom mobitela i društvenih mreža, posebno u odgojno-obrazovnom procesu. Istraživanja pokazuju nekoliko negativnih učinaka: depresiju, poremećaj sna, koncentracije u obrazovnom procesu, općenito negativne trendove zbog pretjerane konzumacije društvenih mreža i mobitela. Ali imamo pozitivne pomake: Nizozemska koja je uvela zabrane sada vidi velike rezultate toga da se koncentracija i međusobna komunikacija u školama poboljšava, kaže Selak Raspudić.

- Imali smo slučaj samoubojstva dječaka koji je u virtualnoj stvarnosti tražio rješenje za svoje probleme i možda je i bio navođen u tome smjeru. Klima se promijenila srećom nakon toga, sada mi se čini da postoji opći konsenzus da se nešto napravi, dodala je.

Prema istraživanju koje je predstavio Boris Jokić s Instituta za društvena istraživanja, a koje je prije dvije godine rađeno kroz tri generacije učenika osnovnih i srednjih škola, tinejdžeri su i sami svjesni negativnih

posljedica prekomjerne potrošnje vremena na računalima i mobitelima, i čak 24 posto djece od 17 godina tvrdi da pretjeruje u korištenju telefona i društvenih mreža.

- Drago mi je da imamo priliku o ovome razgovarati u Saboru, koji je inače pun besmislenih i trivijalnih rasprava, a ovo su prava pitanja, kako nam djeca provode dane i čime se bave. Regulacija znači formiranje pravila, a ne nužno samo zabrane, izjavio je Boris Jokić.

Digitalna zaštita

O svemu se ovih dana oglašio i Možemo! s obzirom na to da zagrebačka vlast pokreće svoj pilot-projekt restrikcije korištenja mobitela na nastavi. Oni su za to da djeca do 15 godina na društvene mreže mogu samo uz izričit pristanak roditelja.

- Sto zagrebačkih osnovnih škola provodi preporuku o zabrani korištenja mobitela, a iskustva škola pokazuju poboljšanje vršnjačkih odnosa, bolju koncentraciju na učenje i manje digitalnog nasilja. Daljnji korak u smjeru zaštite od negativnih utjecaja korištenja mobitela i društvenih mreža je prijedlog Zakona o digitalnoj zaštiti djece, a kojim želimo napraviti stvarne korake naprijed u tome da djeci vratimo djetinjstvo, rekle su jučer Danijela Dolenec, zamjenica gradonačelnika Zagreba i Ivana Kekić, saborska zastupnica Možemo!.

Jučer je i iz Ministarstva obrazovanja stigla najava o tome da će se na nacionalnoj razini propisati korištenje mobitela za osnovnoškolce.

- Izmjenama pravilnika će se korištenje mobitela u osnovnim školama, osim na nastavi, zabraniti i tijekom odmora, uz iznimke korištenja u edukativne svrhe ili zbog zdravstvenih potreba. Za srednje škole tražit će se neki drugi model, najavila je posebna savjetnica ministra obrazovanja Ivana Pavić Šimetin.

FREEPIK

I djeca priznaju da pretjeruju u korištenju mobitela

AFERA SOLARNI PANELI SDP i Možemo! traže ocjenu ustavnosti Zakona o energiji i Zakona o

Privatni investitor kani oranice mještanima Za

Na području grada Zaboka u posljednjih nekoliko godina privatne tvrtke pokrenule su postupak za izgradnju sunčanih elektrana na privatnim posjedima tamošnjih vlasnika plodnog poljoprivrednog zemljišta površine gotovo 100 hektara uz autocestu Zagreb - Macelj

Dražen KATALINIĆ

Klubovi zastupnika SDP-a i Možemo! podnijeli su zahtjev Ustavnom sudu za ocjenu suglasnosti s Ustavom Zakona o energiji i Zakona o izvlaštenju i određivanju naknade, kojima se omogućuje oduzimanje zemlje malim poljoprivrednicima u Zaboku i Pregradi u korist privatnih investitora u solarne elektrane. Naime, na području grada Zaboka u posljednjih nekoliko godina od strane privatnih tvrtki pokrenut je niz radnji i postupaka potrebnih za izgradnju sunčanih elektrana i to na privatnim posjedima tamošnjih 328 vlasnika plodnog poljoprivrednog zemljišta površine gotovo 100 hektara uz autocestu Zagreb - Macelj.

Predstavnici SDP-a i Možemo! upozoravaju da se pritom zloupotrebljavaju odredbe Zakona o energiji u vezi sa Zakonom o izvlaštenju gdje se pokušavaju izvesti nekretnine fizičkih osoba u korist privatnih trgovačkih društava kako bi se izgradili energetske objekti koje će oni komercijalizirati za svoj privatni interes, a sve pod krinkom da su to projekti u interesu Republike Hrvatske.

Ne daju grunt

- Poznato je da je Hrvatska zemlja čuda pa je tako samo u Hrvatskoj moguće da privatna osoba radi izvlaštenje privatnih osoba za svoj osobni profit. Podsjećam da je izvlaštenje jedan alat, da je to prerogativ države kako bi se

Privatni investitori namjerili su ljudima oduzeti zemlju i tamo navodno graditi solarne elektrane

izvlaštenje koristilo za gradnju važnih infrastrukturnih projekata koji, podsjećam, služe svima jednako, znači u javnom su interesu, rekla je saborska zastupnica Možemo! Uršula Raukar Gamulin dodavši da je zelena tranzicija nešto što nam je neophodno, ali ono što treba svakako spriječiti, to je, kaže, zelena grabež ili zeleno profiterstvo, a upravo se radi o tome da jedan pojedinac želi profitirati na nečemu što bi trebao biti interes cijele zajednice.

Gradonačelnica Zaboka Valentina Đurek se u ime svojih sugrađana zahvalila »jednoj

petini« saborskih zastupnika koji su potpisali zahtjev za ocjenu ustavnosti. Kaže da se našla rupa u zakonima o obnovljivim izvorima energije i Zakonu o izvlaštenju koja omogućuje privatnom investitoru da izvlasti njihove sugrađane, a predstavnica građana kojima prijeti izvlaštenje Silvija Kušan kazala je da se nadaju pozitivnom ishodu ustavne tužbe jer u Ustavu piše da je privatna imovina neotuđiva, zahvalivši svima na podršci i pomoći.

- Da nas danas može vidjeti naš Matija Gubec, mislim da bi raširio svoje ruke, sve bi nas

zagrlio i bio bi jako ponosan na nas jer smo doista učinili sve što smo mogli da zaštitimo svoj grunt na kojem su odrasle generacije i grunt koji hoćemo ostaviti svojoj djeci i unucima, poručila je Kušan.

- Ovdje se ne radi samo o stanovnicima Zaboka i Pregrade, nego je ovo nešto puno gore nego što je možda na prvi pogled izgledalo. Ovo se može dogoditi u Postirama, Jelsi, Karolji,

Nedelišću ili bilo gdje drugdje jer zakon omogućuje izvlaštenje pod izlikom energetske samodostatnosti iz obnovljivih izvora energije, upozorio je predsjednik SDP-a Siniša Hajdaš Dončić dodavši da se nada da će Ustavni sud što prije donijeti odluku o ovom slučaju.

Zlouporaba zakona

- Vidjet ćemo je li Ustavni sud stvarno pod određenom šapom HDZ-a ili neke odluke

može donositi u korist građana i zdravog razuma, poručio je Hajdaš Dončić.

Kako su postupci izvlaštenja već pokrenuti, gradonačelnica Zaboka kaže da ih ne može zaustaviti pa im jedina instanca ostaje Ustavni sud i vjera u pravnu državu, kaže. Osim što vlasnike zemljišta nitko nije pitao žele li se odreći svojih oranica, vlasnike nitko nije pitao ni za iznos naknade kojim bi trebali biti obeštećeni. Stoga su zatražili ocjenu ustavnosti članka 3. Zakona o izvlaštenju u kojem se navodi da se izvlaštenje može provesti u korist fizičke

328
obitelji pogođeno
je postupkom
izvlaštenja

Svečano otvaranje terminala na Zagrebačkoj obali obilježit će uplovljavanje kolosa - kontejneraša »Alva Maersk« iz

U Rijeku dolazi najveći kontejnerski

Riječ je o brodu koji može prevesti 16.592 kontejnera, a za pogon može koristiti dvije vrste goriva - metanol i tradicionalna brodska goriva

Kontejnerski brod »Alva Maersk« sutra bi trebao pristati na Rijeka Gateway kontejnerski terminal na Zagrebačkoj obali. Riječ je o kapacitetom dosad najvećem brodu za prijevoz kontejnera u riječkoj luci, koji može prevesti 16.592 TEU-a (ekvivalent dvadesetstopnog kontejnera), a ujedno je riječ o jednom od relativno rijetkih brodova te vrste opremljenih strojevima koji za pogon mogu koristiti dvije vrste goriva - metanol i tradicionalna brodska goriva, čime se postiže znatno manja emisija CO2 i drugih stakleničkih plinova tijekom eksploatacije broda.

Ovaj brod je i relativno neobično dizajniran, s nadgrađem

na samom pramcu broda i brodskim dimnjakom na krmi, čime se postiže i brža manipulacija teretom u lukama, uz bolju preglednost s komandnog mosta u plovidbi.

Prava grdosija

Brod je dug 350 metara, širok 53,5 metara, a pogonski stroj snage 44.187 kilovata (kW) omogućuje mu plovidbu brzinom od 21,5 čvorova, pri čemu mu je gaz pri punom opterećenju gotovo 18 metara.

Iz Maerska, jedne od najvećih svjetskih kontejnerskih brodarskih kompanija, na naš upit poslali su nam i nekoliko zanimljivih podataka o brodu i njegovom kapacitetu prijevoza. Tako navode da bi svi

kontejneri koji stanu na »Alvu Maersk«, kada bi bili uzdužno poredani, dosegli duljinu od 100 kilometara, što odgovara duljini oko 960 nogometnih igrališta. Četiri pomoćna brodska motora, ističe se u odgovoru, mogla bi električnom energijom napajati oko 87 tisuća kućanstava, pri čemu, zbog korištenja metanola kao pogonskog goriva, brod tijekom svog eksploatacijskog vijeka ostavlja znatno manji ekološki otisak od brodova sličnih dimenzija, pogonjenih klasičnim, fosilnim gorivima.

»Alva Maersk« izgrađena je 2024. godine u Južnoj Koreji, kao dio serije od dvanaest brodova u klasi »Ane Maersk«, od kojih su svi opremljeni

Iako ogroman po dimenzijama, »Alva Maersk« je brod s manjim ugljičnim otiskom od sličnih brodova

dual-fuel pogonskim i pomoćnim strojevima koji kao gorivo u prvom redu koriste metanol. O njihovoj učinkovitosti po pitanju emisija CO2 najbolje govori podatak da svaki od

tih brodova, koristeći »zeleni« metanol kao pogonsko gorivo, dnevno ispušta oko 280 tona CO2 manje nego isti brod koji koristi fosilna goriva.

Prema tvrdnjama iz

Maerska, to znači da svih dvanaest brodova iz serije, kada su u punom pogonu, smanjuju emisiju CO2 za oko milijun i pol tona godišnje. S punim tankovima metanola,

o izvlaštenju

oduzeti boka

Bilo tko može svakome uzeti zemlju

- U konkretnom slučaju radi se o stotinama malih parcela u vlasništvu fizičkih osoba, a sukladno važećim odredbama, može doći bilo koji strani investitor i tražiti, primjerice, 200 ha plodne zemlje bilo gdje na području Republike Hrvatske jer gradi solarnu elektranu, hidroelektranu ili elektranu na geotermalne izvore, navodi se u zahtjevu za ocjenom ustavnosti.

U Ministarstvu gospodarstva kažu da su svjesni problema i najavljuju izmjene zakona.

Ustav štiti privatno vlasništvo - Urša Raukar-Gamulin i Siniša Hajdaš Dončić

“Ovo se može dogoditi u Postirama, Jelsi, Karoljbi, Nedelišću ili bilo gdje drugdje jer zakon omogućuje izvlaštenje pod izlikom energetske samodostatnosti iz obnovljivih izvora energije

Siniša Hajdaš Dončić

ili pravne osobe, ali i norme koje utvrđuju kriterije za oduzimanje privatnog vlasništva, no u Zaboku smatraju da kriteriji nisu jasni i precizni te da

kao takvi omogućuju zloupotrebe i različita tumačenja.

U zahtjevu za ocjenom ustavnosti navode da se »takvim odredbama članka 3. Zakona omogućuje izvlaštenje vlasnika privatnih zemljišta radi ostvarenja profita druge pravne ili fizičke osobe te se time krši Ustav Republike Hrvatske u dijelu koji se tiče nepovredivosti privatnog vlasništva i, iznimno, ograničenja privatnog vlasništva kada se radi o javnom interesu Republike Hrvatske, a što je određeno čl. 9. stavkom 1. Zakona te člankom 50. Ustava Republike Hrvatske.« Time je, dodaju, narušeno temeljno ustavno pravo na privatno vlasništvo.

građenog lani u Južnoj Koreji

brod dosad

»ALVA MAERSK« U BROJEVIMA

- » 350 m dužina
- » 53,5 m širina
- » 18 m gaz
- » 44.187 kW snaga
- » 21,5 čv brzina

kapaciteta 16 tisuća metara kubičnih, »Alva Maersk« i brodovi iz iste serije mogu odjednom prepraviti 23 tisuće nautičkih milja ili nešto više od 41 tisuće kilometara.

Svečano otvaranje

Prvo uplovljavanje »Alma Maerska« u Rijeku ujedno će označiti i svečano otvaranje kontejnerskog terminala Rijeka Gateway koji je s

operativnim radom počeo prije nešto više od mjesec dana.

Terminal Rijeka Gateway rezultat je najveće privatne investicije u logistiku u Hrvatskoj, zajedničkog ulaganja tvrtki APM Terminals i ENNA Grupe.

S kapacitetom od 650.000 TEU-a u prvoj fazi te mogućnosti prihvata velikih kontejnerskih brodova do 18.000 TEU-a, terminal pozicionira Rijeku kao ključnu ulaznu točku za robu koja putuje prema središnjoj i zapadnoj Europi.

Koncesionar pritom ima obavezu izgradnje druge faze - dodatnih 280 metara operativne obale, u roku od deset godina, uz izgradnju i opremanje platoa u zaobalju, kada će kapacitet terminala biti povećan na milijun TEU-a godišnje.

Marinko GLAVAN

Niz tvrtki suočen je s problemom likvidnosti i strukturnim izazovima

Gotovo trećina stečajeva u 2024. dolazila je iz građevinskog sektora

U osam mjeseci 2.610 stečajeva

Stečajevi su i dalje prisutniji kod manjih poduzeća koja se suočavaju s rastućim troškovima financiranja i ograničenim likvidnosnim rezervama, a najviše su pogođeni građevinska industrija, maloprodaja i uslužni sektor

Dražen KATALINIĆ

Iako je u prvih osam mjeseci ove godine u Hrvatskoj zabilježen manji broj stečajeva nego 2024., broj stečajnih postupaka ostat će povišen u ovoj godini, nakon čega bi trebala uslijediti stabilizacija, procjenjuje austrijsko društvo za upravljanje potraživanjima i rizicima Acredia u najnovijem istraživanju o insolventnosti, provedenim u suradnji s Allianz Tradeom.

U 2024. otvorena su ukupno 4.832 stečajna postupka, što predstavlja rast od 7 posto u odnosu na 2023., dok je u razdoblju od siječnja do kolovoza 2025. registrirano 2.610 stečajeva, što je pad u odnosu na isto razdoblje prošle godine kada je registriran 3.301 slučaj, i upućuje na blago ublažavanje trenda, navodi se u istraživanju te dodaje da su i dalje prisutni strukturni izazovi za mnoge tvrtke, osobito za manja poduzeća koja se suočavaju s rastućim troškovima financiranja i ograničenim likvidnosnim rezervama.

Oporavak 2027.

Najviše pogođeni ostaju građevinska industrija, maloprodaja i uslužni sektor, koji su iznimno osjetljivi na kašnjenja u plaćanju i strože uvjete financiranja. Tako je gotovo trećina stečajeva u 2024. godini dolazila iz građevinskog sektora, koji je i dalje osobito ranjiv zbog nedostatka likvidnosti, navodi se u istraživanju. Iako hrvatsko gospodarstvo i dalje profitira od snažnog turizma i infrastrukturnih projekata financiranih iz fondova Europske unije, pad privatnih ulaganja i viši kamatni troškovi sve više opterećuju otpornost poduzeća, navode

“Hrvatska ima snažnu uslužnu bazu i stabilna javna ulaganja, no otpornost privatnog sektora ovisit će o sposobnosti poduzeća da učinkovito upravljaju likvidnošću i prilagode se promjenjivim tržišnim uvjetima

Michael Kolb

u Acrediji, no dodaju da će se situacija smiriti iduće godine.

- Za 2026. očekujemo stabilizaciju na visokoj razini, a vidljiviji oporavak predviđamo 2027., u skladu s općim gospodarskim oporavkom europskog područja, kaže član Uprave Acredije Michael Kolb.

U poduzećima koja su imala blokirane račune ili nad kojima je otvoren stečaj, prošle je godine Agencija za osiguranje radničkih tražbina isplatila plaće za ukupno 2.467 radnika u tim tvrtkama u ukupnom iznosu većem od 5,9 milijuna eura, a od 1. rujna 2015., od kada se ova odredba zakona provodi u praksi, u Agenciji navode da je uočljiv trend smanjenja broja radnika kojima nije isplaćena plaća. Ostaje, međutim,

problem povrata novca u državni proračun, s obzirom na to da se radnicima u tvrtkama koje su u stečaju plaće isplaćuju upravo iz proračuna. No, država se naplaćuje ovrhama i povratom sredstava iz stečajne mase.

U Agenciji za osiguranje radničkih tražbina priznaju da financiranje radničkih potraživanja »odražava neravnomjeran odnos između isplaćenog i vraćenog u državni proračun« te navode tri osnovna razloga. Prvi je nizak postotak naplate stečajnih tražbina zbog nepravovremenog otvaranja stečajnog postupka i male vrijednosti stečajne mase. Zatim nemogućnost naplate stečajnih tražbina u slučaju istovremenog otvaranja i zaključenja stečajnog postupka zbog izostanka stečajnih dioba te vrlo mala mogućnost naplate stečajnih tražbina u slučaju zaključenja stečajnog postupka i brisanja

stečajnog dužnika iz registra pravnih osoba.

Plaće iz proračuna

Tako se kod 50 poduzeća nad kojima je otvoren stečaj, država prošle godine naplatila iz stečajne mase, a u državni proračun vratila tek 930.351 euro, dok je za isplatu plaća radnicima potrošila više od 3,6 milijuna eura poreznih obveznika.

Prema istraživanju o insolventnosti, ina globalnoj razini predviđa se nastavak poslovnih stečajeva u sljedeće dvije godine - globalna insolventnost porast će za 6 posto u 2025. i dodatnih 5 posto u 2026., dok se blagi pad od jedan posto očekuje tek 2027. godine. U istraživanju se navodi da učinci američkih carina, čiji je utjecaj zasad odgođen, povećavaju rizik globalnih domino učinaka, dok se dodatni pritisak javlja zbog velikog broja novootvorenih poduzeća u sektorima tehnologije i umjetne inteligencije.

Što se hrvatskog gospodarstva tiče, na njega sve više utječu napetosti u globalnoj trgovini i slabija potražnja iz zapadne Europe. Iako je Hrvatska manje ovisna o izvozu nego neke zemlje regije, sektori poput proizvodnje, logistike i trgovine već osjećaju posljedice poremećaja opskrbenih lanaca i viših troškova uvoza, navodi se u istraživanju u kojemu Acredia bilježi rane pokazatelje usporavanja u industrijama orijentiranim na izvoz te rast pritiska u građevinskom, maloprodajnom i uslužnom sektoru koji se suočavaju s višim troškovima financiranja i manjkom likvidnosti, a pritisak će dodatno pojačati kombinacija slabije vanjske potražnje i skupljeg financiranja.

Srednjoročno Acredia očekuje umjeren gospodarski rast, uz trajne strukturne rizike. Značajniji oporavak predviđa od 2027. godine nadalje.

LOŠI UTJECAJI

Na hrvatsko

gospodarstvo sve više

utječu napetosti u

globalnoj trgovini i slabija

potražnja iz zapadne

Europe

Skromna ulaganja

Važan oslonac hrvatskog gospodarstva i dalje čine turizam i brojni infrastrukturni projekti financirani sredstvima Europske unije, prema analizama Hrvatske narodne banke i OECD-a, privatna ulaganja i kreditiranje poduzeća i dalje ostaju skromni, a mala i srednja poduzeća i dalje imaju otežan pristup financiranju »što je dugoročni izazov u bankovno ovisnom financijskom sustavu Hrvatske«.

- Hrvatska ima snažnu uslužnu bazu i stabilna javna ulaganja, no otpornost privatnog sektora ovisit će o sposobnosti poduzeća da učinkovito upravljaju likvidnošću i prilagode se promjenjivim tržišnim uvjetima, naglašava Michael Kolb.

EKIPA Stranke desnog spektra došle na sabor Hrvatskih suverenista

Desnica se pokušava udružiti za iduće izbore

Vukovar je na proteklim lokalnim izborima pokazao da nas, ako idemo zajedno, nitko ne može pobijediti. To nam mora biti pokazatelj i za iduće parlamentarne izbore, rekao je vukovarski gradonačelnik Pavliček

Dražen CIGLENEČKI

Subotnji izborni sabor Hrvatskih suverenista, na kojem je Marijan Pavliček potvrđen za predsjednika stranke, označava početak procesa novog okupljanja na političkoj desnici, koji bi trebao rezultirati zajedničkim nastupom na sljedećim parlamentarnim izborima. U Vukovar su došli čelnici gotovo svih relevantnijih opcija desnog spektra, osim Mosta u kojem se odvija unutarstranački izbori, pa ga je predstavljao Josip Skočibušić, šef u Osječko-baranjskoj županiji, te Domovinskog pokreta koji nije niti pozvan.

Konkretni razgovori

U prvom redu kongresne dvorane Rodna kuća Lavoslava Ružičke smjestili su se, dakle, predsjednik stranke Dom i nacionalno okupljanje Mario Radić, Zlatko Hasanbegović koji vodi Blok za Hrvatsku, predsjednica HSP-a Marina Logarušić, lider Jedino Hrvatska Tomislav Jonjić, kao i neovisni saborski zastupnik Josip Jurčević.

- Vukovar je na proteklim lokalnim izborima pokazao da nas, ako idemo zajedno, nitko ne može pobijediti. To nam mora biti pokazatelj i za iduće parlamentarne izbore, rekao je u subotu vukovarski gradonačelnik Pavliček. Sličnu je poruku poslao i Jurčević.

- Mi smo ovdje da pokažemo da smo spremni za pobjedu na parlamentarnim izborima. Jer, ako ne pobijedi suverenizam, neće biti ni

Desne stranke već su na lokalnim izborima stvarale koalicije - Marijan Pavliček, Tomislav Jonjić i Zlatko Hasanbegović

uspomene na Vukovar, a ni nas samih. Pravodobno smo započeli to zajedništvo i mislim da ćemo okupiti i druge i pobijediti na sljedećim parlamentarnim izborima, optimističan je bio Jurčević.

Predsjednik Hrvatskih suverenista rekao nam je jučer da su već obavljani i prvi konkretni razgovori o stvaranju saveza kojem bi cilj bio skupiti što više desnih glasova.

- Nema sumnje da su nam lokalni izbori u Vukovaru pravi putokaz. Imamo šanse samo ako naše stranke na izbore idu zajedno. Stoga je sabor Hrvatskih suverenista doista uvertira za sve što nas očekuje. Ne sjećam se kada je posljednji put održan neki skup na kojem su sudjelovali čelni

Na domovince više ne računaju

Na Domovinski pokret, međutim, stranke okupljene u Vukovaru ne računaju.

- Njih ne smatramo dijelom ovog što upravo stvaramo. Domovinski pokret je svoje pravo lice pokazao nakon prošlogodišnjih izbora za Sabor, kada je bez ispaljenog metka ušao u Vladu. Niti pet posto onog što su DP-ovci ranije pričali nisu realizirali. Situacija je takva da Domovinskom pokretu preostaje staviti svoje kandidate na izbornu listu HDZ-a, ali upitno je hoće li ih Andrej Plenković uopće htjeti. Ogroman je problem Domovinskog pokreta što je izgubio koalicijski potencijal, zaključuje Pavliček.

ljudi praktično svih bitnih desnih stranaka. Uvjeran sam da ćemo biti politički mudri i čvrsto ostati na zemlji te da ćemo na iduće izbore za Sabor, kada god oni bili, izaći s

jednom našom zajedničkom pričom, bez obzira kako će se ona zvati, i da će to onda građani prepoznati. Vremena imamo kako bismo precizno definirali sve što je potrebno.

“ Mi smo ovdje da pokažemo da smo spremni za pobjedu na parlamentarnim izborima. Jer, ako ne pobijedi suverenizam, neće biti ni uspomene na Vukovar, a ni nas samih

Josip Jurčević

Odgovornost za to je na Radiću, Hasanbegoviću, Jonjiću, Logarušić, meni i ostalima, ističe Pavliček.

Oprezni Grmoja

Danas ne postoje značajne razlike u političkoj retorici Mosta i stranaka koje su u Vukovaru bile zastupljene na najvišoj razini. Možda je tek kod pojedinih mostovaca još uvijek nešto izraženiji govor protiv korupcije. No, dok se Marin Miletić javno zalaže za izbornu udruživanje

suverenističke desnice, Nikola Grmoja, vjerojatni budući predsjednik Mosta, tu je oprezniji. Za Pavličeka i kolege bi, naravno, bilo jako važno da im se priključi i Most, koji je prema svim anketama i dalje uvjerljivo najjača stranka desnice.

- Drago mi je da je u subotu bio s nama i kolega Skočibušić iz Mosta. Znam da Most prolazi kroz unutarstranačke izbore i nadam se da će se poslije njih očitovati o ovom što smo krenuli graditi. Vrata su Mostu svakako otvorena, naglašava Pavliček.

Socijaldemokrati danas kod Kamenog cvijeta u gesti opomene i upozorenja

Vijenci u Jasenovcu zbog okruglog stola u Saboru

U Hrvatskom saboru će danas u 10 i 30, u organizaciji Kluba zastupnika Dom i nacionalno okupljanje i Hrvatski suverenisti, započeti okrugli stol »Znanstveni pristup istraživanju žrtava Jasenovca«, a pola sata ranije će visoko izaslanstvo SDP-a na čelu s predsjednikom stranke Sinišom Hajdašem Dončićem položiti vijenac na mjestu nekadašnjeg ustaškog logora, kod spomenika Kameni cvijet. Tom će se prilikom SDP-ovcima, među kojima će biti i saborski zastupnici Mišel Jakšić, Mario Milinković, Maria Blažina i Ivana Ribarić Majanović, pridružiti Nevenka Končar, koja je kao dijete prošla kroz sisačko Prihvatilište za djecu izbjeglice, za koje neki tvrde da je također bilo logor. Političari obično u Jasenovac idu samo na komemoraciju,

koja se svake godine održava u sjećanje na proboj posljednjih logoraša 22. travnja 1945. No, Hajdaš Dončić će sa svojim kolegama tamo danas biti kako bi skrenuo pozornost na činjenicu da predsjednik

Sabora Gordan Jandroković nije htio otkazati okrugli stol u radu kojeg će sudjelovati i istraživači Jasenovca koje se smatra revizionistima, Igor Vukić i Nikola Banić. Predsjednik SDP-a u petak je poslao

Spomenik stradalima u Jasenovcu

pismo Jandrokoviću u kojem je ga je pozvao da upotrijebi ovlasti koje su mu na raspolaganju, ali mu je stigao odgovor predsjednika Sabora da on ne može ništa zabraniti jer mu to ne omogućuje Poslovnik. I tako su SDP i Možemo! dobili nove argumente za tezu ljevice da se nakon zagrebačkog koncerta Marka Perkovića Thompsona u Hrvatskoj odvija ustašizacija društva pod pokroviteljstvom Vlade Andreja Plenkovića, što, pak, premijer odlučno negira. Okrugli stol koji će moderirati zastupnik DOMiNO-a Krešimir Čabaj, a kao govornici su najavljeni i Slobodan Prosperov Novak i Pero Šola, doista je jedinstven događaj jer u zgradi hrvatskog parlamenta još se nisu mogla čuti izlaganja o tome da je Jasenovac bio isključivo radni logor u koji nije dospio nitko samo zbog toga što je Srbini, da je u njemu život izgubilo između 700 i 1.600 ljudi i slično.

D. CIGLENEČKI**Novi šef zagrebačkog HDZ-a**

MATIJEVIĆ: MOŽEMO! VRAĆA PETOKRAKU

ZAGREB ▶ Novi predsjednik zagrebačkog HDZ-a Ivan Matijević optužio je jučer gradonačelnika Zagreba Tomislava Tomaševića i Možemo! da pribjegavaju zabranama i cenzuri u Zagrebu i da »žele vratiti petokraku«, te ih pozvao da ne zabranjuju Thompsonov koncert.

- Možemo! želi srušiti naše temeljne vrijednosti. Žele tradicionalni odgoj zamijeniti woke ideologijom, žele vratiti zvijezdu petokraku u Zagreb i služiti se zabranama, rekao je Matijević uoči sjednice Predsjedništva HDZ-a, predsjednik zagrebačkog HDZ-a Matijević na upite novinara vrlo kritički je komentirao aktualnu gradsku vlast i poteze gradonačelnika Tomaševića koji, rekao je, sve češćeg pribjegavaju zabranama, dok se gradski problemi ne rješavaju.

- Definitivno nisam za cenzure i zabrane. Pozvao sam ga da ne zabranjuje koncert. Žao mi je da se u Zagrebu provodi politika Možemo!, Da - svima koji misle kao oni, Ne - svima koji ne misle kao oni, rekao je Matijević. Dodao je da se u srpnju Thompsonovim koncertu »odazvalo 500 tisuća Hrvata«, te da »Možemo! provodi politiku - petokraka može, a vjera, domovina i obitelj - ne može«.

- S tim se ne slažem i protiv toga ću se boriti. Problemi ne rješavaju, nego se svakodnevno gomilaju, rekao je Matijević. (Z. C.)

Ivan Matijević

Pismo namjere

SURADNJA OBRAMBENE INDUSTRIJE

KIJEV ▶ Potpredsjednik Vlade i ministar obrane Ivan Anušić jučer je u Kijevu sa svojim ukrajinskim kolegom Denisom Šmihalom potpisao pismo namjere dvaju ministarstava o zajedničkoj proizvodnji obrambenih materijalnih sredstava u Republici Hrvatskoj i Ukrajini. Riječ je o potpori zajedničkoj suradnji i zajedničkim projektima hrvatske i ukrajinske obrambene industrije. Slična pisma namjere u sklopu programa potpore ukrajinskoj obrambenoj industriji pod nazivom »Build with Ukraine« Ukrajina je već potpisala s više članica EU-a.

- Hrvatska od početka ruske agresije podržava ukrajinsku borbu za slobodu, neovisnost i demokraciju. Hrvatska je prošla ratnu kalvariju kao i Ukrajina, razumijemo kroz što prolazite. Svojom borbom i otporom držite rat dalje od granica EU-a i iz tog razloga EU kao i Hrvatska trebaju podržavati Ukrajinu jer ukrajinski narod praktički vodi borbu za cijelu Europu. Potpisali smo pismo namjere koje će podići na višu razinu našu suradnju, a riječ je o zajedničkoj suradnji hrvatske i ukrajinske obrambene industrije kao i o potpori ukrajinskoj obrambenoj industriji, rekao je Anušić.

Pismo namjere ne predstavlja pravno obvezujući dokument između sudionika i bilo kakva eventualna financijska ili druga obveza ako se za nju ukaže potreba bit će predmet dodatnih sporazuma, navodi MORH. (Z. C.)

UBOJSTVO Društvo i političku scenu snažno je potresao slučaj nasilja u Novom Mestu

Slovenija najavljuje nove i stroge represivne mjere

Identificirana su sigurnosno kritična područja te je osnovana radna skupina koja se bavi kaznenim djelima i drugim nezakonitostima protiv opće sigurnosti stanovništva, istaknula je policija

Igor BOŠNJAK

Slovensko društvo i političku scenu potreslo je brutalno ubojstvo u Novom Mestu, kada je u subotu 48-godišnjeg muškarca brutalno nasmrtno pretukao mladić iz romske populacije nakon što je došao zaštititi sina koji ga je uplašio nazvao iz kluba LokalPatriot jer mu je prijetila nasilna skupina Roma. Napadač je osumnjičen za nanošenje osobito teške tjelesne ozljede sa smrtnim ishodom, za što je predviđena kazna od pet do 15 godina zatvora, a riječ je o 21-godišnjem pripadniku romske manjine iz općine Šentjernej.

Policija vjeruje da se radi o jednom napadaču, ali ističe da još uvijek intenzivno istražuje i prikuplja obavijesti te pregledava dostupne snimke, navodi agencija STA.

Prihvaćene ostavke

Već u nedjelju se u središtu Novog Mesta okupio velik broj ljudi, da bi odali počast preminulom, ali i izrazili ogorčenje zbog tog događaja. Sukladno svemu tome, uz prihvaćene ostavke koju dali ministrica pravosuđa Andreja Katič i ministar unutarnjih poslova Boštjan Poklukar, već su najavljene i radikalne mjere u rješavanju problema s romskom zajednicom. Slovenska oporba tražila je ostavku cijele vlade, a već su započele pripreme za uvođenje strogih mjera koje bi trebale biti predstavljene u utorak na izvanrednoj sjednici općinskog vijeća Novog Mesta.

Na područje Novog Mesta stigli su policajci iz cijele Slovenije, najavljen je i dolazak

Na područje Novog Mesta stigli su policajci iz cijele Slovenije

Robert Golob

specijalnih jedinica u blizinu romskih naselja, a očekuju se i nove sigurnosne mjere za cijelu Sloveniju.

- Nažalost, morat ćemo se poslužiti represivnim mjerama koje još nisu predviđene važećim zakonodavstvom, najavio je slovenski premijer Robert Golob. Na sastanku s Gregorom Macedonijem,

gradonačelnikom Novog Mesta, složio se kako treba smiriti situaciju i pripremiti mjere za osiguranje mira i reda te osjećaja sigurnosti u Sloveniji. Istaknuo je da moraju reagirati trezveno i odlučno, bez poticanja daljnjih sukoba.

- Svjesni smo da se sigurnosna situacija mijenja, pa tome prilagođavamo svoje

Treba smiriti situaciju i pripremiti mjere za osiguranje mira i reda te osjećaja sigurnosti u Sloveniji. Moramo reagirati trezveno i odlučno, bez poticanja daljnjih sukoba

Robert Golob

aktivnosti. Na pojedina područja raspoređujemo dodatne ophodnje, uključujući one iz drugih policijskih jedinica te iz Opće policijske uprave. Pojačanim aktivnostima, prisutnošću policajaca, suradnjom s komunalnom policijom i drugim subjektima, djelomično smo uspjeli smanjiti i spriječiti nezakonite radnje,

rekao je Igor Juršič, ravnatelj Policijske uprave Novo Mesto.

Drugačija klima

Kažekako su identificirana sigurnosno kritična područja te je osnovana radna skupina koja se bavi kaznenim djelima i drugim nezakonitostima protiv opće sigurnosti stanovništva. U međuvremenu, po nalogu glavnog ravnatelja policije Damjana Petriča započet će i stručni nadzor nad radom PU-a Novo Mesto.

U delikatnom trenutku za slovensku unutarnju politiku, premijer Golob će morati naći zamjenu za dvoje ministara u ostavci. Podsjetimo, on je već jutro nakon ubojstva na krizni sastanak pozvao nekoliko ministara, državnu odvjetnicu, predsjednika Vrhovnog suda i ravnatelja policije, uključujući i ministre u ostavci koji nastavljaju s radom dok im ne bude izabrana zamjena.

Pritvor za napadača

Istražni sudac u Novom Mestu odredio je pritvor 21-godišnjaku osumnjičenom za ubojstvo. Napad se dogodio u subotu ujutro ispred bara kada je počinitelj udario 48-godišnjeg muškarca toliko snažno da je pao i umro. Napadnuti muškarac ondje je došao po sina koji ga je nazvao je mu je prijetila skupina Roma, prenijeli su slovenski mediji i Hina. Na sudu je objavljeno da osumnjičeni nije priznao krivnju. Napadač je kao maloljetnik bio registriran za imovinski kriminal i kaznena djela s elementima nasilja, uključujući seksualno zlostavljanje osobe mlađe od 15 godina.

Oboje su izrazili sućut obitelji preminulog. Ministrica Katič kazala je kako je odluku o ostavci donijela zbog objektivne odgovornosti i želi pridonijeti smirivanju situacije.

- Oni koji moraju osigurati red i sigurnost su policija i tužiteljstvo, rekla je.

- Nažalost, morat ćemo pribjeći represivnim mjerama. Takve represivne mjere koje bi djelovale trenutno nisu predviđene zakonodavstvom, rekao je Golob nešto kasnije na televiziji, dodajući kako smatra »da je društvena klima drugačija i zbog ovog tragičnog događaja«. Naglasio je da te mjere neće biti popularne i da će promjene biti oštre, dodajući da ih nitko dosad kod njih nije primijenio.

Unutarstranački izbori u HDZ-u prošli bez napetosti osim u glavnom gradu, šef stranke iznio svoje viđenje

Plenković očekuje da pobjednici idu na lokalne izbore

HDZ je tijekom proteklog vikenda održao prvi krug unutarstranačkih izbora na lokalnoj razini na kojima su se birali predsjednici županijskih, gradskih i općinskih organizacija HDZ-a, te prvi čovjek zagrebačke organizacije stranke.

Na tu je funkciju kao jedini kandidat izabran Ivan Matijević, donedavni predsjednik Područne organizacije HDZ-a Črnomerec i aktualni državni tajnik u Ministarstvu poljoprivrede. Izbori u zagrebačkom HDZ-u bili su jedni od zanimljivijih iako je na kraju Matijević bio jedini kandidat za ovu funkciju. Naime, ugledni liječnik Pavo Kostopeč i akademski kipar Ivan Kujundžić na kraju su odustali od izborne utrke. Kostopeč je odustao zbog činjenice da je vodstvo stranke na državnoj razini otvoreno i izravno podržavalo Matijevića, iako nije

imao problema sa sakupljanjem potpisa tri posto članstva. Kujundžić je odustao jer ih nije uspio prikupiti. Naime, formalno je za kandidaturu potrebno prikupiti potpise tri posto članova, ali zbog toga što je velik broj njih potpuno neaktivan ta se brojka realno penje i na 15 posto, što je nemoguće prikupiti bez jake infrastrukture. Matijević je dobio 5.125 glasova od njih 5.410, koliko ih je pristupilo izborima. HDZ u Zagrebu na službenom popisu ima 20.569 članova, što znači da je odaziv bio 26,3 posto.

Matijević je jučer popodne uoči sjednice Predsjedništva stranke rekao da je cilj njega i njegovog tima da »povežu i naprave sinergiju s članstvom HDZ-a na terenu i građanima«.

Premijer i predsjednik HDZ-a Andrej Plenković rekao je jučer nakon sjednice Predsjedništva i Nacionalnog

odbora HDZ-a da očekuje da Matijević na lokalnim izborima 2028. bude kandidat za gradonačelnika.

- Malo je rano o tome govoriti, ali ja bih očekivao. Ja i inače očekujem od onih koji vode organizaciju da budu kandidati za gradonačelnika, inače nema nekog drugog smisla biti šef organizacije

I inače očekujem od onih koji vode organizaciju da budu kandidati za gradonačelnika, inače nema nekog drugog smisla biti šef organizacije

Andrej Plenković

ne istaknuti se onda kada je najbitnije. To je kao da ja ne budem kandidat za premijera, rekao je Plenković.

Što se tiče ostalih organizacija HDZ-a, potpredsjednik Vlade i ministar unutarnjih poslova Davor Božinović izabran je u nedjelju za prvog čovjeka

Velika očekivanja od novih vodstava - Andrej Plenković

HDZ-a Zagrebačke županije. Predsjednik županijske organizacije u Osječko-baranjskoj županiji ostaje potpredsjednik Vlade i ministar obrane Ivan Anušić, dok je do promjene došlo u Splitsko-dalmatinskoj koju će umjesto dugogodišnjeg čelnika Ante Sanadera

sada voditi Ante Mihanović. Do promjene je došlo i na čelu HDZ-a Koprivničko-križevačke županije na čijem čelu više neće biti Darko Sobota, već menadžer u Podravci Mario Vrbanić. Do promjene je došlo jer je HDZ na lokalnim izborima u proljeće ove godine izgubio izbore u ovoj županiji. Na čelu HDZ-a Zadarske županije ostao je nekadašnji ministar mora, prometa, turizma i infrastrukture Božidar Kalmeta.

Ministrica zdravstva i socijalne skrbi Irena Hršić potvrdila je mandat predsjednice Gradskog odbora HDZ-a Pužle, a saborski zastupnik Anton Kliman ponovno je izabran za predsjednika HDZ-a Istarske županije. Uz funkciju predsjednice pulskog HDZ-a, Irena Hršić će u novom mandatu biti i potpredsjednica HDZ-a Istarske županije.

Z. CRNČEC

KINA I SAD Globalne sile na različite se načine bore za prevlast

Definiranje odnosa o kojem ovisi cijeli svijet

Washington shvaća da njegov globalni primat u ovome trenutku ugrožava samo Kina, i definiranje odnosa s Pekingom jedno je od ključnih pitanja američke vanjske politike, a to neće postići stalnim prijetnjama i visokim carinama

Bernard KARAKAŠ

Rusija, Iran, Venezuela, Hamas... Sve su to suparnici ili neprijatelji Sjedinjenih Američkih Država, ali nitko od njih ne može se po svojoj gospodarskoj ili vojnoj moći, utjecaju ili bilo čemu drugome mjeriti s onim koga SAD doista vidi kao glavnog takmaca na globalnoj sceni - Kinom.

Susret američkog predsjednika Trumpa s kineskim predsjednikom Xi Jinpingom bit će vrhunac njegova »azijskog tjedna«, susret na kojemu bi, vjeruju analitičari, mogao biti riješen, ili bar primiren, trgovinski sukob koji buktu već mjesecima. Nije tu riječ samo o carinama na uvoz kineske robe, ili mogućnosti da Peking ograniči izvoz rijetkih metala u SAD koji su ključni za američku visokotehnološku proizvodnju. Tu bi se mogli definirati odnosi dviju jedinih stvarnih globalnih velesila, jer Kina već godinama nije samo industrijski poligon za prozvodnju jeftine i nekvalitetne robe, već tehnološki visokorazvijena zemlja koja tijekom posljednja dva desetljeća vrlo žestoko i vrlo uspješno gradi svoj geopolitički, ekonomski, ali i vojni utjecaj diljem svijeta.

Glavni partner

- Danas Kina »proizvodi« više STEM inženjera nego sve ostale zemlje svijeta zajedno, upravlja sa 60-70 luka diljem svijeta, razvija visokotehnološke projekte... Njen iskorak i na međunarodnoj političkoj sceni je ogroman, razvijaju projekte na nekoliko kontinenta, imaju više diplomatskih predstavništava od SAD-a. Sada se vide rezultati procesa koji su pokrenuti prije nekoliko desetljeća, jer Kina planira dugoročno, za razliku od zapadnih zemalja koji planove temelje na dvije do

Susret dvojice predsjednika najavljen je za četvrtak

četiri godine, kaže dr. Ljubo Jurčić, profesor na Ekonomskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu.

Svoje veliko otvaranje i transformaciju iz zemlje koja je bila potpuno zatvorena u sebe još početkom devedesetih godina prošlog stoljeća u zemlju koja danas, uz SAD, dominira globalnim trgovinskim tokovima, Kina je počela inicijativom »Pojas i put« prije desetak godina, kada je otvorila cijeli niz infrastrukturnih projekata u zemljama Azije, Afrike i Europe. Financiranjem i gradnjom cesta, luka, željeznica i energetskih objekata, nerijetko po niskim cijenama i vrlo povoljnim uvjetima, Kina je gradila i svoj politički i gospodarski utjecaj istiskujući tako države koje su tradicionalno zauzimale mjesto lidera u pojedinim regijama. Tako danas Kina ima veći utjecaj i ugled na istoku Afrike u odnosu na Britaniju koja je, kao bivša kolonijalna sila, godinama

slovila kao uzor novonastalim afričkim državama. U Srbiji Kina danas ima vrlo uglednu poziciju, uz bok Rusiji i Europskoj uniji, svakako bolju poziciju nego što je ima SAD.

Ujedno, Kina je danas glavni trgovinski partner većine zemalja u svijetu, a kineske tehnološke kompanije poput Huawei ili Tik Toka tehnološki predstavljaju sam vrh industrije.

Definiranje odnosa

Paralelno s razvojem gospodarstva, industrije i trgovine, Kina je jačala i svoju vojnu moć. Od nekad vojno zatvorene zemlje dospjeli su u poziciju vodećeg proizvođača ratnog brodogradnje, ovladali su tehnologijom izrade nosača zrakoplova, a u Južnom kineskom moru čak grade i umjetne otoke koje koriste kao vojne baze.

Imajući na umu sve to, Washington shvaća da njegov globalni primat u ovome

trenutku ugrožava samo Kina, i definiranje odnosa s Pekingom jedno je od ključnih pitanja američke vanjske politike. To definiranje odnosa Trump neće postići prijetnjama i carinama.

- Kina je pokazala da se dominacija Azije vraća na velika vrata, da je ona ponovo tu. Kina je pokazala kako je sposobna izraditi najsloficiranije proizvode i razviti vlastitu visoku tehnologiju, a sa

“Sada se vide rezultati procesa pokrenutih prije nekoliko desetljeća, jer Kina planira dugoročno, za razliku od zapadnih zemalja koji planove temelje na dvije do četiri godine

Ljubo Jurčić

Kraljevski doček u Japanu

Donald Trump je dobio kraljevski doček u Japanu, posjetio je Carsku palaču, gdje se rukovao i fotografirao s japanskim carem Naruhitom. Trump je od Tokija već osigurao obećanje o 550 milijardi dolara vrijednim ulaganjima u zamjenu za smanjenje visokih uvoznih carina. Nova japanska premijerka Sanae Takaichi se nada da će dodatno zadiviti Trumpa obećanjima o kupovini američkih kamioneta, soje i plina te najaviti sporazum o brodogradnji, rekli su izvori upućeni u planove za Reuters, prenosi Hina.

svojim ljudskim potencijalima, koji su ogromni, počinje dominirati. Tijekom hladnog rata SAD je imao ideološkog protivnika u SSSR-u, sada je situacija drugačija. Kina je protivnik ne na temelju svoje ideologije koju ona ne namjerava izvoziti, već na temelju svoje gospodarske i vojne snage, kaže povjesničar i politički analitičar dr. Tvrtko Jakovina.

Mirovni sporazum između Tajlanda i Kambodže koji je Trump supotpisao u ponedjeljak početak je njegove azijske turneje, ali svakako ključni razlog boravka američkog predsjednika u Aziji je susret s kineskim predsjednikom Xijem najavljen za četvrtak, i zaustavljanje trgovinskog rata na relaciji Peking-Washington. No, to bi trebao biti tek početak u razvijanju i definiranju odnosa dviju globalnih velesila o čijem odnosu, uostalom, ovisi i kako će se svjetsko gospodarstvo i ekonomija razvijati u nadolazećim godinama.

Spirala nasilja

Uništen restoran

CRNA GORA UVELA VIZE ZA TURKE

PODGORICA ▶ Ministarstvo vanjskih poslova Turske priopćilo je u ponedjeljak da su, povodom događaja u Crnoj Gori, poduzete mjere radi osiguranja sigurnosti turskih državljana, dok je istodobno crnogorska vlada odlučila privremeno obustaviti bezvizni režim za državljane Turske.

Spirala nasilja i uništavanja imovine turskih državljana u Crnoj Gori pokrenuta je u nedjelju, nakon što je u subotu navečer nožem ozlijeđen mladić M. J. iz Podgorice. Zbog napada policija je uhitila državljanina Azerbajdžana Y. G. (31) i državljanina Turske N. D. (54). Oni su osumnjičeni za kazneno djelo nasilničkog ponašanja. Nakon tog incidenta, ugovorljivi objekt u centru Podgorice, u vlasništvu turskog državljanina, demolidiran je u noći na ponedjeljak. Podgorička policija istražuje i tko je u nedjelju navečer zapalio automobil u vlasništvu turske tvrtke Zeren Motors u Podgorici. Također, grupa građana okupljenih u podgoričkom naselju Zabjelo, gdje se i dogodio napad na Podgoričana, skandirala je »Ubij Turčina«.

Na internetskoj stranici turskog MVP-a navodi se da su se proteklog vikenda u Crnoj Gori dogodili »neki mučni događaji koji su utjecali i na naše državljane«.

U materijalu koji je razmatrala crnogorska vlada navodi se da Crna Gora u potpunosti vodi računa o interesima i statusu oko 14.000 državljana Turske koji se nalaze na njenom teritoriju, te će poduzeti sve potrebne korake kako bi njihov boravak bio nesmetan i u skladu sa zakonom. (Hina)

Izrael i dalje odbija dolazak turskih oružanih snaga, Sjedinjene Američke Države zasad bez komentara na taj stav

U Gazi oni s kojima se »Izrael osjeća ugodno«

Izrael neće prihvatiti prisutnost turskih oružanih snaga u Gazi, kako nalaže američki plan kojemu je cilj trajno okončanje rata na palestinskom teritoriju, rekao je u ponedjeljak izraelski ministar vanjskih poslova Gideon Saar.

U plan američkog predsjednika Donalda Trumpa uključene su i međunarodne snage na području Gaze, a trebale bi osigurati krhko primirje koje je započelo ovaj mjesec, prekinuvši dvogodišnji rat između Izraela i palestinske militantne skupine Hamas. No, ostaje nejasno hoće li arapske i ostale države biti spremne

Cilj je trajno okončati rat na palestinskom teritoriju

uključiti svoje vojne trupe u međunarodne snage.

- Zemlje koje žele ili su spremne poslati oružane snage trebale bi biti barem poštene prema Izraelu, rekao je Saar na konferenciji za novinare održanoj u Budimpešti.

Nekoć bliski tursko-izraelski odnosi drastično su se pogoršali za vrijeme rata u Gazi, a turski predsjednik Tayyip Erdogan kritizirao je razornu izraelsku zračnu i kopnenu kampanju na tu malu palestinsku enklavu.

- Turska je, na čelu s Erdoganom, čitavo vrijeme imala neprijateljski pristup prema

Izraelu, rekao je Saar na konferenciji za novinare održanoj zajedno s njegovim međarškim kolegom Peterom Szijjartom.

- Dakle, nije razumno dopustiti njihovim oružanim snagama ulaz u Pojas Gaze i na to nećemo pristati, što smo jasno poručili i svojim američkim prijateljima, rekao je Saar.

I premda je Trumpova administracija isključila mogućnost slanja američkih vojnika u Pojas Gaze, o doprinosu višenacionalnih vojnih snaga razgovarala je s Indonezijom, Ujedinjenim Arapskim

Emiratima, Egiptom, Katarom, Turskom i Azerbajdžanom. Prošli je tjedan Netanyahu nagovijestio da bi se snažno usprotivio bilo kakvoj ulozi turskih sigurnosnih snaga u Gazi. U nedjelju je rekao da će Izrael odlučiti kojim će vojnim trupama dopustiti ulaz u Gazu.

Američki državni tajnik Marco Rubio je, tijekom posjeta Izraelu s ciljem učvršćenja primirja, u petak rekao da će se međunarodne snage morati sastaviti od zemalja s kojima se Izrael osjeća ugodno«. Nije komentirao tursko sudjelovanje. (Hina)

U povodu nove školske godine **2025./2026.**
Novi list i INA raspisuju natječaj kojim nagrađuju

NAJBOLJI EKOPROJEKT

DJEČJIH VRTIĆA, OSNOVNIH I SREDNJIH ŠKOLA

Pozivamo sve vrtiće, škole, razrede, učenike i voditelje vrtića, osnovnih i srednjih škola u Republici Hrvatskoj da prijave planirane ekoprojekte za novu školsku godinu 2025./2026.

Pod ekoprojektima podrazumijevamo sve planirane projekte koji imaju za cilj edukaciju i aktivnost u svezi očuvanja i poboljšanja kakvoće zraka, tla, voda i mora, uporabe i iskorištavanja otpada, zaštite i očuvanja biološke i krajobrazne raznolikosti, očuvanja životnog (radnog) prostora itd.

Skeniraj QR kod i prijavi se!
ili pošalji prijavu na natjecaj@novilist.hr

INA

125
GODINA TRADICIJE
NOVI LIST

RIJETKA SLIKA U remontno brodogradilište stigla - polovica broda

Orjana ANTEŠIĆ

RIJEKA ► Pred remontnim brodogradilištem »Viktor Lenac« jučer rijetko viđen prizor. U teglju je stigla - polovica broda. Preciznije, krmeni dio budućeg putničkog broda koji je odmah uvučen u njihov veliki Dok 11. Uskoro bi trebao biti dotegljen i pramčani dio, nakon čega će se krenuti u njihovo spajanje u doku.

Prema informacijama koje smo dobili od člana Uprave »Viktora Lenca« Luke Hrboke, ova nedovršena novogradnja dotegljena je iz brodogradilišta u Genovi. U pitanju je putnički brod dužine 170 metara, čijoj je izgradnji talijansko brodogradilište, najvjerojatnije zbog prekapacitiranosti ili tehničke ograničenosti duljine navoza, pristupilo u dva dijela.

Prava adresa

Za potrebe njihovog spajanja odabrali su »Lenac« i njihov najveći dok, a sam taj zahvat potrajat će oko mjesec i pol dana, nakon čega će se brod prvi put, u jednom dijelu, porinuti u more. Prema riječima Hrboke, »Lenac« je već odradio sličan posao za istog naručitelja, a da je ovo kvarnersko brodogradilište »prava adresa« za ovakvu vrstu poslova upućuju i njegove

ZAHTJEVNI PROJEKTI

»Lenac« u svojim referencama već ima složenu konverziju islandske ribarice »Atlantic Navigator« koja je produžena za dodatnih 25 metara, umetanjem paralelnog dijela trupa

»Lenac« opet gradi brod iz dva dijela

Krmeni dio budućeg putničkog broda dotegljen je iz brodogradilišta u Genovi, a uskoro će biti dotegljen i pramčani dio, nakon čega će krenuti njihovo spajanje u velikom Doku 11, što brodograditeljima »Lenca« neće biti prvi put

Pola broda plovi Kvarnerom

reference i zahtjevni projekti koje je ovo brodogradilište odradilo, kao što je, primjerice, bila složena konverzija islandske ribarice »Atlantic Navigator« koja je u sklopu ove preinake produžena za dodatnih 25 metara, umetanjem paralelnog dijela trupa.

Tehnologija gradnje broda u dva dijela već je dugi niz godina poznata u svijetu, ali nije česta s obzirom na to da se tome pristupa kad je nužno, bilo zbog prekapacitiranosti

brodogradilišta, odnosno limitiranosti navoza.

Uljanik pionir

Ova tehnologija ujedno je tužni spomen i indikator gdje se nekad, a gdje danas nalazi hrvatska brodogradnja, bolje rečeno njezini ostaci.

Stariji čitatelji i poznavatelji brodogradnje zasigurno će se sjetiti da je moćni Uljanik početkom sedamdesetih godina prošlog stoljeća prvi u svijetu primijenio tehnologiju gradnje

brodova u dva dijela na navozima i njihovog kasnijeg spajanja, ne u doku, nego u moru. Radilo se o, za to vrijeme pogotovo, divovskim brodovima, supertankerima, nosivosti od po dvjestotinjak tisuća tona, dužine tristotinjak metara i pedesetak metara širine. Od 1972. do 1976. godine na taj je način u pulskom brodogradilištu izgrađeno ukupno jedanaest brodova, a najveći među njima bili su »Tarfala« za švedskog naručitelja

te »Kanchenjunga« koji je isporučen indijskoj kompaniji.

Nažalost, među tim brodovima bili su »Berge Istra« i »Berge Vanga« koji su služili za kombinirani prijevoz nafte, sipkih tereta i rude, što je tada bila novina, ali što se prema nekim glavnim teorijama pokazalo kobnim za nesreće ova dva broda. Nakon njihovog nestanka više se nisu gradili kombinirani brodovi, a nafta se više nikad nije prevozila zajedno sa željeznom rudom.

Zaklada »Dr. Viktor Ružić« i Rotary club Rijeka potiču darovitost i izvrsnost mladih ljudi

Stipendije za 10 nadarenih učenika i studenata

RIJEKA ► U prostorijama Zaklade dr. Viktor Ružić i Rotary cluba Rijeka potpisani su ugovori o stipendiranju deset nadarenih učenika i studenata koji su između pedeset i tri pristigle molbe udovoljili uvjetima stipendiranja. Stipendije svake godine dodjeljuje Zaklada Dr. Viktor Ružić, poštujući želju jednog od pokretača ideje rotarijanstva na ovim područjima da se prihodima od njegove imovine pomažu mladi i sposobni ljudi s područja Primorsko-goranske županije. Ovogodišnju stipendiju Zaklade Dr. Viktor Ružić dobili su dosadašnji stipendisti koji su svojim radom dokazali i pokazali svoje rezultate i kvalitete: Korina Barak, studentica druge godine Akademije primijenjenih umjetnosti u Rijeci, Simeon Stefanović, student treće godine Fakulteta elektrotehnike i računarstva Zagreb iz

Rijeke i Karlo Stašić, učenik Prve sušačke hrvatske gimnazije iz Rijeke. Dvoje Zakladinih srednjoškolaca ove su godine postali studenti - Karlo Ahel, student prve godine studija matematike na ETH Zürich i Fania Pilčić, sportašica iz

Lovrana, studentica prve godine Prehrambeno tehnološkog fakulteta u Zagrebu.

Uz dosadašnje stipendiste, stipendiju će primiti Petra Lupić, učenica drugog razreda Salezijanske klasične gimnazije, Vladimir Predragović,

učenik prvog razreda Prve sušačke hrvatske gimnazije, Lucijan Kolonić, student treće godine Akademije primijenjenih umjetnosti u Rijeci, Tia Kezele, učenica prvog razreda Gimnazije Andrije Mohorovičić i Elide Babić,

studentica druge godine Fakulteta elektrotehnike i računarstva Zagreb.

Stipendistima se obratio upravitelj Zaklade Dr. Viktor Ružić Nikola Mikić koji je podsjetio kako Zaklada ove stipendije dodjeljuje već niz godina.

- Do sada smo dodijelili sedamdeset i tri stipendije i nagrade za postignut uspjeh četrdesetak učenika i studenata. Mnogi od tih korisnika stipendija danas su poznata i priznata imena koja svojim radom i postignućima doprinose ukupnom društvenom, kulturnom i gospodarskom napretku naše zajednice i šire, čime se Zaklada Dr. Viktor Ružić i Rotary club Rijeka izuzetno ponose. Radimo na tome i nadamo se da ćemo već druge godine povećati broj stipendista, ali i iznos stipendije, rekao je Mikić.

S. GAŠPERT

Stipendisti Zaklade »Dr. Viktor Ružić« na potpisivanju ugovora

Grad Rijeka

OBJAVLJEN NATJEČAJ ZA 73 NOVE STIPENDIJE

RIJEKA ► Grad Rijeka objavio je natječaj za dodjelu stipendija za učenike i studente u školskoj/akademskoj godini 2025./2026. Natječaj je otvoren do 11. studenog 2025. godine, a detalje o natječaju učenici, studenti i njihovi roditelji mogu doznati i na »Čakuli o stipendijama«, koja će se održati 29. listopada od 13 do 15 sati u Gradskoj knjižnici Rijeka.

Putem Upravnog odjela za odgoj i obrazovanje, kulturu, sport i mlade, Grad Rijeka za školsku/akademsku godinu 2025./2026. dodjeljuje ukupno 73 nove stipendije za učenike i studente, i to u okviru tri kategorije: kategorije izvrsnosti, kategorije deficitarnosti zanimanja te kategorije socio-ekonomskog statusa. Prema kategoriji izvrsnosti dodjeljuje se 22 stipendije za učenike srednjih škola te 25 stipendija za studente. Mjesečni iznos stipendije za učenike iznosi 150 eura i dodjeljuje se za razdoblje od 10 mjeseci, dok mjesečni iznos stipendije za studente iznosi 200 eura i dodjeljuje se za razdoblje od 10 mjeseci.

Prema kategoriji deficitarnosti zanimanja dodjeljuje se devet novih stipendija i to tri stipendije za studentski program logopedije, četiri stipendije za studentski program edukacijske rehabilitacije te dvije stipendije za studentski program socijalne pedagogije. Mjesečni iznos stipendije iznosi 200 eura i dodjeljuje se za razdoblje od 10 mjeseci.

Prema kategoriji socio-ekonomskog statusa dodjeljuje se 17 stipendija i to 13 stipendija za učenike srednjih škola i četiri stipendije za studente. Mjesečni iznos stipendije za učenike iznosi 150 eura i dodjeljuje se za razdoblje od 10 mjeseci.

Mjesečni iznos stipendije za studente iznosi 200 eura i dodjeljuje se također za razdoblje od 10 mjeseci.

Pravo na podnošenje zahtjeva za dodjelu stipendije imaju učenici, odnosno redoviti studenti koji ispunjavaju uvjete propisane za pojedinu kategoriju stipendije.

Cjelokupni tekst natječaja s popisom potrebne dokumentacije, online pristupnicom i obrascem te uputama za dostavu prijave dostupan je na mrežnim stranicama Grada Rijeke. (S. G.)

SVEUČILIŠNA OTVORENA OD 3. STUDENOGA

RIJEKA ► Sveučilišna knjižnica Rijeke ponovo će biti otvorena za korisnike od ponedjeljka, 3. studenoga. Knjižnica je bila zatvorena od 15. listopada zbog radova na energetskej obnovi zgrade i

intervencijama unutar korisničkog prostora. Povrat knjiga bit će moguć nakon ponovnog otvaranja, a korisnicima se neće naplaćivati zakasnina od 15. listopada do otvaranja knjižnice. (S. G.)

Bez struje

Rijeka: ► Cambierieva kbr. 1, 1A, Krešimirova kbr. 36 - 36 F (svi brojevi), od 9 do 10.30 sati; Baštjanova kbr. 26, od 9 do 13 sati

DVODNEVNA KONFERENCIJA Jačanje visokog obrazovanja i istraživanja diljem Europe

Sveučilište u Rijeci - suradnik Europskog sveučilišnog instituta

Ove je godine Hrvatska postala najmlađa, 24. članica Europskog sveučilišnog instituta iz Firence, čime je dodatno učvrstila svoju predanost razvoju znanosti, istraživanja i visokog obrazovanja na europskoj razini

Sanja GAŠPERT

RIJEKA ► Sveučilište u Rijeci domaćin je dvodnevne konferencije »Jačanje visokog obrazovanja i istraživanja diljem Europe«, koja se održava u povodu pristupanja Hrvatske Europskom sveučilišnom institutu (EUI). Konferenciju su zajednički organizirali Centar za napredne studije jugoistočne Europe Sveučilišta u Rijeci i Europski sveučilišni institut iz Firence, osnovan 1972. godine s ciljem promicanja naprednih istraživanja i poslijediplomskog obrazovanja u društvenim i humanističkim znanostima.

Centralni arhiv

Ove je godine Hrvatska postala najmlađa, 24. članica EUI-ja, čime je dodatno učvrstila svoju predanost razvoju znanosti, istraživanja i visokog obrazovanja na europskoj razini. Članstvom u Institutu Hrvatska se pridružila zajednici država koje potiču međunarodnu suradnju znanstvenika te razmjenu znanja i iskustava. Program je osmišljen kako bi poticao europsko visoko obrazovanje i istraživanje izgradnjom mostova između EUI-ja i nacionalnih visokoškolskih institucija u ciljanim zemljama i nudi aktivnosti za istraživače u ranoj fazi karijere, stipendiste,iskusne akademike i

Svečano otvorenje konferencije održano je u Auli Magni Rektorata

administrativno osoblje.

Svečano otvorenje konferencije održano je u Auli Magni Rektorata Sveučilišta u Rijeci, a sudionicima su se prigodnim govorima obratili prof. dr. sc. Radovan Fuchs, ministar znanosti, obrazovanja i mladih, prof. dr. sc. Davor Vašiček, v. d. rektora Sveučilišta u Rijeci, izv. prof. dr. sc. Sanja Bojanić, predstojnica Centra za napredne studije te Nj. E. Armando Barucco, glavni tajnik EUI-ja, a pozdravne govore uputili su i zamjenik primorsko-goranskog

župana Robert Matić i gradonačelnica Rijeke Iva Rinčić.

- Ulazak Hrvatske u ovaj program potvrđuje njezinu posvećenost europskoj znanstvenoj i obrazovnoj suradnji. EUI je zamišljen kao institucija koja promovira mnoge europske vrijednosti, ali isto tako društvene i humanističke znanosti, prava, povijesti Europske unije, ekologije. Osim toga, u Firenci se nalazi i centralni arhiv Europske komisije, tako da je svim istraživačima, koji žele i imaju namjeru u tom

smislu raditi - od doktorata do poslijediplomskih studija, ovim pristupanjem Hrvatske EUI-ju to omogućeno, rekao je ministar Fuchs.

Interaktivne radionice

V. d. rektora Sveučilišta u Rijeci prof. dr. sc. Davor Vašiček istaknuo je kako je održavanje ove konferencije u Rijeci velik iskorak za riječko Sveučilište i čast i ponos što je upravo Sveučilište u Rijeci odabrano kao hrvatsko sveučilište suradnik Europskog sveučilišnog instituta.

- To je vrlo značajno za razvoj naše znanstvene produkcije i pristupanje europskim programima. Vjerujem da će današnji skup polučiti jednu akceleraciju i razvoja znanstvene produkcije na našem Sveučilištu i pristupanju samim programima koji se nude, rekao je dr. Vašiček.

Konferencija u Rijeci okupila je visoke predstavnike EUI-ja i Sveučilišta u Rijeci, članove akademskih zajednica, rektore iz Foruma rektora jugoistočne Europe i zapadnog Balkana te predstavnike

partnerskih sveučilišta. Prvi dan programa bio je posvećen predstavljanju rada EUI-ja, dok su u nastavku predviđene interaktivne radionice o projektima financiranim iz europskih fondova i temama etike u istraživanju.

Ovaj događaj predstavlja važan korak u jačanju akademske suradnje i međunarodne vidljivosti hrvatskih sveučilišta te otvara nove mogućnosti za zajedničke projekte, razmjenu znanja i razvoj istraživačkog potencijala.

“Održavanje ove konferencije u Rijeci velik je iskorak za riječko Sveučilište i čast i ponos što je upravo ono odabrano kao hrvatsko sveučilište suradnik Europskog sveučilišnog instituta

Prof. dr. Davor Vašiček, v. d. rektora Sveučilišta u Rijeci

Građevinski fakultet domaćin Hrvatske izložbe inovacija u građevinarstvu u sklopu koje je održan inovacijski forum

Jačanje transfera znanja u građevinarstvu

RIJEKA ► Na Građevinskom fakultetu u Rijeci je održan 4. Inovacijski forum pod nazivom »Inovacije u građevinarstvu - jačanje transfera znanja«. Događaj je organiziran u sklopu 9. AdriaTech - Hrvatske izložbe inovacija u građevinarstvu, u suorganizaciji Hrvatske zajednice inovatora (HZI) i Građevinskog fakulteta u Rijeci. Forum je okupio vodeće stručnjake iz akademske zajednice, istraživačkih institucija i gospodarskog sektora s ciljem poticanja suradnje i ulaganja u znanost i inovacije u građevinskom sektoru.

- Izložba inovacija u građevinarstvu predstavila je 34 inovacije inovatora i tvrtki iz Hrvatske i nekoliko zemalja Europe i svijeta, a suorganizirali su je Savez udruga inovatora Rijeka (SUIR), Udruga inovatora Hrvatske Zagreb (UIH) i Građevinski fakultet

u Rijeci, rekao je Mladen Štajduhar, organizator izložbe.

Forum su otvorili izv. prof. dr. Mladen Bulić, dekan Građevinskog fakulteta u Rijeci i profesor dr. sc. Miljenko Šimpraga, predsjednik Hrvatske zajednice inovatora.

- Glavni cilj ovog skupa je naglasiti važnost ulaganja u istraživanje, razvoj i inovacije kao temeljnih čimbenika gospodarskog rasta i konkurentnosti, s naglaskom na građevinski sektor. Ključna tema je jačanje suradnje između sveučilišta i gospodarstva te stvaranje učinkovitih mehanizama za transfer znanja, tehnologije i intelektualnog vlasništva u praksu, rekao je Bulić.

Sudionici su raspravljali o izazovima niske razine ulaganja u inovacijske kapacitete u poslovnom sektoru te potrebi za modernizacijom

zakonodavnog okvira i pojednostavljenjem suradnje između akademskog i gospodarskog sektora.

- Ulaganje u patente i razvoj

novih tehnologija predstavlja strateške smjerove za modernizaciju i povećanje konkurentnosti hrvatskih tvrtki, naglasio je Šimpraga.

Forum je ponudio platformu za predstavljanje niza inovativnih projekata koji spajaju istraživački rad i primjenu u industriji, s ciljem

poticanja održive i digitalno transformirane gradnje. Dr. sc. Maja Gačeša govorila je o automatiziranoj proizvodnji stambenih zgrada i digitalizaciji cijelog procesa gradnje za učinkovitiju i ekološki prihvatljiviju gradnju, a Marina Zajec predstavila je EcoCocon - zidni konstruktivni sustav od slame i drva, naglašavajući arhitekturu budućnosti koja poštuje okoliš i postavlja nove standarde energetske učinkovitosti. Suzana Hozmec prikazala je put »Od ideje do tržišta« kroz primjere ekološki inovativnih projekata. Prof. dr. sc. Mario Vašak prezentirao je primjenu digitalnih tehnologija i umjetne inteligencije za poticanje kružne ekonomije u građevinarstvu te stvaranje energetski učinkovitih urbanih sustava.

V. MRVOŠ

Na izložbi su prikazane brojne inovacije

PREDNOSTI PRETPLATE NA TISKANO IZDANJE NOVOG LISTA:*

- značajna mjesečna ušteda
- dostava na kućnu adresu u jutarnjim satima
- dar svakom novom pretplatniku - sandučić za primanje novina
- dodatna pogodnost za pravne osobe - povrat PDV-a od 5%
- mogućnost plaćanja karticama

NARUDŽBE I INFORMACIJE:

- 051/650-043 ili 051/650-097
- radnim danom 7.30 - 15.30 sati
- info.pretplata@novilist.hr
- www.novilist.hr

PRETPLATA	1 MJESEC	3 MJESECA	6 MJESECI	12 MJESECI	18 MJESECI	24 MJESECA
CIJENA	35,98 €	104,72 €	202,99 €	393,08 €	570,29 €	734,62 €
POPUST	33,00 %	35,00 %	37,00 %	39,00 %	41,00 %	43,00 %
CIJENA PO PRIMJERKU	1,20 €	1,16 €	1,13 €	1,09 €	1,06 €	1,02 €

* vrijedi za područje ručne dostave i dostave putem Hrvatske pošte

Bez struje

Opatija: ► Ulica maršala
Tita kbr. 52, 54,56/1 i
56/2, stubište Škrbići kbr. 1, 2, 4,
6, 8, 10 i 12, od 8.30 do 13 sati

Tradicionalna jedriličarska regata

JEDRIMA POZNATE »MARUNADE« VRIJEME NIJE BILO BAŠ SKLONO

Jedriličarska regata ispred
Lovrana

LOVRAN ► Ovogodišnja tradicionalna dvodnevna lovran-ska jedriličarska regata »Marunada 2025« djelomično je uspješno održana u organizaciji članova Jedriličarskog kluba Istra Lovran. Uz sva nastojanja organizatora prvog dana natjecanja da održi predviđena tri plova u klasi Optimist, ILCA 4 i ILCA 6, nije bilo rezultata. Na startu se našlo 56 mladih jedriličara koji su višesatno iščekivali i najmanji vjetar kojeg nije bilo, iako su vremenske prognoze to predviđale. Inače na ovogodišnjoj regati nastup je prijavilo 40 najmlađih jedriličara u klasi Optimist, 13 jedriličara u klasi ILCA4 i samo 3 u klasi ILCA 6. Nastup u regati imali su uz domaćine i organizatore JK Istra Lovran jedriličarski klubovi i društva »Kvarner« Rabac, »Val« Crikvenica, Punat, Opatija, »3. maj« Rijeka, »Plav« Krk, »Jug« Mali Lošinj, »Burin« Novi Vinodolski, »Croatia« Opatija i »Vihor« Baška.

Drugog dana start je bio u ranim jutarnjim satima pa je natjecanje uz laganu tramontanu moglo početi na morskoj pučini između Lovrana

i Ičića. Predviđeni plan da će se održati minimalno 2 plova nažalost organizatoru nije se ostvario. Uspio je samo jedan plov, dok najmlađi jedriličari u svojim Optimistima gotovo pred samim ciljem ostali su bez vjetra, a time i plasmana. Uslijedilo je ponovno iščekivanje i nada da će nedjeljno prijedodne ipak donijeti toliko željeni vjetar, koji je organizatorima ponovo otkazao svoju »poslušnost«. U dogovoru sa sucima, organizator je odlučio zaključiti ovo natjecanje samo s jednim plovom u klasi ILCA i ILCA6, dok su Optimisti ostali bez plasmana.

U klasi ILCA 6 1. mjesto osvojio je Diego Merlin - JK Kvarner Rabac, 2. mjesto osvojila je Sara Mavrić - JK Plav Krk, a 3. mjesto Petar Đakulović - JK Jug Mali Lošinj.

U natjecanju jedriličarske klase ILCA4 ostvaren je sljedeći plasman: 1. mjesto Aleksandra Ivanova - JK Opatija, 2. mjesto Lola Milovčić - JK Punat, 3. mjesto Laura Cugalj - JD Val Crikvenica, dok je u istoj klasi u natjecanju jedriličara najbolji bio Niko Katunar iz JD Val Crikvenica ispred svog klupskog kolege Borne Mohača dok je 3. mjesto osvojio Niko Braut - JK Punat. Sve najbolje plasirane natjecatelje organizator je nagradio vrijednim peharima. Ovogodišnju lovran-sku regatu sponzorski su pripomogli Općina Lovran, TZ Lovran i Sportski savez PGŽ-a, a veliku zahvalu organizator je uputio ACI marini Ičići na logističkoj podršci u održavanju ovogodišnje regate.

R. TRINAJSTIĆ

U srijedu predavanje u vili Antonio

ETNOGRAFSKE I DRUGE CRTICE IZ PROŠLOSTI ŽEJANA I MUNA

OPATIJA ► Iz ogranka Matice hrvatske u Opatiji obavijestili su zainteresirane članove i građanstvo da će organizirati predavanje pod nazivom »Žejane i Mune na Opatijskom krasu: intrigantna 'opatijska okolina/der Umgebung von Abbazia'«. Predavač će biti dr. Robert Doričić lu Ovčarić/Doričićev, a predavanje će se održati u srijedu, 29. listopada u 18.30 u vili Antonio.

Tri najzapadnija sela Opatijskog krasa, Vele (čak. Veli-ke) Mune, Male Mune i Žejane (žej. Žejānu), smještene na graničnom području hrvatske i slovenske Istre, danas na području općine Matulji, obilježena su zajedničkom prošlošću i prožimanjem elemenata tradicijske materijalne i nematerijalne baštine od kojih su neki sačuvani do danas. Prvi spomeni ovih mjesta datiraju u 1325. (Žejane) i oko 1330. (Mune), a naseljena su precima današnjih stanovnika u prvoj polovini 16. stoljeća. U narednim stoljećima ova mjesta nisu zaobišla ni snažna ratna stradanja. U demografskom i gospodarskom smislu svoj puni procvat doživljavaju na prijelazu 19. u 20. stoljeće, u isto vrijeme kada je Opatija na svome vrhuncu, etablirana kao jedno od najmodernijih klimatskih lječilišta Europe (i svijeta). Naočigled dva dijametralno suprotstavljena svijeta, onaj ruralni, žejansko-munski, i onaj mondeni, opatijski, bili su od samih početaka itekako isprepletena. U ovome će izlaganju biti predstavljene etnografske i druge crtice iz prošlosti Žejana i Muna, a među njima i one koje svjedoče o snažnim sponama Opatije i njezinoga krasa, navodi se u najavi predavanja. (A. K. I.)

KRAJ Na Liburniji okončani unutarstranački izbori HDZ-a

Napeto uglavnom za potpredsjednička mjesta

Protukandidata za predsjednička mjesta nije bilo niti u jednoj od četiri liburnijske sredine, pa u tom smislu nije bilo neizvjesnosti i borba se vodila uglavnom za potpredsjednička mjesta

Rezultati izbora pokazali su trend pomlađivanja redova i smjene generacija

Aleksandra KUČEL-ILIĆ

OPATIJA, LOVRAN, MATULJI, MOŠĆENIČKA DRAGA

► Završili su unutarstranački izbori u HDZ-u u četiri liburnijske jedinice lokalne samouprave, u Opatiji, Lovranu, Matuljima i Mošćeničkoj Dragi. Rezultati su pokazali trend pomlađivanja redova i smjene generacija na čelnim pozicijama, pa se tako u Opatiji i Lovranu nisu kandidirali dugogodišnji predsjednici Marko Čorić i Rene Dušević, koji su odlučili šansu dati mladim kandidatima. U Matuljima i Mošćeničkoj Dragi vodstvo je ostalo nepromijenjeno, pa je tako jedina žena na čelnoj poziciji ove stranke na Liburniji ostala Iva Letina u Matuljima, dok je u Mošćeničkoj Dragi predsjednik ostao Avelino Baretić. Treba reći i da protukandidata za predsjednička mjesta nije bilo niti u jednoj od četiri liburnijske sredine, pa u tom smislu nije bilo neizvjesnosti i borba se vodila uglavnom za potpredsjednička mjesta.

U Opatiji - Tramontana

Za predsjednika GO HDZ-a Opatija izabran je Domagoj Tramontana, dok su za potpredsjednike voljom stranačkih kolega izabrani Sara Pilepić, Marina Vujičić i Matija Štimac. U Opatiji su se ujedno birali i članovi Gradskog odbora, pa su tako u GO HDZ-a Opatija odabrani Mara Dražina, Vanda Ekl Božić, Luka Nalis, Toni Prižmić, Larija Tadić, Dina Šverko, Iva Markovec, Jakov Čusek, Jadranka Rogović, Nataša Protulipac,

Aleksandar Đebnar (HDZ Lovran) i Domagoj Tramontana (HDZ Opatija)

Dominic Crnić, Ivan Tudor i Ilica Katalenić.

Želio bih ovom prilikom zahvaliti članovima stranke što su izašli na birališta i izabrali nove, mlade i ambiciozne ljude koji će voditi gradsku organizaciju Hrvatske demokratske zajednice iduće četiri godine. Vjerujem da smo posljednjih mjeseci kroz naše aktivnosti u Gradskom vijeću dokazali da su naši sugrađani na lokalnim izborima izabrali kvalitetne predstavnike te ćemo kroz stranački rad nastaviti unositi novu energiju na političku scenu. Veseli me da nam pristupa mnogo obrazovanih i marljivih ljudi koji žele doprinosti razvoju našeg kraja te smo bez dvojbe po pitanju kvalitetnih ljudi najsnažnija politička opcija u Opatiji. Prioritet će nam biti suradnja s drugim gradovima i općinama te s Vladom RH. Vlada RH u posljednje vrijeme sve više ulaže u razvoj našeg kraja, a projekti poput uređenja plaže Tomaševac,

izgradnje luke Ika i izgradnja druge cijevi Tunela Učka najbolji su primjer uspješne suradnje s lokalnom zajednicom. Snažno ćemo se zalagati za izgradnju trga i plaže na Slatini, poboljšanje komunalnog standarda i kvalitete života naših sugrađana, rekao je Domagoj Tramontana, novi predsjednik HDZ-a u Opatiji koji je također i opatijski gradski vijećnik.

Letina - jedina žena

U Matuljima je za predsjednicu HDZ-a ponovo izabrana Iva Letina koja je ujedno i predsjednica matuljskog Općinskog vijeća, dok su potpredsjednička mjesta zauzeli Ivan Lipovac i Davor Tomljanović. Kandidati odabrani za članove Općinskog odbora HDZ-a u Matuljima su Tomi Bratić, Ivana Bratović, Žarko Čović, Lino Hrvatin, Roko Kuzmanić, Zoran Laslavić, Andrea Miculinić Đurić, Gordana Morić, Alan Ujčić, Branko Vučković, te Dino Žele

Želio bih ovom prilikom zahvaliti članovima stranke što su izašli na birališta i izabrali nove, mlade i ambiciozne ljude koji će voditi gradsku organizaciju Hrvatske demokratske zajednice iduće četiri godine

Domagoj Tramontana

Izabrani

Za predsjednika GO-a HDZ-a Opatija izabran je Domagoj Tramontana, u Matuljima je za predsjednicu HDZ-a ponovo izabrana Iva Letina, novi predsjednik HDZ-a u Lovranu postao je Aleksandar Đebnar, a u Mošćeničkoj Dragi je na predsjedničko mjesto HDZ-a ponovo odabran Avelino Baretić.

i Danijela Radočaj.

Novi predsjednik HDZ-a u Lovranu postao je Aleksandar Đebnar, dok se dugogodišnji predsjednik Rene Dušević nije kandidirao. Odabrani su i potpredsjednici OO HDZ-a Lovran i to Stefan Pavletić i Manuela Rakar.

U Mošćeničkoj Dragi je na predsjedničko mjesto HDZ-a ponovo odabran Avelino Baretić, dok su potpredsjednička mjesta zauzeli Mia Ivančić i Željko Premuš.

otoci

✉ Kontakt redakcije: regija@novolist.hr

Bez struje

Cres: ► Srem, Plat Verin, Ustrine, Vodosprema Osor, A/C Bijar i repetitori HT i VIP-a, od 9 do 14 sati **Krk:** ► Autokamp Politin, od 10 do 12 sati, UPOV-KRK, od 8.30 do 10 sati, Ulica Oaza Kraljice Mira, od 12 do 14 sati **Rab:** ► Obala kralja Petra Krešimira IV., Trg Municipium Arba, Srednja ulica, Donja ulica, Gornja ulica, Trg slobode, Plovanova ulica, Put Kaldanca, ulice Stjepana Radića, kneza Domagoja, svetog Marina, kneza Branimira, kneza Trpimira, Rapske brigade, biskupa Drage, fra Matije Pićića, Ivana Rabljanina, Jurja Kostice, od 6 do 9 sati

S predstavljanja knjige
»Požmarane besede«

BAŠTINA Predstavljene »Požmarane besede« Željka Perana

Vječni čuvar rapskog govora od zaborava

Ovo je rječnik za svako domaćinstvo i ono zapravo označava našu povijest, kulturu, nematerijalno kulturno bogatstvo, naše postojanje i opstanak na ovom našem prekrasnom otoku, rekao je Željko Peran

Napisao i snimio
Lucian BORIĆ

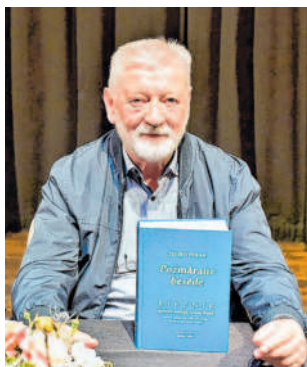
RAB ► U Zimskom kinu Rab, pod pokroviteljstvom Grada Raba i Pučkog otvorenog učilišta Rab, predstavljena je knjiga »Požmarane besede« rječnik govora naselja grada Raba (Barbat, Banjol, Rab, Palit, Kampor, Supetarska Draga, Mundanije) autora Željka Perana, koja donosi bogatstvo riječi rapskog govora.

Knjigu su, uz Željka Perana, predstavili urednica Nataša Šprljan, autorica predgovora prof. Anita Pahljina te Matija Mužek, član tima za akcentuaciju iz Instituta za hrvatski jezik. Predstavljanjem knjige moderirala je prof. Margarita Čutul, a prigodnim riječima obratili su se i ravnateljica POU-a Katarina Ribarić i gradonačelnik Nikola Grgurić, kojemu je Željko Peran uručio i jedan primjerak knjige kao poklon.

O nastajanju

Urednica Nataša Šprljan rekla je nešto o svojem radu na ovoj knjizi, o konceptu same knjige i kako je došlo do suradnje s autorom. Prof. Pahljina objasnila je važnost objavljivanja ove knjige te kako (i je li moguće) sačuvati svoj idiom od zaborava, a Matija Mužek, koji je akcentuirao dio rječničkog fonda podijelio je kako je izgledala suradnja s autorom Peranom, kako je do nje došlo, te što za njega znači rad na ovom Rječniku.

Nakon osnovne škole u Rabu, Željko Peran nastavio je školovanje u Vinici gdje je završio Srednju vrtlarsku tehničku školu. Diplomirao je

„Globalizacijom gubimo naš izvorni govor, što je i sasvim normalno, kroz školstvo, medije ili na drugačiji način

Željko Peran

1978. godine na Višoj agronomskoj školi Sveučilišta u Mariboru, a u Osijeku je 2010. stekao titulu magistra inženjera agronomije.

Posljednjih 26 godina bio je stručni viši savjetnik za hortikulturu. Osim toga, piše poeziju na rapskoj čakavštini i na standardnom jeziku, autor je

zbirke pjesama »Ča me tude drži«, a tu naslovnu pjesmu izvela je na početku predstavljanja muška klapa Krijanca. Sudjeluje na brojnim kulturnim manifestacijama, a dobitnik je i brojnih priznanja i zahvalnica.

Peran, koji je inače i vrsni govornik više jezika, ali i ljubitelj poezije, objasnio je što za njega znači čakavsko narječje, zašto je počeo skupljati riječi svojeg kraja, te kako je došlo do samog naslova ove knjige odnosno rječnika, budući da rječnici uglavnom nemaju ovakav poetski naslov. Objasnio je i svoju metodologiju rada na rječniku, zašto u njemu ima i psovki, zašto u njemu nije zastupljen i loparski govor, a podijelio je i svoje planove za dalje.

Terenski rad

- Imao sam sreću da sam 26 godina radio na terenu po cijeloj Županiji i državi, pa tako i po Rabu, te u mirninu otišao kao viši stručni savjetnik za hortikulturu. To mi je omogućilo višekratni

848

stranica i oko 18.000 riječi
sadrži knjiga

posjet u više od 800 domaćinstava na Rabu, te sam mogao zapisati i mnogo još nezabilježenih riječi. Mislim da je Rječnik za svako domaćinstvo i ono zapravo označava našu povijest, kulturu, nematerijalno kulturno bogatstvo, naše postojanje i opstanak na ovom našem prekrasnom otoku. Ipak, globalizacijom gubimo naš izvorni govor što je i sasvim normalno, kroz školstvo, medije ili na drugačiji način, rekao je Peran uoči predstavljanja knjige.

Knjiga ima 848 stranica s oko 18.000 riječi i izvedenica te sadrži - predgovor, riječ autora, jezični opis rapskih govora, vokalizam, konsonantizam,

akcentuaciju, napomene iz morfologije i sintakse, rječnik, kratice, simbole i transkripcije, leksikografsku obradu, frazeme, poslovice i uzrečice, psovke i uvrede, zazine igre i drugo.

Večer je zaključena pjesmom »Laku noć, Rabe moj« u izvedbi klapa Krijanca, koja se i inače tijekom predstavljanja pobrinula za glazbeni predah, a posjetitelji su, nakon predstavljanja, mogli kupiti knjigu po promotivnoj cijeni i dobiti potpis autora.

Čekalo se u redu
za autogram

Puno Zimsko kino Rab

Velika čast za najmlađu hrvatsku općinu

LOPAR PRVI PUT UGOSTIO HRVATSKI GENERALSKI ZBOR

OPĆINA LOPAR

Hrvatski generalski zbor u Loparu

LOPAR ► Općina Lopar prvi je put službeno ugostila izaslanstvo Hrvatskog generalskog zbora. U delegaciji je sudjelovalo sedam članova Zbora: general-bojnik Marinko Krešić, predsjednik HGZ-a, brigadni general Frane Tomičić, zamjenik predsjednika, general-bojnik Josip Štimac i Josip Stojković, brigadni general Zvonko Peternel, pukovnik Rudolf Klicper te Davorin Vidas.

Program posjeta počeo je u odlaskom na Goli otok, gdje je izaslanstvo zapalilo svijeće i odalo počast žrtvama totalitarnog režima. Posjetilo se i Mjesno groblje Lopar, te uz paljenje svijeća odala počast branitelju Željku Boriću. U spomen na njega, danas se igra i memorijalni malonogometni turnir.

Službeni prijem održan je u Vijećnici Općine Lopar, gdje su generale dočekali načelnik Zdenko Jakuc, predsjednik Općinskog vijeća Damir Paparić, potpredsjednik Vijeća Ivan Pičuljan, te predstavnici i članovi braniteljskih udruga s područja općine Lopar.

Predsjednik HGZ-a general-bojnik Marinko Krešić zahvalio je domaćinima na gostoprimstvu i predstavio aktivnosti Hrvatskog generalskog zbora, pritom istaknuvši važnost zajedništva te očuvanja vrijednosti i istine o Domovinskom ratu.

Predsjednik Vijeća Damir Paparić izrazio je dobrodošlicu uglednim gostima u, kako je naglasio, »najmlađu hrvatsku općinu«, ističući čast i ponos zbog njihova dolaska. Načelnik Zdenko Jakuc podsjetio je kako Lopar s posebnim poštovanjem čuva uspomenu na hrvatske branitelje i svoje sumještane koji su sudjelovali u obrani domovine, naglasivši da je upravo njima u čast nedavno na trgu podignut spomenik hrvatskim braniteljima.

U nastavku programa, izaslanstvo Hrvatskog generalskog zbora i predstavnici braniteljskih udruga položili su vijenac i zapalili svijeće kod spomenika hrvatskim braniteljima u Loparu, odavši počast svima koji su dali doprinos u obrani Hrvatske.

Posjet je zaključen prigodnim druženjem.

L. BORIĆ

OPĆINA LOPAR

Na prijemu kod načelnika Zdenka Jakuca

OPĆINA LOPAR

Počast poginulom branitelju Željku Boriću

Čestitke Senju

OSNOVANA KATEDRA ČAKAVSKOG SABORA

Osnivači

SENJ ► U Senju je osnovana Katedra Čakavskog sabora Senj, a osnovala ju je grupa entuzijasta, izvornih govornika senjske čakavštine. Na osnivačkoj skupštini održanoj u povijesnoj Villi Podnehaj Katedra je osnovana kao samostalna Udruga sa sjedištem u Senju na adresi Obala dr. Franje Tuđmana 2, a djelovat će u suradnji s već postojećim Katedrama Čakavskih sabora te drugim ustanovama. Na osnivačkoj skupštini usvojeni su statut i trogodišnji program rada, a za predsjednicu Udruge izabrana je Stanka Vukelić. Zamjenika je Leonida Domijan Fišter, dok Upravni odbor Katedre Čakavskog sabora Senj čine Dolores Gradišer, Marta Kaštelan i Nera Bašić.

Kako je istaknuto, Katedra je osnovana u cilju očuvanja, istraživanja i promicanja čakavskog jezika, senjskoga govora, te književnosti i kulturne baštine senjskoga kraja. Okupljat će entuzijaste, građane i stručnjake zainteresirane za baštinu Senja i okolice, a djelovat će kao kulturno-znanstvena udruga s ambicijom povezivanja tradicije i modernog pristupa očuvanju i popularizaciji čakavštine. Plan aktivnosti uključuje znanstveno istraživačku, izdavačku i publicističku kao i kulturno - umjetničku djelatnost te naročito poticanje i uključivanje mladih nastajata u projekte očuvanja čakavske baštine. (D. Pr.)

Atrakcija

AKTIVIRAO SE SENJSKI POTOK

SENJ ► U Senju jaka kiša. Vode je bilo na ulicama, negdje da pješak uopće nije mogao proći. Nakon intervencija senjskih vatrogasaca stanje je normalizirano. Kako saznajemo od zapovjednika JVP-a Senj Miljenka Katalinića, imali su šest intervencija uglavnom vezanih za prometnice na kojima je bilo nanosa te radi prodora vode u objekte. A kao posljedica velike količine kiše ponovo se, nakon više godina, aktivirao senjski potok koji teče kroz Kolan i ogromne količine vode donosio u more. Atrakcija koju su brojni došli pogledati. (D. Pr.)

TO Jednoglasna odluka crikveničkih vijećnika vezana uz vatrogastvo

DVD Bribir postat će dio JVP-a Crikvenica

Grad Crikvenica, dosad jedini osnivač JVP-a, postat će njezin većinski suosnivač, a odnosi između Crikvenice i Vinodolske općine definirali bi se posebnim sporazumom temeljenim na zajedničkoj procjeni ugroženosti od požara, kaže zapovjednik JVP-a Crikvenica Robert Hrelja

Robert ŠIMONOVIĆ

CRIKVENICA ► Na posljednjoj sjednici Gradskog vijeća, crikvenički su vijećnici jednoglasno usvojili prijedlog odluke o izmjenama i dopunama Odluke o osnivanju javne ustanove Javna vatrogasna postrojba Grada Crikvenice, čime se otvara put prema osnivanju zajedničke vatrogasne postrojbe s Vinodolskom općinom. Što ta odluka konkretno znači, pojasnio je zapovjednik JVP-a Crikvenica Robert Hrelja.

- Dugi niz godina naša je javna vatrogasna postrojba djelovala i na području Vinodolske općine, no donošenjem novog Zakona o vatrogastvu prije četiri godine, takav se model više nije mogao temeljiti samo na dogovorima i ugovorima. Propisano je da se sve mora regulirati kroz Procjenu ugroženosti od požara, a Vinodolska općina trebala je postati suosnivač postrojbe, istaknuo je Hrelja.

Zajednička procjena

Dodao je kako je inspeksijski nadzor proveden prošle godine u Vinodolskoj općini, a isti je utvrdio potrebu da se krene u smjeru osnivanja zajedničke vatrogasne postrojbe, budući da Vinodolska općina nema drugog načina osiguravanja profesionalne vatrogasne zaštite.

Na području općine djeluje tek DVD Bribir.

- Krajem prošle godine Općinsko vijeće Vinodolske općine donijelo je odluku o ulasku u zajednički odnos s našom postrojbom. Da bi se to moglo provesti, sada i Grad Crikvenica mora donijeti takvu odluku. Nakon toga bi Grad Crikvenica, koji je dosad bio jedini osnivač JVP-a, postao njezin većinski suosnivač, a odnosi između Crikvenice i Vinodolske općine definirali bi se posebnim sporazumom temeljenim na zajedničkoj procjeni ugroženosti od požara, pojasnio je Hrelja.

Nezavisni vijećnik Aleksandar Antić podsjetio je kako je u javnom savjetovanju istaknuto da sadašnji broj zaposlenih vatrogasaca možda nije dovoljan za suosnivanje zajedničke postrojbe. Hrelja je kazao da će tek zajednička procjena ugroženosti od požara pokazati koliko je vatrogasaca potrebno i koliko su troškovi djelovanja na proširenom području.

- Odluka će se primjenjivati tek šest mjeseci nakon što na snagu stupi zajednička procjena ugroženosti od požara. Tek tada ćemo znati je li sadašnji broj vatrogasaca dovoljan. Trenutačno smo ekipirani za područje grada Crikvenice, a hoće li nova procjena pokazati potrebu za dodatnih 10, 20 ljudi ili nijednog, to u ovom trenutku ne mogu reći, odgovorio je Hrelja.

Operativno će zapravo sve ostati isto

Vinodolska općina ima DVD Bribir

JVP Crikvenica i do sad je sudjelovala u intervencijama na području Vinodolske općine

Vijećnik Branko Kleković (PGS) istaknuo je da donošenjem ove odluke počinje izrada potrebnih akata i dokumenata, a konačni omjeri i obveze bit će poznati nakon što se izradi procjena ugroženosti.

- Vinodolska općina je teritorijalno velika, rjeđe naseljena i ima izrazito šumska područja, što otvara nove izazove u smislu potencijalnih intervencija. Smatram da je ovo prirodan smjer razvoja, povezivanje Crikvenice i Vinodolske općine u komunalnom i vatrogasnom smislu, a možda u budućnosti i kroz zajednička upravna tijela. Ova je odluka dobar temelj, a koji bi, sukladno zakonskim mogućnostima, mogao dovesti i do osnivanja zajedničke vatrogasne zajednice, rekao je Kleković.

Formalizacija posla

Gradonačelnica Ivona Matošić Gašparović, koja ujedno predsjedava crikveničkom Vatrogasnom zajednicom, istaknula je da je osobno sudjelovala u pripremi akata te se susrela s glavnim vatrogasnim zapovjednicima na razini RH i PGŽ-a, kao i s vatrogasnom inspektorikom, koja je upravo savjetovala da se prvo donese odluka o zajedničkom osnivanju, a potom izradi i zajednička procjena ugroženosti. Gradonačelnica je posebno naglasila kako ova odluka još uvijek nije obvezujuća za Grad.

- Grad Crikvenica ovom odlukom ne preuzima obveze, dok Vinodolska općina preuzima financijsku odgovornost. Vatrogasnu mrežu određuje država i to se godinama nije mijenjalo. Novi Vinodolski

ARHIVA NL

“ Odnosi između Crikvenice i Vinodolske općine definirali bi se posebnim sporazumom temeljenim na zajedničkoj procjeni ugroženosti od požara

Robert Hrelja, zapovjednik JVP-a Crikvenica

ARHIVA NL

“ Novi Vinodolski ima profesionalni DVD, dok Vinodolska općina ima samo dobrovoljno društvo, pa smo mi zapravo jedini koji mogu intervenirati na njihovu području

Ivona Matošić Gašparović

ima profesionalni DVD, dok Vinodolska općina ima samo dobrovoljno društvo, pa smo mi zapravo jedini koji mogu intervenirati na njihovu području. Do prije nekoliko godina Vinodolska općina nam je sufinancirala vatrogasne usluge, ali zadnjih godina to više nije bilo dopušteno, iako smo mi i dalje morali intervenirati kad bi došlo do požara. Sada će se, ako sve prođe kako treba, isti posao formalizirati, a Crikvenica će za to napokon dobiti i financijsku naknadu, naglasila je Matošić Gašparović.

Vinodolska općina za ovu je godinu u svojem proračunu osigurala 180 tisuća eura za sufinanciranje zajedničke

postrojbe što, prema riječima gradonačelnice, iznosi približno godišnju plaću za pet zaposlenika.

- Operativno će sve ostati isto, odgovornost će biti veća na našem zapovjedniku, a financijski ćemo konačno dobiti svoj dio. Ako procjena pokaže da bi to zahtijevalo preveliko povećanje broja zaposlenih, što Vinodolska općina onda ne bi mogla financijski pratiti, a nas bi dodatno financijski opteretilo, tada ću osobno predložiti ukidanje ove odluke. No, strateški gledano, ovo je dobar i dugoročno važan potez za Crikvenicu, zaključila je crikvenička gradonačelnica.

IDEJA I POL Prva Gljivarska škola održana na području Liča, ali i Vinodolske općine

Lisičarke, kostanjevke, rujnice i vrganji - mljac!

Škola je rezultat višegodišnje suradnje goranskih i primorskih ljubitelja gljiva, ali i činjenice da su geografski područja Liča, Fužina i Lukova na području Bribira vrlo, vrlo slična

Marinko KRMPOTIĆ

LIČ ► Spoj Gorskog kotara i Hrvatskog primorja čest je na mnogim područjima, a jedan od tih spojeva svakako su i -gljive! Dokaz tome je i prva Gljivarska škola koja je u organizaciju Gljivarskog društva Grljak iz Liča, dakle iz Gorskog kotara, održana dijelom i u Lovačkom domu Vepar, dakle na području Hrvatskog primorja, točnije Bribira i Vindolske općine. Ta je škola, ističe Držislav Tadić, predsjednik udruge Grljak, rezultat višegodišnje suradnje goranskih i primorskih ljubitelja gljiva, ali i činjenice da su geografski područja Liča,

Fužina i Lukova na području Bribira vrlo slična.

Teorija pa praksa

- U proljeće gljive rastu »od dolje«, odnosno s primorske prema goranskoj strani, a u jesen je obrnuto pa gljivare iz različitih dijelova Županije puno toga veže. Zato smo i našu prvu Gljivarsku školu održali i kod nas i u Primorju, kaže Tadić. Govoreći o dvodnevnom edukativnom druženju, kaže: - Prvog dana škole polaznike je ispred Lovačkog doma Vepar dočekala prigodna izložba gljiva koju su, osim polaznika, pomno proučavali i ostali gosti. Uvodnim predavanjem »školarci« su upoznati općenito s

Školica u prirodi

gljivama, a poseban naglasak dan je na to kako pronaći, prepoznati i ubrati gljivu. Rano ujutro drugog dana škole, putem predavanja te uz pomoć ubranih gljiva, objašnjeno je koje gljive ćemo taj dan ubirati, koje su slične gljive ali ih nećemo ubirati jer su nejestive ili otrovne. S obzirom na izdašnost Bribirske šume i šuma u okolici Fužina, odlučili smo se na lisičarke, rujnice,

kostanjevke i, naravno, vrganje. Ugodna šetnja i pronalaženje gljiva pretvorilo se iz teoretske u praktičnu nastavu i svojevrstan ispit. U početku su polaznici dosta oprezno prilazili gljivama, ali stalna blizina voditelja škole unijela im je potrebnu sigurnost, te su ubrzo prolazili šumom uzduž i poprijeko, tek rijetko tražeći pomoć, a koševi su se sve više punili, tako da se do

ručka našla prilična količina lisičarki i rujnica, ali nije bilo kostanjevki ni vrganja. Nakon odličnog gulaša od divljači s njokima, okrijepljeni krenuli smo u drugi dio šume. Netom što smo parkirali aute i ušli u šumu, pala je prva kostenjevka, a odmah potom i vrganj. Sreći nije bilo kraja, a na gotovo svakom koraku nailazilo se na još ovih gljiva. Povratak u Vepar prošao je u vedrom raspoloženju, ali se već polako osjećao umor, a tek je trebalo početi pripremati gljive za kuharsku radionicu. Malo poticaja dalo je adekvatno piće, a malo više strogi instruktori kuhanja.

Dobra berba, dobra večera

Vrhunac večeri bilo je blagovanje pripremljenih delicija. Počelo se s juhom od miješanih gljiva, pa lisičice na lovački s tjesteninom, a kod palente s rujnicama sa žara neki su već počeli posustajati, a još nije

Super »profesori«

I dojmovi polaznika, koji su odabrali biti anonimni, bili su iznimno pozitivni. Neki su od njih domaći, neki iz Istre, čak i iz Slavonije, a svima im se dopala priroda, bogatstvo šumskih plodova te - »profesori«. Poduke su bile prave, stručne, detaljne i s upozoravanjem na zaštitu prirode pa ćemo sigurno doći i na iduću školu, rekla nam je jedna od polaznica.

Uvodnim predavanjem »školarci« su upoznati općenito s gljivama, a poseban naglasak dan je na to kako pronaći, prepoznati i ubrati gljivu

Držislav Tadić, predsjednik udruge Grljak

došao ni desert. Zadnji dan škole krenulo se u lov na vrganje. Za kraj škole bio je organiziran ručak »iznenađenja«, a iznenađenje je bilo u tome da si je svatko morao sam ispeći kobasicu i komad slanine na štapu. U idiličnom okruženju izletišta uz Vicićev most u Liču, čekala je vatra, a uz meso ispekli smo i pokoju gljivu, rekao je Tadić, istaknuvši kako je prva Gljivarska škola bila uspješna pa će iduće godine nastojati biti još zanimljiviji.

Traži, traži pa ćeš naći

Priprema gljiva za kuhanje

Koja je koja?

Pokrenut Projekt Š(K)OLA 5.0 koji donosi robotiku i umjetnu inteligenciju učenicima Gorskog kotara

Razvoj digitalnih vještina i kreativnosti

DELNICE ► Javna ustanova Regionalna razvojna agencija Prigoda početkom nove školske godine pokrenula je Projekt Š(K)OLA 5.0 koji donosi robotiku i umjetnu inteligenciju učenicima Gorskog kotara, odnosno učenicima i nastavnicima osnovnih škola iz pograničnih ruralnih područja donosi nova znanja i vještine iz područja informatike, robotike i umjetne inteligencije. Projekt se provodi u okviru Programa Interreg Slovenija-Hrvatska 2021.-2027., a vodeći partner je Poduzetnički inkubator Kočevje iz Slovenije.

RRA Prigoda sudjeluje kao partner, s naglaskom na uključivanje škola s područja Gorskog kotara.

Projekt je nedavno predstavljen i na događaju »Mali projekti, velike promjene - Zajedno za povezanu budućnost«, održanom u dvorcu Erdödy u Jastrebarskom u povodu Dana Interreg suradnje 2025. godine. Tom su prilikom ravnatelj RRA Prigoda Vedran Kružić i djelatnica te voditeljica projekta Nataša Kozlica zajedno s partnerima predstavili ciljeve i aktivnosti projekta. U prvom su planu, govori nam Kozlica,

radionice za učenike 4. i 5. razreda osnovnih škola.

- Djeca će imati priliku upoznati se s pametnim tehnologijama na zabavan i interaktivan način, razvijajući digitalne vještine i kreativno razmišljanje. Paralelno će se organizirati radionice za nastavnike, koje će omogućiti razmjenu iskustava i nastavnih praksi sa slovenskim kolegama. Cilj projekta je kroz zabavu i igru potaknuti dodatni interes učenika za usvajanje novih znanja i vještina, upoznati ih s pametnom industrijom i brzo rastućim

tehnologijama, pripremiti ih za buduće tržište rada te ih motivirati na ostanak u ruralnim sredinama, rekla je Nataša Kozlica, voditeljica projekta za hrvatske aktivnosti i komunikaciju.

Osim izravne koristi za učenike i nastavnike, projekt pridonosi razvoju socio-ekonomskih odnosa i jačanju prekogranične suradnje među obrazovnim institucijama, a time se gradi dugoročna povezanost zajednice te stvara temelj za daljnje zajedničke inicijative, ističe Kozlica koja pozivamo osnovne škole s

M. KRMPOTIĆ

Djeca će imati priliku upoznati se s pametnim tehnologijama na zabavan i interaktivan način

Nataša Kozlica

područja Gorskog kotara da se uključe u aktivnosti projekta Š(K)OLA 5.0. Sudjelovanjem će učenici dobiti jedinstvenu priliku za razvoj digitalnih

vještina kroz radionice iz informatike, robotike i umjetne inteligencije, dok će nastavnici moći unaprijediti svoja znanja i razmijeniti iskustva s kolegama iz Slovenije, poručila je Kozlica. (M. K.)

CHEZ MICHOU (THE MYSTERY OF BLUE) Osvrt na autorsku predstavu Žaka Valente izveden

Simbolični izvođački plač i dezorijentiranost identitetske dezorijentiranosti

Kabaret je u ovoj slojevitoj predstavi početna praksa, izvedba je ledina queer imaginacije, a tijelo postaje medij kojim se ukazuje na (ne)stalnost identiteta, dezorijentiranost te potragu za istinom

Ervin PAVLEKOVIĆ

RIJEKA » Na pitanje što povezuje simboliku filmskih uradaka slavnoga Davida Lyncha, kabaret, pjesmu Annie Lennox »No More 'I Love You's« i francuskog kabaretskog umjetnika Michoua, najbolji će odgovor dati u sklopu ovogodišnjega festivala suvremenog plesa i cirkusa Periskop nedavno izvedena višeznačna i višeslojna predstava Žaka Valente »Chez Michou (The Mystery Of Blue)« koja je definitivno dostojno, iznadočekivano dobro otvorila ovogodišnje izdanje festivala, ostavivši publiku itekako zadovoljnom.

Nekad je manje više, no to baš i ne vrijedi u slučaju ove izvršne slojevitih predstave, preformansa, koji/a uključuje elemente fizičkog teatra, kabareta, plesa, glume. Drugim riječima, predstava koja uključuje nekoliko performerica i performerica na raskršću je plesa, fizičkog teatra, kabareta i drag umjetnosti, pa glavne okosnice postaju tijelo, identitet i njihova percepcija u očima drugih, kao i s time povezano pitanje pripadnosti i prihvaćanja.

Sam početak predstave označio je trenutak u kojemu autor predstave koji je i jedan od performerica – pokazat će se kasnije medijator ili pak promatrač vlastita djela – leži u plavom odijelu na podu s cvijećem (oživljavanje naslijeđa francuskog umjetnika i kabaretske legende Michoua), kasnije odlazi s pozornice i opetovano dolazi, najavljujući sljedeći performans. Da će predstava na neki način uključiti i publiku, naznačit će već na samome početku uključivanje dvaju performerica iz publike koji započinju sasvim običan svakodnevni razgovor glede mjesta iz kojeg dolaze, svojega zanimanja, pa taj početni dio uz dvije promatračice koje su na samome početku usmjeravale publiku prilikom dolaska ostavlja dojam kakve improvizacije, odnosno uspostavljanja scenjskog svijeta koji se razvija u trenutku.

Metafizički naboj

No, da se ne radi o improvizaciji, bit će jasno već i nakon što razgovor iz onog usputnog, koji je vezan za situacijski kontekst, tematski prerasta u onaj filozofskog i metafizičkog naboja, pa izvođači razgovaraju o Bogu, vjeri, vertikali i horizontali kakva pogleda, usporavajući pritom zapadnjačke

Emocionalni grand finale uz »No More 'I Love You's«

MARTIN ČUK VURNEK

i istočnjačke religije, a sve to na jedan poluironičan način. Zanimljiv je, između ostalog, i feministički podtekst koji se javlja u dijelu kad izvođačice govore kako Bog nije nužno muški, vertikalno postavljen, nego bi mogao biti horizontalan, prisutan među ljudima, u tijelu i u pokretu. U nastavku, razgovor Rite i Betty (rubešijanski, šifra: »Mulholland Drive«) rastvara pitanja o ženi, identitetu, mladosti, kritičnosti prema sebi.

Uz to, tekst u dijelu kad izvođači govore publici da dijeli sadržaj na društvenim mrežama, da daju »pet zvjezdica«, da »pošalju lijepe fotografije« nedvosmisleno zadobiva status ironijskoga izdavanja kulturnog sektora i industrije u eri sveprožimajućeg kapitalizma i društva selfa, u kojemu se i umjetnost vrednuje lajkovima i srcima, sve je stvar tržišta, pa u tom smislu i umjetnici (sada) nisu samo autori, nego i vlastiti PR-ovci.

Kako je i u opisu naznačeno, predstava spaja naslijeđe kabareta i sliku francuskog umjetnika Michoua s poetskim promišljanjem dezorijentiranosti. A dezorijentiranost se razaznaje u fragmentiranosti ponajprije glasa i jezika, kao i samog tijela, pa smisao u takvoj, reći ćemo, općoj dezorijentiranosti,

proizlazi iz samog osjećaja i ritma, odnosno onog tijela koje, evidentno, (i dalje) traži svoje mjesto u svijetu.

S obzirom na postojanost plave boje (autor i jedan od izvođača – Žak Valenta nosi plavo odijelo), predstava unekoliko, referirajući se na filmsku poetiku Davida Lyncha, funkcionira kao kakav emocionalni amalgam. Kao i u Lynchovim filmovima (napose »Blue Velvet« i »Mulholland Drive«), plava boja svojevrsna je prenosnica između vidljivog i nevidljivog, odnosno između sna i jave, sna i ponekad krute, bolne stvarnosti. Plava je boja također znak nesvjesnog, pukotina identitetske mogućnosti. Baš kao i u Lynchovim filmovima, atmosferičnost koja vlada i u predstavi uz osjećaje ironije, kaosa i ponekad humora, također je obavijena velom nostalgije, melankolije i sje, što kasnije nadograđuje i višestruko nagrađivana hit pjesma »No More 'I Love You's« Annie Lennox, koja se javlja kao kakav emocionalni grand finale i potvrda onog prethodnog usustavljenog.

Tijelo izvan okvira

S obzirom na to da je u opisu predstave, kao i u samome nazivu, naznačeno ime jednoga od najpoznatijih francuskih kabaretskih

umjetnika Michoua, jasno je kako se predstava referira na njegov lik i njegovo djelo (boja Valentina odijela i perike). Naime, uzimajući u obzir Michouovo propitivanje onoga queer identiteta na marginama, koji je slavio, predstava tijelo sada oslobođeno heteronormativnog okvira postavlja na pijedestal otpora. Baš zato predstava je istovremeno i kakav poziv na dezorijentiranost koja znači mogućnost. Valenta stoga afektira, pred gledatelje rastire tepih Drugosti kojim unatoč trenutnim zabrinjavajućim društvenim praksama ostaje ondje gdje mu je i mjesto – osvijetljen, pod svjetlom reflektora.

Povezujući naslijeđe Michouova kabareta s vlastitim koreografskim pečatom, Valenta stvara rad u kojem je kabaret tek (početna) praksa, a sama izvedba postaje svojevrsna ledina queer imaginacije, skretanje pažnje na njezinu ranjivost, kao i pitanje slobode te umjetnosti općenito. Drugim riječima, spajajući simboliku Lynchova rada i Michouova naslijeđa, tijelo u ovoj predstavi postaje medij kojim se ukazuje na (ne)stalnost identiteta, dezorijentiranost, potragu za istinom.

Simbolična prisutnost Michoua – koji je isticao činjenicu da identitet nije zadan i da je

tijelo prostor igre i promjene – opstaje na energetske razini; kao otpor, kao podsjetnik na figuru koja je značila slobodu i samoostvarenje. Koreograf predstave preuzima to njegovo nastojanje, koje koreografski, gotovo poetski, postavlja u znak jednakosti s kabaretom i filozofijom, pa tijelo postaje zapremnina svega općenito iz okoline filtriranoga, kao i onoga što je tijekom svojega dugogodišnjega predanoga rada filtrirao, sakupljao i obrađivao i sam autor, a sada je postalo dio predstave.

Postmodernistički kaos

Ovu značenjski nimalo laku predstavu koja zapravo traži i višekratno gledanje težinom svoje izvedbe i transformacijskim potencijalom nosi riječki plesač Toni Flego koji uspijeva i glumački i plesački ostvariti zadano. Iako prvenstveno plesač, ovdje ples i nije ona primarna odrednica, jer se radi o fizičkome teatru, već gluma, a brojna identitetska presvlačenja (izražena glasovnim preoblikama i pokretom) Flego uspijeva odraditi s lakoćom, doslovno ključujući na izvedbenom ledu i stalno predavajući štafetu nekom od više likova koje sam višeznačno utjelovljuje. U svemu tome, posebno se ističu njegova humorno-ironijska zaokruživanja različitih ženskih likova (šira:

mahnita plava perika), koje donosi u postmodernističkom ruhu kaosa, identitetske neodredivosti te posvemašnje zbunjenosti, što zapravo i oduševljava publiku. Da se radi o postmodernističkom kaosu, kapitalističkoj težini svaljenoj na identitet između ostalog govori i sam tekst koji raspreda o današnjim načinima življenja, zatim koordinirani ples jednoga od ženskih likova s robotskim usisivačem te kasnije i ples lika u uskim žutim čarapama, s mornarskom bijelom kapom i bijelom plahtom kojom obavlja tijelo, koji još jednom tvori linčovsku atmosferičnost/metafiziku (tijelo/kontekst/identitet), pikirajući istovremeno na Michouovu teatralnost nježnosti.

Performerice koje na samome početku preuzimaju ulogu hostesa, čiste pod, kasnije sjede postrance i ponešto afektiraju, a pred sam kraj i sudjeluju u izvedbi, mogu se promatrati kao dio izvedbe, kao hostese (time i one koje su između publike i izvođača), a s obzirom i na ironijski odmak i afektiranje i kao svojevrsne zaštitnice performansa. Dakle, i živa su scenografija i komentar na izvedbu. Kad govorimo o zaštiti performansa i njima kao hostesama koje u određenoj mjeri određuju kako se što vidi (pozicioniranje publike), istovremeno uzimajući u obzir i Lynchovu poetiku, one kadšto, možemo reći, preuzimaju i ulogu Lynchovih vodičkinja kroz san (mogu biti figure prijelaza, san-java).

Posebno je zanimljiv dio u kojemu te dvije performerice/hostese/Michouettes dijele publici bananu, što je referenca na ikonografiju pop-arta i performativnog campa šezdesetih i sedamdesetih godina. Naime, brišući jasnu liniju između izvođača i publike, čin dijeljenja banana reflektira Warholovu ironiju spram konzumerističke kulture. Takav subverzivan čin govori o umjetnosti kao činu svakodnevice, o samome performansu kao odrazu društvenog, a ono najbitnije, o umjetniku kao mediju između onog stvarnog svijeta i umjetnošću posredovanog. Povezujući Warholovu performativnu igru identitetom te Cattelanovu impostaciju banana kao galerijskoga objekta, banana sada postaje nešto dijeljeno, zajedničko, čime se parodira njezina seksualna simbolika, kao i sam umjetnički sustav.

Naravno, to se u određenoj

DANU: MIRO GAVRAN REDOVITI ČLAN

Na godišnjoj sjednici Skupštine Dukljanske akademije nauka i umjetnosti (DANU) izabrana su četiri nova redovita člana: hrvatski književnik Miro Gavran, akademski kipar Zlatko Glamočak, doktor tehničkih znanosti Dušan Petranović te

doktor političkih znanosti Srđan Martinović. Za predsjednika DANU-a izabran je Aleksandar Muško, ravnatelj Centra za kardiokirurgiju, dok je za predsjednika Skupštine izabran Sreten Vujović, pjesnik i prevoditelj. Dukljanska akademija zna-

nosti i umjetnosti osnovana je 1999. godine, a prvim predsjednikom bio joj je poznati crnogorski pjesnik i disident Jevrem Brković. Miro Gavran najizvođeniji je hrvatski kazališni pisac u zemlji i inozemstvu. (K. C.)

u na Periskopu zbog nosti

mjeri dotiče i metarazine koja se ogleda u ironijskome odnosu prema samome činu izvođenja, gdje se kabaretska estetika koristi kao sredstvo samokomentara i preispitivanja umjetničkog procesa. Ili, drugim riječima, tijelo se razmatra kao subjekt i kao objekt izvedbe, izvođači su istodobno likovi i promatrači, a publika postaje svjesna vlastite uloge u stvaranju značenja. Ujedno i predstava i proživljeno iskustvo.

Plačimo, plačimo

Glazbena podloga uključuje »Slideshow at Free University« (Le Tigre), »Fade to Grey« (Visage), »J'm'en fous pas mal« (Edith Piaf), fingiranu izvedbu pjesme »Llorando« (iz filma »Mulholland Drive«) te finalnu »No More 'I Love You's« (Annie Lennox), a posebno su svojom simbolikom značajne posljednje dvije. Naime, u kombinaciji s Lynchovom melankolijom, pjesma »Llorando« u predstavi postaje metafizička spona između svijeta iluzije i svijeta boli. Dok glas odjekuje prostorom, plač izvođača koji jecaju postaje kolektivan, onaj koji se odvija zbog dezorijentiranosti identiteta o kojoj predstava i govori (jedan od izvođača tumači ženske likove!).

Kao i u Lynchovom filmu, emocija se osjeti na temelju same (izvedbe) pjesme, a ovdje se iskustvo kakve Drugosti, gubitka i čežnje doslovno prelama u samome tijelu, što sugerira pokret. Za razliku od Lynchova filma u kojemu glumici u tišini (simbolika – Silencio) vidimo suze koje teku niz lice, ovdje izvođači intencionalno jecaju, pa se radi o pravom emocionalnom raspadu; za razliku od filmskog plača koji je znak razotkrivanja iluzije, ovdje su jecaji poziv gledatelju na empatiju te znak onoga dijeljenog iskustva. Također, s obzirom na to da se za razliku od filma u predstavi pjevačica koja se ruši kasnije budi dezorijentirana i malaksala, ovdje »Llorando« opstaje kao proces dokidanja sna, povratak svijesti i osjećaja, pa nas na simboličnoj razini izvedbene stvarnosti putem pjesme povlači iz konotirana filmskog sna, ukazujući na nove mogućnosti koje kasnije, implicirajući pitanja identiteta, osjećaja, pak potvrđuju katarzični Lennoxini stihovi (sada ispremetani) »I used to be lunatic from the early days/(...) Changes are shifting outside the word/(...) And people are being real crazy«, koji se – kao i melodija – pronose i prostorom i mislima...

Zvezdana prašina: glazbeno-scenski događaj održan u Kulturnom domu u Bakru

Točka s bakarskog koncerta

Prepuni Kulturni dom u Bakru

Glazba iz nekih od najpoznatijih filmskih naslova svih vremena

Kroz program, u ulozi domaćina i naratora, a kasnije i pjevača, publiku je vodio Bojan Šober, kojem ne nedostaje iskustva i koji je razne filmove uspješno povezivao u jednu cjelinu

BAKAR ► Neočekivan koncept koncerta izazvao je značajno zanimanje publike koja je bakarsku dvoranu ispunila unatoč manje povoljnim vremenskim uvjetima. I doista, glazba koju nismo navikli slušati uživo, ne zato što to ne volimo, već zato što za isto nemamo prilike, okupila je brojne izvođače različitih izvedbenih umjetnosti. Pod nazivom »Zvezdana prašina« izveli su se ulomci glazbe iz nekih od najpoznatijih filmova svih vremena.

Raznorodni filmovi

Kroz cijeli program, u ulozi domaćina i naratora, a kasnije i pjevača, publiku je vodio Bojan Šober, kojem ne nedostaje iskustva i koji je bez ikakvih problema raznorodne filmove uspješno povezivao u jednu cjelinu. Kao uvod u koncertnu večer, izveden je instrumentalni ulomak, odnosno »Ljubavna tema« A. i E. Morriconea iz filma »Cinema paradiso«, nakon čega je uslijedila skladba »Parla più piano« N. Rote iz filma »Kum«, a u pjevačkoj basovskoj izvedbi Slavka Sekulića. Iz 2004. godine dolazi film »Les Choristes« u kojem zapazeno glazbeno mjesto ima i skladba »O nuit« koju su kao sljedeću na programu izveli sopranistica Olga Šober sa Ženskim pjevačkim zborom Sklad iz Bakra, koji su ujedno i domaćini cijele ove priče. Bojan Šober, istupivši na trenutak iz uloge voditelja, otpjevao je zatim svestremenjsku pjesmu L. Armstronga »What a wonderful world«

Sudionici koncerta na naklonu

OPERA

Da i opera može biti dio filmske glazbe, pokazala je zatim Olga Šober izvedbom Mascagnijeve »Ave Marije«, koja je zapravo prilagođeni intermezzo iz njegove opere »Cavalleria rusticana«

iz »Good morning, Vietnam«. Da i opera može biti dio filmske glazbe, pokazala je zatim Olga Šober izvedbom Mascagnijeve »Ave Marije«, koja je zapravo prilagođeni intermezzo iz njegove opere »Cavalleria rusticana«. Pre- dah od pjevanja donijelo je nekoliko sljedećih skladbi: tema iz »Schindlerove liste« J. Williamsa u izvedbi violinista Edija Šiljka, Piazzolin »Oblivion« i »Libertango« s

dionicom harmonike Mihaela Ivkovića uz sudjelovanje zbora Sklad pretežno u koreografskoj, ali vrlo efektnoj i zapazenoj ulozi te ponovo violinistička melodija »Smile« koju povezujemo s Charliejem Chaplinom.

Zahtjevan koncertni pothvat

Drugi dio programa, koji je izveden u cijelosti bez stanke, započeo je pjesmom »Edelweiss« koju je proslavila Julie Andrews u filmu i mjuziklu »Moje pjesme, moji snovi«, a u izvedbi ovoga puta Karoline Šober i uz pratnju zbora. Bojan Šober se tada ponovo uključio u pjevački angažman ulomkom iz mjuzikla »Guslač na krovu«, a radi se o songu »Da sam ja bogataš« koji ponajbolje opisuje razmišljanja i težnje glavnog junaka ove priče. »I could have danced all night« iz »My fair lady« sljedeći je ulomak izveden

glasom Karoline Šober, a dašak hrvatskih autora dale su skladbe »Zamagljen prozor« autora Ljube Kuntarića iz filma »Pukotina raja« u izvedbi Mensura Puhovca te »Ja ljubim« iz možda i najpoznatijeg hrvatskog filma svih vremena »Tko pjeva, zlo ne misli« K. Golika u izvedbi Olge Šober. S obzirom na to da nam se približava božićno vrijeme, zbor je odlučio izvesti i pjesmu M. Leontovića »Ščedrik« koju je citirao i obradio J. Williams u poznatom blagdanskom filmu »Sam u kući«, a službeni završetak programa bio je u izvršnoj izvedbi zbora Sklad i to pjesmom »Heil Holy Queen« iz filma »Redovnice nastupaju«. Kao dodatak programu ponudena je zajednička izvedba svih izvođača i to s pjesmom »Auld lang syne«.

Zahtjevan koncertni pothvat omogućile su brojne vrućice, a kojima je upućena i prigodna zahvala na

kraju programa. Prije svih valja istaknuti umjetničko vodstvo Nade Matošević Orešković koja je dirigirala i pijanistički vodila manji instrumentalni ansambl u sastavu: Edi Šiljak (violina), Mihalj Ivković (harmonika), Anita Primorac (udaraljke) i Marijan Orešković (gitara). Plesne točke i koreografirane dijelove potpisuje Jelena Lečić, videoprojekcije Mirta Mataija i Goran Zaborac, ton i svjetlo Lorin Zović, inspicijentica je bila Vesna Marinac, a sve u produkciji Dunje Vladislavić. Ovakvi koncerti svakako iznenađuju jer predstavljaju zahtjevne organizacijske i umjetničke pothvate, a dolaze od manjih amaterskih kulturnih organizacija iako ih se konceptualno može očekivati i u mnogo većim profesionalnim kućama. Slijedom toga, koncertna večer u Bakru bila je uspješna, na radost domaćih i gostujuće publike.

Igor VLAJNJIĆ

RIJEKA SE BUDI Koncert za 100. obljetnicu Riječke biskupije i 50 godina života glazbenika suvremene

Vjera je nešto predivno, sm

Najveća knjiga u Bibliji je knjiga psalama. To su pjesme čije riječi su nam ostale sačuvane, a melodija nije. Osamdeset posto psalama su tužaljke, gdje autor vapi za pomoć iz teške situacije u kojoj se našao. No uvijek ti psalmi rezoniraju nadom na kraju i iznova podsjećaju na velika djela izbavljenja u prošlosti, govori Grozdanov

Sandy URAN

Koncertom »Rijeka se budi« koji će biti održan u nedjelju 9. studenog u Dvorani mladosti s početkom u 20 sati prigodno će se obilježiti 100. obljetnica Riječke biskupije i 50 godina života najnagrađivanijeg riječkog glazbenika suvremene kršćanske glazbe Andreja Grozdanova. Uz njega će nastupiti vodeća imena moderne kršćanske glazbe u Hrvatskoj: Alan Hržica, Amoroze, Vanessa Mioč, sestre Halužan, fra Marin Karačić, Albina, Veritas Aeterna i Mihaela Gradečak. Bio je to povod za razgovor s Andrejem Grozdanovim, diplomiranim teologom i filozofom, koji je gitaru diplomirao na prestižnom Guitar Institute of Technology u Londonu. Dosad je snimio sedam albuma i trostruki je dobitnik najprestižnije glazbene nagrade Porin za albume »Gospel on Guitar« i »Gitara i glas« u kategoriji Najbolji album popularne duhovne glazbe. Suradivao je s dobitnicima Grammyja Michaelom W. Smithom, Mattom Redmanom, Martinom Smithom, Hillsongom i mnogim drugima.

Aktivni i poznati glazbenici

Kako je došlo do zamisli za ovaj značajan koncert?

»Vrlo me iznenadio poziv da kao glazbenik sudjelujem na Svečanoj akademiji u povodu 100. godišnjice osnutka Riječke biskupije koja je održana u HNK-u Ivana pl. Zajca. Nakon toga smo zajedno sjeli nadbiskup Mate Uzinić, njegov tim i ja i odlučili da zajedno obilježimo dvije obljetnice, 100. godinu od osnutka biskupije i moj 50. rođendan. Činilo mi se da je to prilika da pozovem glazbenike s kojima radim, a bave se suvremenom kršćanskom glazbom, te da koncertom proslavimo 100 godina biskupije. Tako je nastao koncert »Rijeka se budi«, 50 za 100.

Kako su tekle pripreme za koncert sa obzirom na velik broj izvođača koji će nastupiti kao gosti? Organizacijski je to vrlo zahtjevno.

»Glazbenici koji će doći u Rijeku glazbeno su vrlo aktivni i uistinu mi je velika čast što su pristali doći. Sa svakim od njih sam ostvario vrlo zapažene suradnje, svirajući im u bendu ili pak snimajući im pjesme, koje su kasnije došle do višestiljinskih pregleda. Radio sam s puno više umjetnika, no nisam ih mogao sve pozvati, tako da smo stali na brojci 8 koji čine sam vrh scene kršćanske glazbe u Hrvatskoj. Potom je odabran Dvorana mladosti te je sve aktivnosti oko organizacije ovako zahtjevnog koncerta trebalo posložiti. Glazbenici dolaze iz Splita, Širokog Brijega, Zagreba, Zagorja, a tehnika iz Budimpešte, Engleske, i iz svih krajeva Hrvatske. Zaista velik posao.

Ovim koncertom proslavite i 50 rođendan. Je li rođendan na taj dan?

»Moj rođendan je 8. studenog. Taj dan, dakle dan prije koncerta u Rijeci, sviram s Alanom Hržicom u dvorani Višnjik u Zadru gdje se već sada očekuje oko 7.500 ljudi. I onda sljedeći dan ujutro dolazimo u Rijeku i nalazimo se s ostalim kolegama, te vjerujem da ćemo stvarno uživati u pjesmama koje privlače toliki broj slušatelja.

Crkva je vrlo ohrabrujuće mjesto

Kad smo već spomenuli godinu, u kojem životnom razdoblju ste se počeli zanimati za vjeru, a kad za glazbu?

»U crkvi sam odmalena i to u crkvi koja je vrlo njegovala suvremeni glazbeni izričaj. Tu sam napravio i prve glazbene korake, prvo kao učenik klavira, a kasnije s petnaest godina sam počeo svirati gitaru. Crkva je baš dobro mjesto za razvijanje talenta. Znaite, svi bi htjeli gotov proizvod, a malo tko bi izdržao put do gotovog proizvoda. Crkva je vrlo ohrabrujuće mjesto i nije bez razloga da su mnogi, sad već i legendarni glazbenici, svoje prve korake napravili upravo u crkvi i duhovnoj glazbi. Kasnije sam krenuo na dug put »tesanja« glazbe i vjere. Prvo sam upisao prestižni Guitar Institute of Technology koji je dio Musicians Instituta, tada smještenog u Londonu, a sada u Los Angelesu, a potom i petogodišnji studij teologije i

„Kod mene je nerazdvojna vjera u to što radim, iza čega stojim i ljudi s kojima radim. Mora mi se poklopiti i jedno i drugo i treće. Nije možda najbolje tako razmišljati, ali život je ionako kompliciran, pa bih ga htio pojednostaviti lijepim trenucima u studiju ili na pozornici

SASA CETKOVIC

filozofije na KBF-u u Rijeci koji je spadao pod zagrebačko sveučilište. Čak sam produžio studij s 5 na 6 godina, kako bih što bolje istražio tematiku diplomskog rada - glazbu i upotrebu glazbala u tekstovima Biblije.

Diplomirali ste teologiju i filozofiju. U kojoj mjeri se tijekom godina promijenio vaš odnos spram vjere i na koji način?

»Odrastajući u vrlo malenoj zajednici koja je i u komunizmu bila dosta držana postrani, smatrao sam da je vjera osobna stvar jer, eto, tako je bilo najbolje i za sustav i za nas. Vjera jest osobna stvar i s njom se najviše treba suočavati pojedinac u borbi sa samim sobom i u preobrazbi svojega uma i srca. No, što sam bivao stariji, to sam sve više uviđao da ta predivna, osobna stvar ima svoju primjenu u životima ljudi koji nas okružuju. Shvatio sam da nam je Bog na ovoj zemlji dao uistinu mnogo stvari oko kojih trebamo donijeti odluku kako usmjeriti svoj život. Dao nam je i alate za to. Drugim riječima, s

godinama je dolazila svijest o onome »budi volja Tvoja kako na nebu tako i na zemlji«. Postao sam angažiraniji u svom pozivu. Kad sam se zatekao na nekom, za mene lijepom mjestu, naprimjer na vrhunskom

koncertu mojih kolega glazbenika u O2 Areni u Londonu, ili na susretu vrhunskih kršćanskih glazbenika u Seattleu u SAD-u, nisam želio zadržati te trenutke za sebe, već sam odmah prionuo poslu kako

bi ih i ostali moji sunarodnjaci vidjeli. I tako sam u Hrvatsku doveo puno poznatih glazbenika, čime se poboljšala naša scena i time došla na mjesta koja prije nismo ni sanjali. Ta scena je i izazvala interes kod

Vanessa Mioč i Andrej Grozdanov u Splitu

ANDRIJA JURČEVIĆ

POST-PUNK BEND IDLES DOLAZI NA 18. INMUSIC FESTIVAL

Post-punk bend Idles pridružuje se lineupu 18. izdanja INmusic festivala, što će biti njihov drugi nastup pred hrvatskom publikom, nakon onog iz 2022. godine na istom mjestu. Petorka iz Bristola - pjevač Joe Talbot, basist Adam Devonshire, Mark Bowen i Lee Kiernan na gitarama te Jon Beavis na bubnjevima,

djeluje od 2009. godine, a u prvih osam godina rada objavili su tri EP-a, »Welcome«, »Meat« i »Meta«, dok su 2017. objavili debitantski album »Brutalism«. Nakon njega uslijedili su albumi »Joy as an Act of Resistance« (2018.), »Ultra Mono« (2020.) te izuzetno hvaljeni »Crawler« (2022.). Njihov novi album »Tan-

gk« iz 2024., koji potpisuju uz producente Nigela Godricha i Kennyja Beatsa, bavi se ljubavlju. Posljednje tri godine bile su za njih izuzetno uspješne, imali su svjetske turneje, naslovne stranice, čak i filmski projekt. Ove su godine skladali glazbu za »Cau-ght Stealing«, novi film nagrađivanog Darrena Aronofskog. (H)

remene kršćanske glazbe Andreja Grozdanova

misleno i teško

“ Poseban trenutak večeri bit će dolazak troje snažnih govornika, svećenika Dražena Radigovića, patera Sebastiana Šujevića te riječkog nadbiskupa Mate Uzinića

dijela estrade te često vidimo suradnje. Vjera je nešto predivno, smisleno i teško. Onaj teži dio vjere rješavam u svoja četiri zida, hrvanjem s Bogom, a ljepotu vjere želim podijeliti s drugima. Najveća knjiga u Bibliji je knjiga psalama. To su pjesme čije riječi su nam ostale sačuvane, a melodija nije. Osamdeset posto psalama su tužaljke, gdje autor vapi za pomoć iz teške situacije u kojoj se našao. No uvijek ti psalmi rezoniraju nadom na kraju i iznova podsjećaju na velika djela izbaavljenja u prošlosti.

Prijatelji su prijatelji zauvijek

Kad je riječ o filozofiji, dajte nam uvid u vašu životnu filozofiju i ono što čini njenu okosnicu. Ako imate neki citat ili misao koja vam je važna u tom pogledu, slobodno navedite.

Jednu od najvećih životnih filozofija nalazimo u ultimativnoj vjerskoj knjizi Bibliji: »Čini drugima što bi htio da drugi čine tebi«. Filozofija pokušava naći poveznicu u naizgled nepovezivim stvarima i to je konstantni duhovni i umni napor da se pronade smisao u stvarima i pojavama koje nam nisu jasne, ili pak izgledaju vrlo jasne kad ne uzmemo više faktora u obzir. Filozofija je uzimanje više vektora u obzir kod donošenja zaključaka. Genijalna je mak-sima filozofa Descartesa kad pokušava otkriti što je to istina. On kaže da je istina »idea clara et distincta«, jasna i razgovjetna ideja. Do te jasnoće i razgovjetnosti dalek je put, put nejasnoća i mutne slike o tome što je što i tko je tko. Zanimljivu rečenicu mi je rekao jedan stariji utjecajan čovjek: »Postoji samo jedna molitva koju Bog ne može uslišati odmah: Bože daj mi iskustva«. Iskustvo je nešto što trebamo sami steći, bez obzira koji pedigree imamo i iz koje točke krenuli. U tom iskustvu filozofija nam može biti prijatelj jer ona je ljubav prema mudrosti, a mudrost nije IQ, niti obrazovanje, mudrost je stanje duha, mudrost je pozicioniranje svog duha na dobro, na savjet, na čekanje svog trenutka, na osluškivanje vremena i raznih doba života, a ne srljanje. Na kraju možemo doći i do otkrivanja smisla vlastitog postojanja.

Glazbeno ste surađivali s gostima na koncertu. Kako biste opisali vašu glazbena

Treba ulagati u sebe

Ovo su turbulentna vremena. Što biste kao teolog i vjernik poručili mladim ljudima?

- Sada više nego ikad treba ulagati u sebe. Vijesti su namontirane, čak je i glazba postala nerazlučiva i za nas profesionalce. Mnogi mi šalju pjesme i uistinu ne znam prepoznati je li ih napravio stroj ili čovjek, a kamoli da razlučim istinitost u području koje nije moje. U doba lakog pristupa informacijama, primijetio sam da više nego ikada ima neinformiranih ljudi. Upijaju kao spužva interesne sadržaje dobro upakirane u formate »prijelomnih vijesti«. Nikako ne mogu shvatiti da u doba visoke informiranosti ima puno više ljudi koji vjeruju da je zemlja ravna ploča, to je samo primjer. U ovo vrijeme posebno su vjerske istine podložne manipulaciji. Mladi moji, čekajte spremni svoj trenutak, vaših 5 minuta na pozornici života će doći, bolje da vas dočeka spremne. Čitajte, čitajte, obrazujte se i okružite se pametnijima od sebe.

druženja, ali i prijateljstvo, i što u tom pogledu za vas ima posebnu vrijednost?

- Producenti koji me zovu da u studijima sviram za druge, već znaju da me ne zovu za neke pjesme ili projekte u kojima se ne mogu svjetonazorski naći, iako bi mi to donijelo i financijsku, ali i statusnu poziciju. No, kod mene je nerazdvojna vjera u to što radim, iza čega stojim i ljudi s kojima radim. Mora mi se poklopiti i jedno i drugo i treće. Uz puno suradnja koje sam ostvario, u puno njih nisam htio ući jer je neki segment nedostajao. Nije možda najbolje tako razmišljati, ali život je ionako kompliciran, pa bih ga htio pojednostaviti lijepim trenucima u studiju ili pozornici. Prijateljstva su dosta labava, pogotovo u današnje vrijeme. Ljudi se dijele zbog stvari koje ni sami ne razumiju, niti su ih ikad proučili – jesi li cijepljen ili nisi, jesi li za Židove ili Arape - što nije normalno. Ulaze u pitanja mikrobiologije i geostrategije, a pred nosom im je čovjek kojeg znaju cijeli život. Prijateljstvo je danas labava kategorija. I tu vjera pomaže jer smatram da upravo ta, dodatna vezivna tvar, često spriječi pucanje. Prijatelji su prijatelji zauvijek, ako je »Gospodin Isus njihov Gospodin«, da citiram megahit moga poznanika Michaela W. Smitha, legendu kršćanske glazbe u svijetu. Ljudi s kojima radim imaju i tu dimenziju u svom životu. S Alanom Hrzicom sam od njegovog prvog koncerta kršćanske glazbe prije deset godina, i naš odnos je prošao mnoge faze, ali vjerujem da je upravo taj moment vjere u zajedničkog Gospodina održao naš odnos. U današnje vrijeme druženja i poznanstva predstavljaju napor, zahtjevno je ostati na duge staze.

The best of za riječku publiku

Otkrijte nam dio glazbenog repertoara koji ćete izvesti na koncertu?

- Svaki od osam glazbenika izvest će po dvije pjesme, koje su tematski i stilski smisljeno povezane kako bi poveli

na jedan put, vjerujem, sve one koji dođu. Svi ti glazbenici zajedno imaju više od 70 milijuna pogleda svojih pjesama samo na Youtubeu. Vjerujte mi kad kažem da smo odabrali the best of za riječku publiku. Te pjesme sam sa svima njima izveo po doslovno svim dvoranama u Hrvatskoj. I drago mi je da sve to dovodimo doma, kod nas. Poseban trenutak večeri biti će dolazak troje snažnih govornika, svećenika Dražena Radigovića, osnivača zajednice »Dobri pastir« s kojim me veže uistinu dugogodišnje prijateljstvo, čovjek koji je u svojim skupovima snažno podržavao suvremenu glazbu. Potom pater Sebastian Šujević koji je postao najmlađi provincijal Isusovaca u Hrvatskoj, dakle njihova vodeća ličnost, a naš Riječanin. I na kraju svi željno iščekujemo poruku nadbiskupa Mate Uzinića kojeg svi znamo po nadahnutim propovjedima za oltarom i vrlo inspirativnim medijskim intervjuima, a sada u sasvim novom ambijentu koncerta moderne glazbe.

Za kraj nam otkrijte na čemu trenutčno radite s obzirom na to da vi nikada ne mirujete u kreativnom smislu?

- Nakon 7 svojih albuma koje sam izdao u samo 8 godina, u zadnje vrijeme sve više odgovaram na pozive bendova da im se priključim kao član. Sada sam više na terenu i na putovanjima. Nedavno je izašla pjesma snimljena s Bernardom Brunović koju ja zovem »The Voice« i koju je zabilježio Robert Funčić u svome studiju. Baš volim raditi s Bernardom, a za koji dan izlazi i jedna instrumentalna skladba meni posebno značajna, jer sam je čuo kao podlogu jedne dokumentarne emisije o Gradanskom ratu u Americi. To je možda podsvjesna želja da se nešto slično više ne dogodi. Zabilježio ju je Damjan Brnić u svome studiju, još jedan riječki gitarist. Želja mi je snimiti još jedan album instrumentalne glazbe. Vjerujem da ću dočekati priliku.

Koncert »Vode« Ansambla Lado u HNK-u Ivana pl. Zajca

Ljepota folklor

Najljepše od hrvatskog folklor

Tema vode povezuje našu prirodnu i kulturnu baštinu - koncert priča priču o tome kako su rijeke, jezera i mora oblikovali živote naših predaka, a plesovi i pjesme govore jezikom Moslavine, Pokuplja, Slavonske i Sisačke Posavine, Baranje i Jadrana

RIJEKA ► Bogatstvo hrvatske kulturne i tradicijske baštine u svoj svojoj punini oduševilo je riječki HNK Ivana pl. Zajca u sklopu godišnje, rođendanske turneje, na kojoj je Ansambl Lado pred (pre) punim kazalištem pokazao najljepše od hrvatskog raznovrsnog folklor. Ovaj svečani koncert nosio je temu »Vode«, a potpisuje ga Ladova umjetnička direktorica Zrinka Posavec. Tema vode povezuje našu prirodnu i kulturnu baštinu - koncert priča priču o tome kako su rijeke, jezera i mora oblikovali živote naših predaka, a plesovi i pjesme govore jezikom Moslavine, Pokuplja, Slavonske i Sisačke Posavine, Baranje i Jadrana. Tako su večer otvorili »Plesovi Posavine« u živom i energičnom ritmu, a prema hrvatskim otocima nas je odmah odveo »Tanac po susacku«. Publiku su uveselili splitski stari plesovi, svatovski drmeš i jurjevski običaj iz Zagorja, a vokalno-instrumentalna »Mura, mura« podsjetila je da rijeke ne donose samo blagoslov, već i tugu. Veliki pljesak dobio je i madařski tradicionalni ples s čizmama koji je HNK-u pokazao djelić narodnih običaja »Preko Drave«. Za sve točke, osim plesača, pjevača i svirača, zaslužni su talentirani etnokoreolozi i koreografi, aranžeri, folkloristi i skladatelji. Ansambl je osnovan prije 76 godina, a zbog bogatih i autentičnih nošnji izvođača, naziva ju ga i putujućim muzejom. Ljubitelji domaće

»Tanac po susacku«

»Stari splitski plesovi«

Kazalište je bilo prepuno

folklorne glazbe nisu morali dugo čekati da ponovo uživaju u ansamblu - Lado je ljetos u Rijeci nastupao u sklopu Riječkih ljetnih noći,

a svoju rođendansku turneju nastavlja u Zagrebu i Varaždinu.

Valentina BOTICA
Snimio Nikola BLAGOJEVIĆ

SUPERSPORT HNL Nogometaši Rijeke nadigrali Osječane u 11. kolu i sada zaostaju samo dva

POTEKLA SANCHEZOV Frukovo skidanje »pau Čopove škarice za pan

Zlatko HORVAT
Snimio Marko GRACIN

RIJEKA » U 63. minuti Duje Čop ispraćen je ovacijama. Prišao je klupi i zagrlio se trenerom Victorom Sanchezom, koji može biti jako zadovoljan. Potekla je njegova Rijeka. Napadačka, učinkovita, kreativna, borbena i brza! Bijeli su nadigrali Osijek u utakmici odigranoj dan kasnije od prvotnog termina s obzirom na dvodnevni ogled sa Spartom Prag... U dvoboju u kojem je bilo puno bivših, između ostalih i trener Osijeka Simon Rožman, koji je s Bijelima osvojio Hrvatski kup prije pet godina, Bijeli su bili dominatni. Pobjeda nad Spartom Prag u Konferencijskoj ligi prošloga petka donijela je val samopouzdanja. I to se osjetilo. Riječani su ostali čvrsti i poslije gola gostiju u drugoj minuti. Nekoliko minuta su se tražili, ali tada je krenula lavina napadačkih akcija i četiri gola, od koji su dva za pamćenje, Frukovo skidanje

PREOKRET

Bijeli su prvi put poslije 28. siječnja 2024. i Poljuda (1:2) okrenuli utakmicu u kojoj su - gubili. Obregon i Selahi potpisali su tada preokret

Pobjeda nad Spartom Prag donijela je val samopouzdanja. I to se osjetilo. Bijeli su ostali čvrsti i poslije gola gostiju u drugoj minuti. Krenula je lavina napadačkih akcija i četiri gola, od koji su dva za pamćenje, Frukovo skidanje paučine i Čopove škarice

ŠKARICE ZA
PAMĆENJE -
Duje Čop

paučine i Čopove škarice. No, nije za odbaciti ni Devetkov poluvolej, kao ni Čopov drugi gol, »tip in« u padu poslije

sjajne akcije Vignata i dubrovačkog expressa Oreča... »Ovo je Rijeka« i »Hoćemo pobjedu«, klicala je Armada

na sjevernoj tribini, ispod koje su bili igrači. Konačno nije bilo spuštenih glava u utakmici koju je iz osobnih razloga propustio

Tiago Dantas. Bijeli su prvi put poslije 28. siječnja 2024. godine i Poljuda (1:2) okrenuli utakmicu u

kojoj su - gubili. Obregon i Selahi potpisali su tada preokret.

U drugoj minuti Šimon Mikolčić šokirao je Bijele i Rujevicu. Odapeo je s 25 metara iskosa, nije bilo pravovremenog bloka, lopta je prošla pored nekoliko igrača i domaćem vrataru Martinu Zlomisliću kroz ruke izmigoljila u mrežu - 0:1.

Ono što je napravio Toni Fruk u devetoj minuti, spada u nogometnu poeziju. Dobio je sjajnu dubinsku poluvisku loptu Dejana Petrovića, koja je preletjela obranu. Fruk je na rubu kaznenog prostora s desne strane prevario Roka Jurišića, nekadašnjeg stanovnika Rujevice, a zatim ljevicom iskosa pogodio suprotni gornji kut nemoćnog Marka Malenice, kojeg je lopta zobišla u širokom luku - 1:1. Frukov gol, »suhi list«, potvrđen je minutu kasnije, nakon pregleda VAR-om. Ništa nije bilo sporno, Fruka je u igri držao Luka Jelenić.

Vodstvo

U 15. minuti Fruk je primirio visoku loptu, ubacio za Duju Čopa, koji je s 12 metara opalio iz prve. Preko gola. Tri minute kasnije Lasickas je prošao po lijevoj strani i tražio Čopa pred golom, ali gosti su uspjeli skrenuti loptu.

Nastavila se dominacija

VISOKA KLASA - Toni Fruk pored Roka Jurišića i Oleksandera Petrušenka

DUBROVAČKI EXPRESS - Ante Oreč u dvoboju s Rokom Jurišićem

M. LUKUNIĆ/PIXSELL

HRVATSKA - CRNA GORA 2:1

Hrvatska ženska nogometna reprezentacija ostvarila je pobjedu u drugoj prijateljskoj utakmici protiv Crne Gore, odigranoj u Dugopolju, s 2:1. Gošće su povele u 31. minuti pogotkom Jelene Karličić, no izabranice Nenada Gračana napravile su preokret zahvaljujući Karli Kurkutović (35', 49').

a boda za trećim mjestom

DVA RIJEKA

učine» i nćenje

ERUPCIJA RADOSTI - Četiri gola i dobra igra Bijelih bili su razlog za feštu

Čop osmi strijelac HNL-a

Duje Čop je s dva gola protiv Osijeka stigao na osmo mjesto vječne liste strijelaca HNL-a s 89 pogodaka. Nino Bule je sada deveti s 87 golova. Čop je golove postizao u dresu šest klubova - Hajduka, Splita, Dinama, Šibenika, Lokomotive i Rijeke. Na vječnoj listi sa 145 golova vodi Davor Vugrinec, a slijede Igor Cvitanović (126), Ivan Krstanović (123), Joško Popović (111), Miljenko Mumlek (107) i Mijo Caktaš (101). Za Čopa kreće lov na Tomislava Ercega, koji je postigao 97 golova. Prvih deset zaključuje Robert Špehar (86).

Rijeke. U 21. minuti Ante Oreč je s 25 metara iskosa natjerao Malenicu na paradu, dok je minutu kasnije Dubrovčanin ubacio s desne strane za imenjaka Majstorovića, koji je pucao glavom, što je bio lak zalogač za Malenicu. Osijek je uzvratio udarcem Mikelčića, koji u 24. minuti nije bio precizan. Fruk je u 35. minuti dobio sjajnu loptu poslije dugog trka Anela Husića, imao je Duju Čopa na lijevoj strani, ali odlučio se pucati s 20 metara. Lopta je prohujala preko vratnice Malenice, koji se istaknuo i dvije minute kasnije kada je Mladen

Devetak opalio ljevicom iskosa. No, u 38. minuti Malenici nije bilo spasa. Korner je izveo Vignato, Devetak je glavom spustio loptu za Duju Čopa, koji ju je primirio prsima, a zatim poentirao - škaricama! Eruptilale su opet tribine na Rujevici, još jedan spektakularan gol donio je vodstvo Bijelima. Čop je postigao prvi gol sezone i prvi poslije Poljuda u preposljednjem kolu HNL-a prošle sezone, u kojoj je osvojena dvostruka kruna. Za 35-godišnjeg Čopa to je bio četvrti gol u dresu Rijeke. Ali kakav... Kasnije je stigao i peti! Još se nije utišala radost

RAZVIJENI ŠALOVI - Tribine Rujevice

Utakmice 11. kola:					
Gorica - Hajduk					1:3
Lokomotiva - Istra 1961					1:2
Varaždin - Slaven Belupo					1:3
Rijeka - Osijek					4:2
Vukovar 1991 - Dinamo					1:0
Hajduk	11	8	1	2	20:8 25
Dinamo	11	7	1	3	22:9 22
Lokomotiva	11	4	4	3	13:14 16
S. Belupo	11	5	1	5	16:19 16
Varaždin	11	4	3	4	14:14 15
Istra 1961	11	4	3	4	11:15 15
Rijeka	11	3	5	3	16:14 14
Gorica	11	3	2	6	13:19 11
Osijek	11	2	3	6	11:15 9
Vukovar '91	11	2	3	6	10:19 9

Sjedeće kolo (2. studenoga): Dinamo - Rijeka (1. studenoga), Istra 1961 - Vukovar 1991 (1. studenoga), Slaven Belupo - Hajduk, Osijek - Varaždin, Gorica - Lokomotiva (3. studenoga).

navijača, a prolomio se uzdah. U 39. minuti Lasickas je opalio iz voleja iskosa s lijeve strane, nije uspio najbolje zahvatiti loptu koja je ipak bila zahtjevna za Malenicu, koji je dobro reagirao. Očito je dugi post imao učinak, Čop je - gladan golova. U 47. minuti akcija je krenula od zadnje linije i Majstorovića. Vignato je u padu iz prve odigrao za Oreča, koji je projurio desnom stranom, baš kao kod gola protiv Sparte Prag, ubacio za Čopa na drugoj vratnici, koji je u padu skrenuo loptu u mrežu - 3:1. Sedam minuta kasnije nova radost Bijelih. Nakon kornera lopta je došla do Husića, koji je odigrao pred peterac za Mladena Devetka. Bočni igrač Bijelih se majstorski oslobodio čuvara i poluvolejom ljevicom s osam metara iskosa pogodio suprotni kut nemoćnog Malenice - 4:1.

Igrač više

Fruk se u 66. minuti želio pridružiti Čopu kao dvostrukom strijelcu, Malenica je skiniuo loptu ispod prečke nakon njegovog pokušaja poslije mudrog podvaljivanja Lasickasa, kada su iz igre ispala dva osječka igrača. Tri minute kasnije konačno su nešto odigrali i Osječani. Jelenića je na šest metara od gola

4	2
RIJEKA	OSIJEK
Zlomislić	Malenica 6,5
Oreč	Cvijanović 5,5
(63' Bogoević)	(46' Hasić)
Majstorović	Jelenić
(68' Kitin)	Mkrtychyan
Husić	Guedes 5,5
Devetak 7,5	Babec 5,5
Petrović	(79' Petrušenko)
Vignato	Mikelčić 6,5
(79' Gojak)	(Jugović)
Menalo 7	Toure 5,5
(79' Ndockyt)	(54' Vukić)
Fruk 7,5	Jurišić 5,5
Lasickas	Jakupović 5,5
Čop	Omerović 5,5
(63' Adu-Adjei)	(62' Farkaš)

Strijelci: 0:1 Mikelčić (2'), 1:1 Fruk (10'), 2:1 Čop (38'), 3:1 Čop (47'), 4:1 Devetak (54') 4:2 Farkaš (74').
Stadion: HNK Rijeka.
Gledatelj: 5.096.
Sudac: Ante Čulina (Zagreb) 6,5.

Vignatu prve HNL minute

Trener Rijeke Victor Sanchez napravio je dvije promjene u odnosu na sastav koji je počeo kišni dio dvoboja sa Spartom Prag prošlog četvrtka u drugom kolu Konferencijske lige. Na desnom krilu osvanuo je Luka Menalo umjesto Dominika Thaqija, dok je priliku umjesto Marveila Ndockyta dobio Samuele Vignato. Talijanski veznjak bio je veliko iznenađenje s obzirom na to da je od dolaska u Rijeku igrao 56 minuta, 51 u SuperSport Hrvatskom kupu protiv Maksimira na Rujevici, te pet minuta na gostovanju kod Noaha u Konferencijskoj minuti. Vignatu su to bile prve HNL minute. Zanimljivo, na lupi je ostao Daniel Adu-Adjei, igrač odluke protiv Sparte Prag.

blokirao Devetak, spriječivši siguran gol, dok je nakon odbijanja Babec pucao preko gola. Osječani su ipak smanjili zaostatak. U 74. minuti Bukvić je prošao polijevoj strani i ubacio u peterac, lopta se odbila do Farkaša, koji je sa šest metara poslao loptu u mrežu - 4:2. Samo minutu kasnije gosti su ostali s igračem manje. Emin Hasić, koji je ušao u igru početkom nastavka, neoprezno je udario Adu-Adjeia rukom po licu. Bio mu je to drugi žuti karton, što je značilo put u svlačionicu. Gol je u 82. minuti u sjajnoj akciji Husić - Gojak - Fruk spriječio Jelenić, koji je uklizao pred vratarom i odbio loptu u korner. Samo minutu kasnije Gojakov udarac s desetak metara iskosa obranio je Malenica, koji je u 85. minuti samo pogledom ispratio loptu. Naime, Fruk je odigrao za Adu-Adjeia, koji se varkom oslobodio čuvara i s vrha šesnaesterca pucao - porered gola. Novu opasnost za gol gostiju donijela je 87. minuta i slobodan udarac Tonija Fruka s 25 metara. No, član Vatrene nije bio precizan.

9 igrača je na pretpozivu izbornika Vatrene Zlatka Dalića za posljednja dva susreta kvalifikacija za SP

OPRAVDANO POVJERENJE - Duje Čop i Victor Sanchez

Sanchez: Trebalo je pokazati karakter

Victor Sanchez, trener Rijeke, došao je s osmijehom na konferenciju za medije. Njegovo lice sve je reklo. - Čestitke igračima. Sretan sam zbog prezentacije na terenu. Bio je to težak tjedan zbog Europe. Sretni smo zbog igrača i navijača, spojili smo dvije važne pobjede. Sada treba nastaviti s igrama na ovoj razini. Želimo biti blizu našeg limita, a taj limit svakog tjedna treba biti sve viši. Sviđa mi se kako momčad raste. Dobili smo prvi gol, nedostajalo je koncentracije. Bio je to izazov, trebalo je reagirati, pokazati karakter i mentalnu snagu. Obično smo mi prvi zabili pa bismo na kraju remizirali. Dobro smo reagirali i zato smo sretni - kaže Victor Sanchez, trener Rijeke - Vignato? Teško je naći minute za sve kada odmah na startu sezone odmah dolaze važne utakmice, a na početku si projekta. No, svi dobro rade i uvijek dođe prilika. Vignato je svoju iskoristio, odigrao je na visokoj razini - rekao je Victor Sanchez. - Imali smo dobar ulazak u utakmicu, povelili smo, ali Fruk nas je eurogolom izbacio iz ritma. Rijeka je bila bolja, htjeli smo se sačuvati do odmora, ali onda je Čop zabio škaricama. Željeli smo se u nastavku smiriti, ali brzo smo dobili gol. Kada smo smanjili na 4:2, zaradili smo crveni karton... - rekao je Simon Rožman, trener Osijeka. - Tijekom tjedna dobro izgledamo, ali kada dođe utakmica... Nema straha od otkaza. Žao mi je jedino navijača i igrača. Nikako da se vratimo, smirimo, već idemo iz pogreške u pogrešku. Nikako da se kolo okrene u smjeru u kojem bismo mi željeli.

Vukovar 1991 - Dinamo 1:0

Gradski stadion. Gledatelj: 8.128. Sudac: Dario Bel (Osijek) 6. Strijelac: 1:0 Puljić (53'). Žuti kartoni: Pavičić, Tadić (Vukovar 1991), Dominguez (Dinamo). **VUKOVAR 1991:** Bulat 7 - Tičinović 6,5 (88' Špoljarić -), Tadić 7, Pavičić 6,5, Calhanoglu 6,5 - Mejia 6,5, Shabani 7 - Jurilj 6,5 (74' Camacho -), Gonzalez 6,5 (82' Tabinas -), Banovec 7 - Puljić 7. **DINAMO:** Nevistić 5 - Valinčić 5, Dominguez 5, Galešić 5, Perez Vinlöf 5 - Villar 5 (58' Zajc 5), Bennacer 5, Stojković 5 (33' Hoxha 5) - Lisica 5 (46' Varela 5), Kulenović 5, Vidović 5 (58' Bakrar 5). Dinamo se pridružio Rijeci, postavši drugi klub kojeg je Vukovar 1991 pobijedio u svojoj povratničkoj sezoni u SuperSport HNL. Mario Kovačević konačno se odvažio za značajne promjene unutar svoje udarne jedanaestorke, ali to mu nije donijelo ništa. Tijekom prvog dijela nije se moglo razaznati tko ima najskuplju, a tko najjeftiniju momčad SuperSport HNL-a. Istina, Dinamo je na svojoj strani imao prilično raskošan posjed lopte, ali izgledao je jalovo na razrovanom travnjaku.

Nogometno siromašnu prvu dionice igre podnošljivijom su učinila četiri udarca po голу, po dva sa svake strane i poništeni gol Robina Gonzaleza koji je u toj akciji na početku sudačke nadoknade lijevom rukom odgurnuo Niku Galešića. Modre je, osim rezultata, dodatno deprimirala i ozljeda Luke Stojkovića nakon pola sata utakmice. Umjesto njega u igru je ušao Arbër Hoxha. Na početku drugog dijela Vukovarci su uspjeli stvoriti dvije zrele prilike, ali Ivan Nevistić obranio je lukav pokušaj Jakova Puljića, a Gonzalezov udarac iz dobre situacije nije pogodio okvir gola. No, u 53. minuti konačno su pronašli dobitnu kombinaciju. Konkretnije, Eniss Shabani je na lijevom boku pronašao Lovru Banovca čiji je ubačaj Puljić u klizećem startu utjerao u mrežu na drugoj stativi - 1:0. Kovačević se odmah uhvatio zamjena, a njegovi igrači pokušavali su pritisnuti suparnika, u potrazi za izjednačenjem. No, minute su curile, a rezultat se nikako nije mijenjao. Nakon zadnjeg zvižduka Darija Bela jedino je ostala otvorena mogućnost brze promjene na modroj klupi. (D. P.)

UKRATKO

**MODRIĆ
KANDIDAT
ZA MOMČAD
SVIJETA**

MADRID ► Kapetan hrvatske nogometne reprezentacije Luka Modrić jedan je od 26 kandidata za ulazak u najbolju momčad svijeta za ovu godinu, objavilo je udruženje profesionalnih nogometaša FIFPRO.

Modrić, 40-godišnji vezni igrač Milana, našao se na popisu nakon glasovanja 26.000 profesionalnih nogometaša iz 68 zemalja. Oni su u obzir uzimali izvedbu igrača koji su odigrali najmanje 30 utakmica od srpnja 2024. do kolovoza 2025. godine. Najboljih 11 igrača svijeta u izboru FIFPRO-a bit će objavljeno 3. studenoga.

Modriću u veznom redu konkuriraju Jude Bellingham (Real Madrid), Kevin de Bruyne (Manchester City/Napoli), Joao Neves (PSG), Cole Palmer (Chelsea), Pedri (Barcelona), Federico Valverde (Real Madrid) i Vitinha (PSG).

Hrvatski nogometaš, koji je do ljetos igrao za Real Madrid, dosad je šest puta bio izabran u FIFPRO XI. Među najboljom jedanaesticom našao se od 2015. do 2019. te 2023. godine.

Kandidati za najbolju momčad svijeta u 2025. u izboru FIFPRO-a su vratari Alisson Becker (Liverpool), Thibaut Courtois (Real Madrid) i Gianluigi Donnarumma (PSG/Manchester City), braniči Trent Alexander-Arnold (Liverpool/Real Madrid), Pau Cubarsi (Barcelona), Virgil van Dijk (Liverpool), Achraf Hakimi (PSG), Marquinhos (PSG), Nuno Mendes (PSG) i William Saliba (Arsenal), te napadači Ousmane Dembele (PSG), Erling Haaland (Manchester City), Kylian Mbappe (Real Madrid), Lionel Messi (Inter Miami), Raphinha (Barcelona), Cristiano Ronaldo (Al-Nassr), Mohamed Salah (Liverpool) i Lamine Yamal (Barcelona).

**DE BRUYNE
BAREM DVA
MJESECA OUT**

NAPULJ ► Vezni igrač talijanskog prvaka Napolija, Belgijanac Kevin De Bruyne, zadobio je ozljedu desnog bedra u susretu protiv Intera i očekuje se da će izbivati nekoliko mjeseci. Napoli je objavio da belgijski reprezentativac ima rupturu mišića stražnje strane bedra, dodavši da je već započeo rehabilitaciju, a talijanski mediji navode da De Bruynea neće biti najmanje dva mjeseca.

De Bruyne se ozlijedio u 33. minuti prilikom izvođenja jedanaesterca. Nije slavio gol, nego je zaplakao od boli. Otkad se pridružio Napoliju kao slobodan igrač, 34-godišnji Belgijanac postigao je četiri gola u osam ligaških utakmica i upisao dvije asistencije u Ligi prvaka. Napoli je trenutačno prvi na ljestvici s 18 bodova, koliko ima i Roma na drugom mjestu, ali uz slabiju gol-razliku.

Zlatko Dalić objavio popis igrača za dva završna kola kvalifikacija za Svjetsko prvenstvo

Riječki pečat vizi za Mundijal u Kanadi, Meksiku i SAD-u

Svjesni smo koliko nas dijeli od matematičke potvrde plasmana na Svjetsko prvenstvo i, naravno, da to želimo osigurati i proslaviti sa svojim navijačima u Rijeci - kaže Dalić

ZAGREB ► Ovaj ponedjeljak je donio popis Zlatka Dalića za dva završna kola kvalifikacija za Svjetsko prvenstvo, protiv Farskih Otoka na Rujevici, 14. studenog, i Crne Gore u Podgorici, tri dana kasnije.

- U najvećoj mjeri ostali smo vjerni kadru koji je izborio pobjedničku poziciju u kojoj se nalazimo jer su ti igrači zaslužili proslaviti plasman na Svjetsko prvenstvo, a uz to želimo svako okupljanje iskoristiti za daljnje uigravanje i jačanje zajedništva. Naravno, pritom želimo razmotriti i nove opcije te dati priliku igračima koji to zasluže dobrim igrama u

kontinuitetu, zbog čega smo poslali dvanaest prepoziva. U naredna dva tjedna vidjet ćemo tko će još eventualno izboriti svoj poziv u reprezentaciju. Pred nama je Svjetsko prvenstvo, imamo jaku konkurenciju u svim linijama i svi trebaju iskoristiti naredne mjeseca da se minutažom i formom u svojim klubovima bore za što bolji status u reprezentaciji, koji se, naravno, zaslužuje i dosadašnjim učinkom u reprezentaciji - istaknuo je Dalić.

Hrvatskoj je za osvajanje prvog mjesta u skupini L i plasman na Mundijal

Devet prepoziva

Vratari: Dominik Livaković (Girona), Ivica Ivušić (Hajduk), Dominik Kotarski (Kopenhagen).

Braniči: Joško Gvardiol (Manchester City), Duje Čaleta-Car (Real Sociedad), Josip Šutalo (Ajax), Josip Stanišić (Bayern), Marin Pongračić (Fiorentina), Martin Erlić (Midtjylland), Luka Vušković (HSV).

Veznjaci: Luka Modrić (Milan), Mateo Kovačić (Manchester City), Mario Pašalić (Atalanta), Nikola Vlašić (Torino), Kristijan Jakić (Augsburg), Petar Sučić (Inter), Nikola Moro

(Bologna), Toni Fruk (Rijeka).
Napadači: Ivan Perišić (PSV), Andrej Kramarić (Hoffenheim), Ante Budimir (Osasuna), Marco Pašalić (Orlando City), Franjo Ivanović (Benfica), Igor Matanović (Freiburg).

Pretpozivi: Lovro Majer (Wolfsburg), Mislav Oršić (Pafos), Luka Sučić (Real Sociedad), Martin Baturina (Como), Petar Musa (Dallas), Domagoj Bradarić (Verona), Ivan Smolčić (Como), Adriano Jagušić (Slaven Belupo), Franko Kovačević (Celje), Karlo Letica (Lausanne), Ivor Pandur (Hull City), Moris Valinčić (Dinamo).

PONOVNO ZAJEDNO Hrvatska rukometna reprezentacija okupila se za prijetu

Sigurdssona zanimljivo je da li to želimo koristiti kao opravdanje ili ne. Mene zanimaju samo dvije pobjede

Nismo svi zdravi, ali nismo bili niti na zadnjim turnirima. Pitanje je da li to želimo koristiti kao opravdanje ili ne. Mene zanimaju samo dvije pobjede - kaže Dagur Sigurdsson

SPREMNI ZA NOVE USPJEHE - Matija Špikić, Tin Lučin, Marin Šipić i Luka Cindrić

Davor PETROVIĆ

ZAGREB ► Hrvatski rukometni savez jučer je iskoristio okupljanje muške reprezentacije za dvije prijateljske utakmice sa Švicarskom kako bi svečano obnovio suradnju s Hrvatskom poštom.

- Bez ovakvog sponzora mi ne bismo mogli pratiti svjetske trendove. To je posebno značajno jer nam već za dva i pol mjeseca počinje Europsko prvenstvo. Ove godine smo na Svjetskom prvenstvu

visoko podignuli letvicu i nadamo se da će ova suradnja biti još bolja i uspješnija - kazao je Tomislav Grahovac, predsjednik HRS-a.

Optimizam

Dagur Sigurdsson je pak istaknuo da u četvrtak u Bernu te dan kasnije u Kriens-Luzernu očekuje dvije pobjede nad Švicarskom, koja je također izborila plasman na skorajše Europsko prvenstvo.

- Lijepo je što smo se opet okupili nakon dugo vremena. Švicarci imaju čvrstu

momčad i jako dobrog izbornika, Andyja Schmida. Puno njihovih igrača nastupa u Bundesligi, njih deset-dvanaest, a na zadnjih nekoliko natjecanja ostvaruju dobre rezultate - istaknuo je izbornik.

Srebrna medalja sa Svjetskoga prvenstva trgnula je hrvatski muški rukomet iz letargije i stvorila podlogu za optimizam. Naravno, i određeni pritisak očekivanja. Dva sučeljavanja sa Švicarskom pokazat će stanje u momčadi i dati smjernice za pripreme

Denis Špoljarić i Dagur Sigurdsson

potreban jedan bod.
- Svjesni smo koliko nas di-
jeli od matematičke potvrde
plasmana na Svjetsko prven-
stvo i, naravno, da to želimo
osigurati i proslaviti sa svo-
jim navijačima u Rijeci. Ako
rezultati Farskih Otoka nisu
dovoljno upozorenje, onda
je ona teška utakmica u Tors-
havnu sigurno dokaz da je taj
suparnik itekako čvrst, zahtje-
van i neugodan. Samo maks-
imalnim pristupom možemo
očekivati da naša neupitno ve-
ća kvaliteta dođe do izražaja.
Slično vrijedi i za utakmicu u
Crnoj Gori jer, bez obzira na
izgledan plasman, želimo u
stilu završiti kvalifikacije, a
pritom se još borimo i za pr-
vu jakosnu skupinu. Na nama
je da sa svoje strane učinimo
što možemo, upišemo dvije
pobjede i tako okončamo ove
kvalifikacije kao najbolje u po-
vijesti - zaključio je izbornik.
Okupljanje reprezentaci-
je zakazano je za 10. stude-
nog u Zagrebu. Istog dana

POTVRDA VRIJEDNOSTI - Marco Pašalić
putuje se prema Rijeci. Na-
kon dvoboja s Farskim Oto-
cima, 16. studenog, Dalić i
njegovi izabranici s Krka lete
prema Podgorici.
D. PETROVIĆ

eljske utakmice sa Švicarskom

naju le

Bez sponzora
kao što je
Hrvatska pošta mi ne
bismo mogli pratiti
svjetske trendove.
Ove godine smo na
Svjetskom prvenstvu
visoko podignuli letvicu
i nadamo se da će ova
suradnja biti još bolja i
uspješnija

Tomislav Grahovac

uoči kontinentalne smotre,
što će se od 15. siječnja do
1. veljače održati u Danskoj,
Švedskoj i Norveškoj Dio igra-
ča ima problema s manjim
ozljedama, ali Sigurdsson se
za to ne želi hvatati.
- Švicarci možda nisu top
reprezentacija, ali posjeduj-
u kvalitetu i stoga očekujem
dvije teške utakmice. Čuo
sam da nismo svi zdravi, ali
to nismo bili niti na zadnjim
turnirima koje smo igrali.
Samo je pitanje želimo li to
koristiti kao opravdanje ili
ne. Mene u Švicarskoj za-
nimaju samo dvije pobjede
i ništa drugo - istaknuo je
Sigurdsson.

Na Europskom prvenstvu
Hrvatska je smještena u sku-
pinu D sa Švedskom, Nizo-
zemskom i Gruzijom. Pla-
sman u iduću fazu natjecanja
osigurat će dvije prvoplasir-
ane reprezentacije. U tom
društvu najveću nepozna-
nicu, uz dužno poštovanje, i
autsajdera, predstavlja Gru-
zija, koja je u kvalifikacijskoj
skupini 3 osvojila drugo mje-
sto iza Islanda, nadigravši
Grčku i BiH. Preostala dva
suparnika sasvim sigurno

Lučin, Glavaš i Načinović na popisu

Na Sigurdssonovom popisu našlo se devetnaest igrača. To su
Dominik Kuzmačević (Gummersbach), Matej Mandić (Mag-
deburg), Matija Špičić (Eisenach), David Mandić (Melsun-
gen), Marin Jelinić (Pick Szeged), Zvonimir Srna (Montpe-
llier), Tin Lučin (Nexe), Marko Mamić (Leipzig), Luka Cindrić
(One Veszprem), Ivan Martinović (One Veszprem), Mateo
Maraš (PSG), Luka Lovre Klarica (Zagreb), Mario Soštarić
(Pick Szeged), Filip Glavaš (Zagreb), Leon Ljevar (Grosist
Slovan), Leon Šušnja (Orlen Wisla Plock), Veron Načinović
(Kiel), Marin Šipić (Kriens), Josip Šimić (Wetzlar).

NASTAVAK SURADNJE - Ivan Čulo i Tomislav Grahovac

Bez sporta nema zdrave nacije

Ivan Čulo, predsjednik Uprave Hrvatske pošte, kod potpisa
prvog sponzorskog ugovora s HRS-om najavio je da je to po-
četak jedno divnog prijateljstva.
- Mi smo jako sretni da se ta zamisao i ostvarila. Naša su-
radnja s HRS-om je besprijekorna i drago nam je ako smo
barem malo pomogli da u Hrvatsku stigne toliko medalja,
kao što je to bilo posljednjih nekoliko godina. Ono što nas čini
posebno sretnima jeste činjenica da je mnogo mladih uklju-
čeno u rukomet, da se bave sportom i razvijaju sportski duh.
Svi znamo da bez toga nema zdrave nacije. Naša društvena
uloga kao državne tvrtke je da pomognemo i podupremo hr-
vatski sport koliko god to možemo - poručio je Čulo.

imaju kvalitetu koju treba
shvatiti itekako ozbiljno.

Kapetanska traka

- Švedska je, uz Dansku i
Norvešku, jedan od doma-
ćina Europskoga prvenstva.
Savršeno je jasno da će nam
oni biti vrlo zahtjevan supar-
nik na svom terenu. Malo je
reći da je Nizozemska dosta
dobra reprezentacija. S klupe
ih vodi Staffan Olsson, koji je
odličan trener, a imaju i ne-
koliko igrača svjetske klase.
Bit će to prilično neugod-
na skupina za nas - dodao

je izbornik.

Hrvatsku će u ulozi kape-
tana predvoditi Ivan Marti-
nović, koji je preuzeo traku
nakon oproštaja Domagoja
Duvnjaka od reprezentacije.
- Teško mi je riječima opi-
sati koliko mi to znači. Riječ
je o velikoj časti za mene i jed-
va čekam prvu utakmicu kao
kapetan reprezentacije. Protiv
Švicaraca će nam biti teško jer
oni imaju ozbiljnu reprezen-
taciju. Čekaju nas zahtjevne
utakmice za koje se moramo
taktički pripremiti - zaključio
je Martinović.

Treći poraz u nizu skupo koštao splitskog stručnjaka

Juventus smijenio Igora Tudora

Hrvatski trener pao nakon poraza od Lazija golom Tome Bašića, bivšeg veznjaka Dubrave, Zagreba, Hajduka i Rudeša

RIJEKA » Igor Tudor više
nije trener Juventusa, nova
je ali zato nimalo neočeki-
vana vijest iz redova »Zeбри«
koje ne trče, već umorno i
izgubljeno kaskaju iz uta-
kmiće u utakmicu, a vri-
jeme za postizanje nekog
opipljivijeg rezultata iste-
klo je. Kome drugome ne-
go strategu.

Na »Sumornu jesen«, kul-
tnu TV seriju o zagrebačkim
ilegalcima iz dana NOB-a
po scenariju i partizana,
a i »prolječara«, generala
Ivana Šibla, u davna doba
i predsjednika trofejnog
Dinama, naime, već dugo i
skroz neodoljivo asocira je-
sen Juventusa. Tko će kome
nego svoj svome - rekao bi
čovjek nakon nove, još jed-
ne od večeri poslije koje u
taboru »Crno-bijelih« niko-
me nije bilo do sna. Riječ je
jasno o rimskoj priredbi u
kojoj je u hrvatskom ogle-
du Serie A Toma Bašić, bivši
veznjak Dubrave, Zagreba,
Hajduka i Rudeša, golom za
Lazio u 9. minuti presudio
momčadi Igora Tudora, a i
samom nekadašnjem hr-
vatskom reprezentativcu.
Tim matom je samo prevr-
nuo ionako poljuljanu po-
ziciju splitskog trenera koji
od jučer više nije za kormi-
lom Stare dame.

U ovom slučaju, u skla-
du s ludim tempom živo-
ta u kojem živimo, ni »sve-
znajući analitičar« nemaju
vremena za rasprave koliko
je u ovoj poplavi neuspje-
ha Juvea kriv sam trener, a
kolike su »zasluge« mom-
čadi koju je imao na ras-
polaganju. »Show must go
on«, u srijedu valja naći re-
cept protiv Udinesea kako
konačno nekoga pobijedi-
ti. Po Tudora i najbrojniju
vojsku tifosa jednog kluba
u calciju bolne su činjenice
da je stigao već i treći po-
raz u nizu, rimska utakmi-
ca im je četvrta bez gola, te
osma bez pobjede. Dosta je
dodati kako je ovo najduži
negativni niz Juvea još od
2009. godine. Momčad daje
sliku listopadskog lišća na
vjetru koje suparnik razno-
si, a splitski stručnjak je tek

RASTANAK S JUVENTUSOM - Igor Tudor

nemušto pokušavao nešto tra-
žeći raznorazne, u biti stalno
neuspješne taktike.

Korizma

Trenutna slika o Juventusu
pokazuje nogometni »Vlak
bez voznog reda« dok mom-
čad kao da je u korizmi, više
od 40 dana gladna pobjede.
Istina da je nakon blamaže
u Comu, kada je bio vreća za
trening domaćinima, s favo-
ritom Realom u Madridu to-
rinski sastav »digao gard«, ali
u uvijek nezahvalni »časni po-
raz« ne daje ni mrvice navi-
jačima slavnog kluba željnim
uspjeha. Isprazno sada zvuči
i spomen na udaranje Conce-
icaoa od strane suparnika u
šesnaestercu na Olimpiku ili
to što je obrambenom amne-
zijom Laziju praktički ponu-
đen gol za pobjedu.

»Trener ima punu podršku«,
poruka iz tabora Juvea nakon
nedjelje bila je samo prvi, ali
jasni, onaj prastari znak da

Toma Bašić

treneru prijeti »pedala«. U
najboljem slučaju, ne samo da
nije bio pod povećalom kao
da ga motri Sherlock Holmes,
otpisan je i nije dobio priliku
za pomilovanje eventualnom
pobjedom u srijedu.

Tatica

Lazijali u Rimu slave, juž-
nije u Napulju, uostalom u
cijeloj Campaniji feštaju po-
bjedu nad Interom, uspjeh s
klubom kojem su pred nosom
uzeli »scudetto« je utješna na-
grada za debakl u Eindhove-
nu, teniskih 6:2 u kojim su ih
naš as Ivan Perišić i društvo iz
PSV-a nakrcali u Ligi prvaka.
Nakon tih 3:1 dimilo se pod
Vezuvom oko sudačkih odlu-
ka, svađa slavnog trenera do-
maćih Antonija Conteja, koji
se očešao o kapetana gostiju
Lautara Martinezea, trenera
Christiana Chivua, čak i čel-
nika Intera Beppea Marottu
koji je kritizirao suca Maria-
nija zbog dosuđenog penala
za domaće.

- Razlika među Napolijem
i Interom je da ovi čim mo-
gu šalju Marottu za izjave,
kod nas pred mikrofon idem
ja - jetikav je Conte za kojeg
Chivu »kao da je zvao taticu
upomoć«. - Mislim pak da ve-
liki klub treba shvatiti zašto
je izgubio, inače stvara alibi,
što je štetno, umanjuje ulogu
trenera. Ja to ne bih dozvo-
lio, uvijek sam se branio sam.

I. DUVNJAK

Svjetsko prvenstvo u Formuli 1 ulazi u dramatičnu završnicu

Norris pobjedom preuzeo vrh

MEXICO CITY » Britanac
Lando Norris u McLarenu
pobijedio je na Velikoj na-
gradi Meksika i preuzeo
vodstvo u ukupnom po-
retku nakon 20. od 24 utrke
Svjetskog prenstva Formule
1. Norris je upisao desetu
pobjedu u karijeri i šestu
ove sezone. Drugi je s 30
sekundi zaostatka bio Mo-
negažanin Charles Leclerc
u Ferrariju, dok je treći bio
aktualni svjetski prvak Ni-
zozemac Max Verstappen u
Red Bullu s 31 sekundom
zaostatka.

- Bio je ovo prekrasan
vikend. Moramo tako

Lando Norris

nastaviti. Imao sam dobar
start i dobar prvi krug i tako
sam nastavio. Ovo je sjajno,
veliko hvala svim navijačima
- poručio je Norris.

Dosadašnji lider Australac
Oscar Piastri u McLarenu bio

je peti nakon što je završio iza
impresivnog Haasovog Oli-
vera Bearmana, britanskog
novaka koji je postigao naj-
bolji rezultat u svojoj karijeri.

Do kraja sezone još su če-
tiri utrke, Sao Paulo, Las Ve-
gas, Doha i Abu Dhabi, te dva
sprinta. Norris trenutačno vo-
di s 357 bodova. Piastri ima
bod manje, dok je treći Ver-
stappen s 321 bodom.

- Idemo vikend po vikend.
Sretan sam. Držim glavu do-
lje, usredotočen na sebe - po-
ručio je Norris.

Iduća utrka, Velika nagrada
Sao Paula, na rasporedu je 9.
studenog.

Premijer liga košarkašica

ZADAR PLUS - FSV 71:74

ZADAR ► Utakmica 4. kola Premijer lige košarkašica: Zadar Plus - FSV 71:74 (17:16, 16:16, 23:26, 15:16). KD Jazine. Gledatelj: 40. Suci: Copić, Lovrić i Dodig.

ZADAR PLUS: Vukić 20 (9-10), Arnwine 4 (2-4), Herceg 12 (2-2), Dražić 2 (2-2), Flowers 22 (2-6), Benally 2, Dodig 9 (4-4), Cenger, Dražić, Colić.

FSV: Mašić 8 (0-2), Konjević 17 (6-10), Brandić 22, Zukanović 15 (1-1), Brajac 4, M. Glomazić, Ratković 3, Vidović, Jurčić 2, Pozder 3 (1-1).

Anja Konjević presjekla je dodavanje Andreje Dodig i nakon brze kontre poentirala za vodstvo FSV-a 68:66 u 37. minuti. Domaće su se tri-

ARHIVA NL

com 44 sekundi prije kraja vratile na minus od jednog poena (71:72), ali odlučila je Nerea Brajac sjajnim košem nakon što se sjurila pored čuvarice iz zadarske ekipe. Bili su to poeni vrijedni pobjede u derbiu začelja. Riječankama je ovo prvo slavlje u sezoni, dok Zadrance, jednako kao i Medveščak te Split, još ne znaju za pobjedu. (K. B.)

Peto kolo Prve lige rukometaša - jug

KOZALA 27

VODICE 23

RIJEKA ► Utakmica 5. kola Prve lige rukometaša - jug: Kozala - Vodice 27:23 (11:11), Dvorana »Dinko Lukarić«. Gledatelj 250. Suci: Grubor i Katanić (Poreč).

KOZALA: Palačković, Krapić 2, Lenžer, Šušak 1, Marošević 2, Horvat, Reljanović, Valković 3, Rajić, Šutić 1, Mihelić 2, Devčić 8, Krajcar 7 (1), Nadović 2 (1), Vučković, Smojver 2.

VODICE: Božić, Babić 5, Kovač, Dželalija 2, Mačukat, Carević, Reljić, Živković, Papić 5, Petrović 1, Vujičević 3, Vulinović 2, Baranović 4, Kutija 1.

Isključenja: Kozala 6, Vodice 4 minute. **Sedmerci:** Kozala 3 (2), Vodice 0.

Kozalska tvrđava ostaje i dalje neosvojiva nakon što je u drugom poluvremenu rastrčana momčad trenera Ivana Marenčića prestigla Vodice i projurila do pobjede. U hladnoj večeri pod krovom kozalske dvorane domaćim navijačima postalo je toplije kada su njihovi ljubimci počeli hvatati pravi ritam poslije osam izjednačenja u poluvremenu u kojem su Vodice uglavnom bile u prednosti. Serijom od 3:0 Kozalčani su se odmaknuli na tri gola prednosti u prvoj navij pobjede, vodili su potom stalno sve dok Karlo Devčić u 48. minuti nije povećao razumak na 23:19. Bilo je jasno da gosti nemaju odgovora na angažiranu igru domaćina koji su gospodarili parketom. Devčić je samo stavio točku na i za konačnih 27:23.

- Istina je da smo bolji, ali od samog početka smo imali dosta tehničkih grešaka. To je utjecalo na igru, njihovi spori napadi također - ocjena je Dominika Krajcara, autora sedam golova za pobjedničke. - Na poluvremenu smo se u svlačionici dogovorili nešto čega smo se onda držali. Počeli smo igrati obranu, malo se pokrenuli, u napadu smo dogovorili više akcija. Mislim da je to rezultiralo boljom igrom, što smo i pokazali.

U idućem kolu Kozala ide na teško dubrovačko gostovanje kod Ardiaeija, koji je doživio prvi poraz i prepustio vrh. - S pravim pristupom možemo u Dubrovniku pokazati pravu igru. Puno agresivnija

obrana nam uz pametne odluke u napadu može donijeti pobjedu.

Krajcar pritom zrači optimizmom kada je riječ o doimetima momčadi koja se prošle sezone do finiša borila za prvo mjesto.

- Već od početka smo mislili boriti se za vrh. Sada smo i kvalitetniji, godinu dana iskustviji, što se tiče trenera i igrača mislim da smo čak spremni za Premijer ligu.

SPLIT 29

SENJ 26

SPLIT ► Utakmica 5. kola Prve lige rukometaša - jug: Split - Senj 29:26 (13:10). Mala dvorana na Gripama. Gledatelj 70. Suci: Anušić (Klis) i Vukovac (Solin).

SPLIT: Politeo 1, Đapić, Pavla 5, Ilić, Klišanin, Luketin 6, Vulić 6, Roščić, Krišto 1,

Kozina 4, Mazić, Gajić 6, Dekaris, Vranješ.

SENJ: Nekić 1, Kaldi 5, Dujmović, Pleša, Stipetić 2, Tomić, Lopac, Milihi 1, Pešić, Deželjin 3, Katić 10 (1), Krmpotić 2 (2), Šunjić 3, Rak, Baldo.

Isključenja: Split 8, Senj 6 minuta. **Sedmerci:** Split 1 (0), Senj 5(3).

Priredbe Senjana odvijaju se po sličnom scenariju na različitim pozornicama, Gledatelji svjedoče razornoj moći ljevice Ive Katića koji ostvaruje dvoznamenkaste učinke, kao i sada na Gripama, gdje je s deset golova uvjerljivo najefikasniji igrač utakmice. Druga strana medalje je obrambeni učinak Senja koji nije mogao toliko ograničiti dalmatinske prijetnje da bi Uskoci došli do pozitivnog rezultata. Split je nakon petnaestak minuta preuzeo kontrolu rezultata koju nije propuštao do kraja i na koncu je osvojio bodove.

Ostali rezultati: Zadar 1954 - Ardiaei 28:26, Ribola Kaštela - Poreč II 33:26, Opuzen - Dubovac-Gaza 23:23, Karlovac - Rovinj 38:23. **Poredak:** Karlovac 8, Kozala 8, Ardiaei 8, Zadar 1954 8, Ribola Kaštela 7, Split 6, Opuzen 5, Dubovac-Gaza 4, Vodice 4, Rovinj 2, Senj i Poreč II bez boda. (I. D.)

CRNA SERIJA Riječani daleko od željenog plasmana

Liga za ostanak stvarnost Zamećana

Stanje nije alarmantno, ali je ozbiljno - poruka je sportskog direktora Aleksandra Čupića dok ekipa mora brinuti o očuvanju premijerligaškog statusa poslije dviju pobjeda u osam kola

A. KRIZANEC

PUNE RUKE POSLA - Trener Mladen Prskalo s igračima

Igor DUVNJAK

RIJEKA ► Nije ni stigao mjesec studeni, a riječki rukometni prvligaš je već u vazda mutnim vodama borbe za ostanak. Klobučić nad Učkom najavljuje nevrijeme, nad Zamećanima su se redom nadvijali oblaci u prvom redu zbog eskalacije ozljeda. Tek ilustracije radi, napad je morao »gristi s protezom«, Tin Tomljanović je zaigrao nakon duge pauze, a drugi ključni čovjek vanjske linije Luka Mrakovčić već odavno ne igra. Sol na ranu je teža ozljeda efikasnog desnog krila Darija Černeke. O učinkovitosti napada bez tih igrača dosta kaže simbolički učinak u porazu s Osijekom, tih

16 golova s kojima je posrtaj neminovan i s nižerazrednim klubom. Uz objektivne okolnosti da je ekipa desetkovana ozljedama stoje i one objektivne, iskazane slabosti kojima je momčad okovana teškim lancem od pet uzastopnih poraza od kojih je samo onaj s neupitnim favoritom Nexeom bio neminovan, u ostalima poput domaćih posrtaja s Osijekom te s Porečom, navijači su samo mogli uzdisati zbog neispunjene nade u pobjedu.

Gazde

- Stanje nije alarmantno, ali je ozbiljno. Činjenice su da nam jako nedostaju Luka Mrakovčić i Dario Černeka, Tin Tomljanović je dugo vuкао ozljedu, nije u potpunom

trenažnom procesu, Dražen Ogurlić tek hvata ritam nakon ozljede koljena - kaže sportski direktor Zameta Aleksandar Čupić.

»Još se nadam bit će bolje« mogao bi zapjevati i on i navijači s »Gazdama«, svi skupa su jedva dočekali reprezentativnu stanku da se ekipa donekle kompletira.

- Itekako nam je dobrodošla ova pauza, nadamo će se da će se ozlijeđeni, momci koji su na rehabilitaciji, uspjeti vratiti do sljedeće utakmice. Kada smo kompletni, mi smo dobri. Nažalost, u posljednjih nekoliko kola nismo ni blizu kompletnog sastava.

Vruć parket

Za prolivenim mlijekom nema smisla razglabati,

”Kada smo kompletni, mi smo dobri. Nažalost, u posljednjih nekoliko kola nismo ni blizu kompletnog sastava

Aleksandar Čupić

život teče dalje i Zamet se mora suočiti s činjenicom da je, kao i prošle sezone, zbilja poslovično neizvjesna borba za ostanak. Dočekuje Metković-Zalmo, Dugo Selo i Sesvete, ide u goste izravnom konkurentu Moslavini, isto kao i velikom favoritu Nexeu i Poreču. S obzirom na prenošenje bodova, našičko i porečko gostovanje Riječanima ne znače ništa. Zamećani sada moraju, kako god znaju i umiju, osvajati bodove s ekipama s kojima će biti u nikad popularnoj Ligi za ostanak. Odgovore koliko momci trenera Mladena Prskalo to mogu i ostvariti, navijači će vidjeti samo na parketu koji Zametu odjednom postaje itekako vruć.

Derbi susjeda u šestom kolu Druge lige rukometašica - zapad

Senjsko slavlje u Crikvenici

MURVICA 23

SENIA 26

CRİKVENICA ► Utakmica 6. kola Druge lige rukometašica - zapad: Murvica - Senija 23:26 10:13). Gradska dvorana Crikvenica. Gledatelj 100. Suci: Malinić (Viškovo) i Vučetić (Kostrena).

MURVICA: Kovačević 1, Dugonjić, Kauzlarić 2, Stipčić 1, Skorić, Mandekić, Tomić 5, Čupić, Vivoda 7 (4), Golubić, Lončarić 3, N. Car 3, Vukajlović 1.

SENIA: Filipčić 6, M. Šolić, L. Šolić, Lj. Biondić, I. Biondić 1, Nekić 6 (5), D. Car 2, Cvjetičanin 9, Koričić, Kren, Samardžić 2.

Isključenja: Murvica 14, Senia 10 minuta. **Sedmerci:** Murvica 6 (4), Senia 6 (5).

Malobrojna, ali srčana ekipa Senije, koja zbog renoviranja dvorane sve utakmice igra u gostima, nametnula se u Crikvenici i ostavila domaću

Murvicu praznih ruku. U žestokoj borbi, obilježenoj velikim brojem isključenja, domaće su mnogo bolje započele utakmicu. Poslovično efikasna Aurora Vivoda i suigračice imale su prednost i po tri gola, no to nije bila garancija da će zadovoljne otići na odmor. Naprotiv, Ivana Samardžić je započela veliku seriju koja se protekla na čak 6:0, toliki lanac golova da je 13:10 za Seniju na odmoru prerاسlo na značajnih pet pogodaka razlike početkom drugog poluvremena. Nastavak utakmice protekao je u uzaludnim pokušajima Murvice da ostvari preokret.

LIBURNIJA OP. 20

SAMOBOR 16

OPATIJA ► Utakmica 6. kola Druge lige - zapad rukometašica: Liburnija Opatija - Samobor 20:16 (7:11). Dvorana

M. GRACIN

NOVA POBJEDA - Vanna Zdrinščak

»Marino Cvetković«. Suci: Malinić (Viškovo) i Vučetić (Kostrena).

LIBURNIJA OPATIJA: Jakovašić, Zdrinščak 2, Nižić 1, Mihočka, Fućak, Hunčak 7 (4), Bradanović, Lenac 3, Stakorić 3 (1), Čajić, Perišić 2, Šimičić, Brubnjak, Gadža 2.

SAMOBOR: Rodak, Hohnjec 3, Žalac, Kovač 1, Franceković, Rajković 2, Perić, Krstanović, Katanec, Jakšić, Kanceljak 4

(1), Grgec, Petričević 3, Tančak, Krilić 3.

Isključenja: Liburnija Opatija 4, Samobor 10 minuta. **Sedmerci:** Liburnija Opatija 8(5), Samobor 1 (1).

Čudesna transformacija Opatijki koje su u nastavku deklasirale Samobor, koji je dominirao u prvom poluvremenu. Brzometna opatijska serija 5:0 dovela je dvadesetak minuta prije kraja do vodstva 12:11. Niz je tako grogirao suparnice da su u drugom poluvremenu postigle tek pet golova

Ostali rezultati: Ivanić - Š.R. Karlovac 36:15, Poreč - Udar-nik 21:23, Umag - Trešnjevka 21:19, Lokomotiva II - Sesvete II 33:25. **Poredak:** Ivanić 12, Udarnik 10, Liburnija Opatija 10, Trešnjevka 8, Murvica 8, Lokomotiva II 6, Senia 5, Umag 4, Sesvete II 4, Š.R. Karlovac 3, Samobor 2, Poreč -1 bod. (I. D.)

Biograd
Boat Show
str. 2. i 3.

VW Trans-
porter
str. 4..

Prometna
abeceda
u Puli
str. 4.

● BROJ 1431.

● Utorak, 28. listopada 2025.

Auto

motoYACHT

PRILOG ZA ► AUTOMOBILIZAM ► MOTOCIKLIZAM ► NAUTIKU

SVJETSKA
PREMIJERA
Omoda 4

FUTURIZAM JUREĆI DOLAZI U SADAŠNOST

Uz globalnu premijeru Omode 4 i 4 Ultra, događaj je okupio predstavnike 21 zemlje predstavljajući inovacije iz područja hibridne tehnologije, umjetne inteligencije i održivog razvoja

Edi PRODAN

Tijekom International User Summita 2025., održanog u kineskom gradu Wuhuu, brend Omoda & Jaecoo predstavio je novu generaciju hibridnih i elektrificiranih modela, potvrdivši svoju viziju budućnosti mobilnosti pod sloganom Co-Create · Co-Define.

Uz globalnu premijeru Omode 4 i Omode 4 ultra, događaj je okupio predstavnike iz 21 zemlje predstavljajući niz inovacija iz područja hibridne tehnologije, umjetne inteligencije i održivog razvoja.

Najveću pažnju privukao je debi modela Omoda 4, futurističkog crossovera B-segmenta temeljenog na filozofiji dizajna Cyber Mecha. S

prepoznatljivim LED svjetlima u obliku munje, metalnim završnim obradama i kabinom inspiriranom e-sportom. Bit će dostupna u dvije izvedbe – HEV (Hybrid Electric Vehicle) i BEV (Battery Electric Vehicle). Hibridna verzija donosi kombiniranu snagu od 279 KS,

ubrzanje 0 - 100 km/h za 8,1 sekundu i prosječnu potrošnju od 5,1 L/100 km. Električna verzija nudi 204 KS, ubrzanje 0-100 km/h u 7,9 sekundi i prosječnu potrošnju od 16,5 kWh/100 km. Maksimalna

brzina iznosi 170 km/h, uz me-
duosovinski razmak od 2700
mm koji osigurava prostranu
unutrašnjost i visoku razinu
udobnosti.

Ekskluzivna verzija Omoda 4 ultra dodatno naglašava sportski karakter modela zahvaljujući aerodinamičkom paketu koji uključuje prednji spojler, kućišta retrovizora u stilu karbonskih vlakana, stražnji spojler i difuzor.

Upečatljiva električno žuta boja karoserije, zajedno s 19-inčnim aluminijskim naplaticima i žutim poklopcima

7,8
sekundi do
100 km/h

Skladni završetak

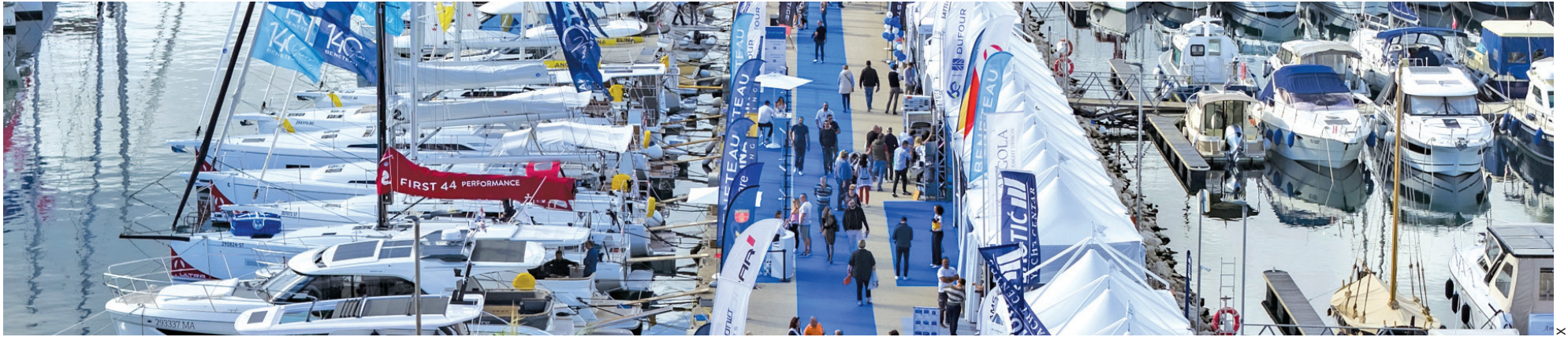
Nove doze elegantnog luksuza

kočionih čeljusti, dodatno ističe dinamičan izgled vozila. Pokreće ju Super Hybrid System (SHS), koji kombinira 1,5-litreni turbobenzinski motor (143 KS, 215 Nm) i električni motor (204 KS, 310 Nm). Sustav ostvaruje ukupnu snagu koja omogućuje ubrzanje od 0 do 100 km/h za 7,8 sekundi, mak-

simalnu brzinu od 180 km/h, te domet do tisuću kilometara, što ovaj model čini najnaprednijim i najsportskijim Omoda vozilom do sada. Dolazak na tržište očekuje iduće godine.

Osim automobilske noviteta, posjetitelji imaju priliku upoznati i Aimoga humano-
idnog robota, inovaciju koja simbolizira širu viziju brenda, izgradnju cjelovitog ekosustava povezanih rješenja koji integrira mobilnost, tehnologiju i svakodnevni život.

PRODAJA
starta iduće godine

27. BIOGRAD BOAT SHOW - NAJVEĆI NAUTIČKI SAJAM U OVOM DIJELU EUROPE

SKLADNA POVEZNICA DOM PROIZVODNJE I JAHTAŠKIH

I ovogodišnje, 27. izdanje BBS-a, ponovo okupilo ponajbolje hrvatske brodograditelje i privuklo veliku pažnju posjetitelja

Brojne premijere na BBS-u

Nikolina LUCIĆ
Snimio LUKA JELIČIĆ

Kao i svake godine, najveći je nautički sajam u ovom dijelu Europe - Biograd Boat Show - savršena prilika da brodograditelji, charter stručnjaci, te proizvođači nautičke opreme na jednom mjestu predstavljaju novitete na kojima su cijele godine marljivo radili. Izuzetak nije bilo ni ovogodišnje, 27. izdanje BBS-a, koje je ponovo okupilo ponajbolje hrvatske brodograditelje, čije moderne uratke u sljedećim recima predstavljamo.

Hrvatski dizajn

Leidi 990 - okrunjena kao nova kraljica Jadrana, izašla je iz istarskog brodogradilišta Leidi iz Pule, nakon skoro dvadeset godina, koliko Marsel Brkić razvija i gradi visokokvalitetna plovila. Poznat je po dizajnu koji kombinira funkcionalnost i estetiku, nudeći optimalnu stabilnost i sigurnost na moru.

Mirakul 40 produkt je brodogradilišta Grginić Yachts

- Ovo je naš najnoviji brod koji premijerno predstavljamo upravo u Biogradu. Ekološki je učinkovit, ima solarne panele, a izgrađen je s ekološkim materijalima, štedljiv i

ekonomičan. Ima tri kabine i osam kreveta, započeo je Brkić. Što se tiče brzine, Leidi 990 nije napravljena za jurcanje, iako je brza. Dizajn trupa je taman negdje na granici

između gliserskog plovila. Nautičar koji se odluči za Leidi 990 moći će ploviti brzinom od 18 čvorova i trošiti 40 litara dizela na sat.

- Razvijen je za naše

podneblje i visinu valova do četiri metra. Hrvatska je brodogradnja inovativna i propulzivna, a mi koji radimo isključivo s privatnim kupcima možemo kazati kako smo tržište polovnih brodova, pogotovo uvoznih. No, kupaca koji traže novo ima, inače mi ne bi postojali 20 godina. Ovo je peto plovilo koje smo dizajnirali u ta dva desetljeća, rezimirao je.

Svaki Leidi 990 izrađen je po narudžbi prema željama i potrebama vlasnika. Sve te karakteristike čine ga izvanrednim plovilom koje je vrlo brzo postalo predmetom želje mnogih iskusnih nautičara.

- Prepoznati smo po svojoj kvaliteti, jer mala je hrvatska brodogradnja posvećena svakom detalju izrade plovila. Samo na jednom plovilu svi radimo po tri mjeseca, što dovoljno govori o tome koliko pozornosti posvećujemo svakom detalju, dodao je Brkić.

Prostrana jahta

Mirakul 40, izašao je pak iz brodogradilišta Grginić Yachts,

Maksimalno se trudimo plasirati hrvatski proizvod domaćem kupcu - Saša Hrlec

a linija je predstavljena sada već davne 2014. godine. Ovaj je model bio veliki skok za ovog proizvođača u odnosu na njegov prethodni model, puno manji Mirakul 30. Deset godina nakon premijere i više od 50 proizvedenih primjeraka, od koji su mnogi izvezeni izvan Hrvatske, ova 12 metara duga jahta sportskog duha s prostranim kokpitom i unutrašnjosti dobila je facelift.

Saša Hrlec nam je pak rekao kako je ova 12 - metarska

AĆE STRASTI

Leidi je ekološka i razvijena za naše podneblje - Marsel Brkić

Uskoro planiramo proširenje proizvodnje - Lovre Vulin

jahta namijenjena za višednevna krstarenja, te ju odlikuje visoka razina komfora. Na krmi se nalazi prostrana produžena krmena platforma koja je dostupna u fiksnoj ili hidraulički podizanoj verziji koja potom postaje privatna plaža ili nosač za tender ili jet ski. U sredini širokog kokpita nalazi se i garaža, a na vrhu je prostrano sunčalište s pomičnim naslonom.

- Brodica unutra ima tri kabine, kupaonicu i salon. Jako dobro podnosi nevere i

Leidi 990 - okrunjena kao nova kraljica Jadrana

nepogode na moru. Naše brodogradilište postoji već 18 godina. Maksimalno se trudimo plasirati hrvatski proizvod, prvenstveno domaćem kupcu. Njih ima, nije da se samo kupuje polovno, smatra Hrlec. Mirakul 40 sposoban je za oštre okrete u jako malo mjesta pri čemu se i sportski naginje, ali neće izazvati osjećaj nesigurnosti budući da nema

Dašak luksuza

Vrhunskih maritimnih sposobnost - Amore 24

neugodnog proklizavanja ili zaranjanja pramca. Maksimalna brzina iznosi oko 37 čvorova. Mirakul 40 zrači dominantnim sportskim duhom dok pruža iznimnu udobnost, prostranost i solidne performanse osjeća kod sličnih modela ove veličine.

Okretno glisiranje

Lovre Vulin iz tvrtke More Yachts kazao nam je kako im je brodogradilište situirano u Dugopolju, a uskoro planiraju i proširenje proizvodnih kapaciteta.

- Naša su plovila Amore 24 vrhunskih maritimnih sposobnosti. Maksimalna brzina naših je novih glisera 40 čvorova sa 150 KS.

Odlično podnose nevere i valove. Napravljeni su za dnevne izlete, te imaju vrhunsku modernu opremu. Dolaze u tikovini, te su hrvatski proizvod. Leo Čurin je dizajner brodica.

Jednako smo orijentirani i na domaće i na strano tržište. Došli smo s prototipima naših najnovijih modela, koje prvi put predstavljamo, jer ciljamo na izvoz. Hrvatsko je tržište aktivno, taže se i nova i polovna plovila, a kvaliteta je najvažniji čimbenik. No, mnogo je klijenata koji ne žele dijeliti svoju brodicu, žele potpuno nov proizvod, zaključio je Vulin.

Ovaj 7,2 metra dugi motorni brod označava

značajno strateško širenje tvrtke, iskorištavajući desetljeća vrhunskog dizajna trupa i izrade u dinamičan novi segment. S trupom optimiziranim za brzo glisiranje i okretno upravljanje, brod pruža dinamičnu vožnju i oštro, responsivno upravljanje koje ga izdvaja. Vlasnici će imati izbor snažnih opcija motora, što omogućuje plovilu da postigne impresivne maksimalne brzine idealne za vodene sportove i brze obalne izlete. Dizajn maksimizira prostor otvorene palube, čineći Amore 24 vrlo praktičnim za jednodnevne izlete i zabavu gostiju.

NOVA GENERACIJA VOLKSWAGEN TRANSPORTERA

ZA SVAKI SCENARIJ
PRIPREMLJENA ULOGA

Maksimalna raznolikost varijanti uz povećanje volumena i nosivosti karakteristike Transportera

Edi PRODAN

Najviši stupanj raznolikosti za maksimalan spektar upotrebe - novi Transporter marke Volkswagen u odnosu na prethodni model donosi veću ponudu kombinacija karoserije, teretnog prostora i pogona. Tako je on spremniji no ikad na sve moguće scenarije upotrebe. Nova paleta seže od furgona u raznim varijantama preko Transporter kamioneta s dvostrukom kabinom jedinstvenog u svojoj klasi pa sve do elegantnog modela Caravelle Style. U pogledu pogona u primjeni su učinkoviti turbodizelski i električni motori. Osim toga, na raspolaganju je i plug-in hibridni pogon, kao što se Transporter može naručiti s pogonom na sve kotače.

Zahvaljujući velikoj paleti modela i poboljšanim karakteristikama u svakom segmentu nova generacija Transportera etablirala se kao uspješan model. K tomu se nova generacija Transportera odlikuje petogodišnjim jamstvom na nova vozila te jednom od najgušćih i najboljih servisnih mreža u Europi. Transporter je višenamjenski alat za sva opterećenja do 1,33 t. U teretni prostor stanu dvije, a u modelu s dugim međuosovinskim razmakom tri europaleta ili cijela radionica s 230-V napajanjem. Ovisno o varijanti u vozilu se može smjestiti do devet osoba. Osnovu za tako veliku raznolikost Transportera čini 13 varijanti karoserije. Spektar obuhvaća furgon (do 3 mjesta za sjedenje) sa standardnim krovom (volumen utovara 5,8 m³) ili povišenim krovom (prostor za odlaganje veličine 9,0 m³), furgon Plus

U putničkoj verziji kao Caravelle

(do 6 mjesta za sjedenje), furgon s pregradnom stijenkom u obliku slova L1 (do 5 mjesta za sjedenje) za prijevoz radne ekipe i vrlo dugih predmeta, ostakljeni Transporter Kombi za prijevoz robe i putnika (do 9 mjesta za sjedenje), kamionet s teretnom površinom od 4,2 m² i dvostrukom kabinom (6 mjesta za sjedenje) te model Caravelle za komercijalni prijevoz putnika (do 9 mjesta za sjedenje). Svi su modeli raspoloživi sa standardnim i produženim međuosovinskim razmakom, osim kamioneta koji uvijek dolazi s dugim međuosovinskim razmakom. K tomu je serijski digitalni cockpit savršeno prilagođen mobilnom

radnom mjestu. Dodatnu sigurnost pružaju inovativna rješenja kao što je opcijsko digitalno unutrašnje osvrtno zrcalo, na čijem se zaslonu projicira slika stražnje kamere, omogućavajući tako optimalnu vidljivost prema natrag i kada je furgon zatvoren.

Transporter koji alternativno uz turbodizelski motor dolazi i s plug-in hibridnim pogonom i s električnim pogonom. Osnovni motor modela je štedljiv turbodizelski motor s izravnim ubrizgavanjem (TDI) snage 110 KS s ručnim mjenjačem. Idući stupanj snage TDI motora predstavlja varijanta od 150 KS koja se opcijski može naručiti s 8-stupanjskim automatskim

Suveren u svim situacijama - VW Transporter

Veliki teretni prostor

mjenjačem. Najjači dizelski motor razvija snagu od 170 KS te dolazi serijski u kombinaciji s 8-stupanjskim automatskim mjenjačem. Već je osnovna izvedba Transportera sa svojim TDI motorom snage 110 KS konstruirana za opterećenja prikolice do čak 2.000 kg, dok se od TDI izvedbe sa 150 KS opterećenje prikolice povećava ovisno o izvedbi na do 2.800 kg. Potpuno električni modeli Transporter i Caravelle mogu vući prikolicu s ukupnim opterećenjem od 2.300 kg do mjesta gdje je teret potreban.

Za Transporter i Caravelle serijski su u primjeni četiri uni boje: »clear white«, »dark indigo blue«, »intensive red« i »stone grey«. Tako su ove četiri boje koje preferiraju brojna poduzeća raspoložive bez nadoplate. K tomu marka Volkswagen

gospodarska vozila nudi oba modela u pet opcijskih metalik nijansi: »graphite dust«, »light grey«, »mid blue«, »midnight black« i »warm green«. Osim toga, na raspolaganju je još 49 posebnih vanjskih boja kako bi se Transporter i Caravelle savršeno prilagodili korporativnom identitetu tvrtki.

U Hrvatskoj je trenutno na raspolaganju model T7 Furgon L1 koji starta sa cijenom od 38.647 eura dok model s duljim međuosovinskim razmakom T7 Furgon L2 starta s cijenom od 39.400 eura. Model T7 Van Furgon Plus starta sa cijenom od 41.620 eura, a T7 Van Furgon Plus L2 s 42.397 eura. I naposljetku putnička verzija Caravelle koja je trenutno dostupna isključivo s električnim pogonom starta sa cijenom od 63.486 eura.

VIJESTI

TOYOTA CROATIA ZLATNI SPONZOR HRVATSKIH OLIMPIJACA do kraja 2028. godine. Hrvatski olimpijski odbor i Toyota Croatia potpisali su u Zagrebu ugovor o poslovno-marketingnoj suradnji, temeljem kojeg se brend Toyota vraća u hrvatsku olimpijsku obitelj, nakon što mu je prošle godine završio osmogodišnji ugovorni odnos s MOO-om. Ugovor s trajanjem od tri i pol godine potpisali su direktor Toyota Croatia Edin Selimović i glavni tajnik HOO-a Siniša Krajač, u nazočnosti predsjednika HOO-a Zlatka Mateše i voditeljice Toyotina marketinga Petre Marasović. Događaj su uveličali najbolja mlada svjetska sedmobojka Jana Koščak te njezin trener i otac Patrik Koščak

YANGWANG U9

NOVI REKORD

Yangwang U9 Xtreme, najbrži automobil na svijetu, dodatno je pomaknuo granice performansi. Mjesec dana nakon što je na ATP Papenburg postavio svjetski rekord u najvišoj ostvarenoj brzini - 496,22 km/h - ostvario je najbrži krug za električne supersportske automobile na stazi Nürburgring. U9X napravio krug za 6:59,157 minuta čime je postao prvi automobil u toj kategoriji koji ga je prošao za manje od sedam minuta.

MG MOTOR I INTERAKTIVNA RADIONICA PROMETNE ABECED

PULSKA PREMIJERA VODIČA ZA SUPERPJEŠAKE

U autosalonu Atenza deca od četiri do 11 godina uče kroz igru i crtanje o sigurnosti u prometu

Edi PRODAN

Interaktivna radionica Prometne abecede u subotu je gostovala u Puli. U autosalonu Atenza veliki su MG Motor automobili svoj prostor podijeliti s malim vozilima, ali i s malim »vozačima«. Djeca u dobi od četiri do 11 godina kroz igru i crtanje ponovila su što su od ranije znala o prometu, ali naučila i puno novih korisnih stvari. Primjerice, da je stari savjet o prelasku kol-

nika u današnjim prometnim uvjetima potrebno dopuniti, te da više ni na pješački prijelaz ne trebamo krenuti dok se ne uvjerimo da nas je vozač zaista vidio. Jer, njegova je pažnja u tom trenutku možda negdje drugdje - na mobitelu ili na dodirnom zaslonu automobila. Prije kretanja preko ceste valja ili gledati vozačeve oči, da se uvjerimo da gleda u nas, ili pričekati da se kotači vozila prestanu okretati. Polaznici radionice svoje su prometno znanje

Učenje kroz igru - MG radionice

»brusili« na radnim listovima, dječake je ipak najviše zainteresirala prometna podloga s iscrtanim prometnicama i znakovima, po kojoj su jurili autićima, pazeći pritom na pješake i bicikliste. Polaznici radionice na dar su dobili posebno MG Motor izdanje prometne bojanke »I ti možeš biti superpješak!«, a u Atenzi je premijeru imao i MG Motor Vodič za superpješake. Prvi je to vodič kroz prometne propise namijenjen djeci u dobi 7-11 godina.

MG MOTOR

JOŠ TRI RADIONICE

UMG Motor salonima zainteresirani će i dalje moći dobiti primjerak prometne bojanke i Vodiča za superpješake, oba edukativna prometna izdanja. Radionicom u salonu Atenza Pula MG Motor započeo je nizom prometnih radionica za djecu, kao partner Prometne abecede. Nakon Pule, slijede radionice u MG Motor salonima u Varaždinu, Slavonskom Brodu, pa Zagrebu.

Izdvojeno

RIJEKA

Predavanje »Psihološka pozadina anksioznosti« Tomice Šćavina

Danas u 18 sati u Gradskoj knjižnici Rijeka u sklopu Književne rezidencije Kamov predavanje »Psihološka pozadina anksioznosti« održat će Tomica Šćavina. Na predavanju će se istražiti kako nastaje anksioznost, zašto je naš mozak i dalje uvjeren da smo u opasnosti i kako si možemo pomoći. Tomica Šćavina diplomirala je psihologiju na Filozof-

skom fakultetu u Zagrebu. Njezin prvi roman bio je »Brod za Lajku«. Drugi roman, »Povratak genija«, donio joj je dvije nagrade: Sferu i Artefakt. Treći roman naslovljen je »Soba na dnu mora«, a četvrti »Prešućeni jezik«. Objavila je dvije zbirke poezije »Ornamenti pada« i »Kuća od vjetra« i dvije knjige za djecu, »Krotitelj oblaka« i »Legenda o ljubavi«.

Arhiva NL

GROBNIK

Transformativna umjetnost

Katedra Čakavskog sabora Grobnišćine organizira novi Radni sastanak koji će se održati danas u 19 sati u Galeriji suvremene umjetnosti Grobnik u Kaštelu Grobnik. Tema susreta je transformativna umjetnost – umjetnost koja potiče promjenu, rast i osvješćivanje kroz stvaralački proces. Sudjeluju Celestina Vičević, Darija Žmak Kunić i Enver Krivac kao moderator. Radni sastanak je projekt Katedre Čakavskog sabora Grobnišćine kojem je cilj povezati publiku i umjetnike kroz druženja na kojima se u formi razgovora potiče dijalog. Bit će riječi o tome što znači kao umjetnost nadilazi galerije, slike i skulpture te postaje medij osobne i društvene transformacije.

Arhiva NL

Ljekarne

Ljekarna »CENTAR«, Riva 18 (213-101), radi od ponedjeljka do petka od 7 do 20 sati. Radno vrijeme subotom je od 7 do 13 sati. Ljekarna Centar svakog dana obavlja i službu noćnog dežurstva od 20 do 7 sati.

Bibliobus

Gradska knjižnica Rijeka
098/983-24-97 (gradski)
098/983-24-98 (županijski)

KUPJAK (pored škole):
8.15 – 9.00
STARA SUŠICA (pored škole):
9.30 – 10.00
RAVNA GORA (pored vrta, pored škole, u centru):
10.10 – 10.30 – 12.00 – 13.45

Danas

RIJEKA

Predavanje »Od štednje do ulaganja«

Stručno-edukativni skup »Od štednje do ulaganja: financijska pismenost i odgovorno upravljanje novcem« na Ekonomskom fakultetu u Rijeci održat će se danas i sutra 29. listopada. Okupit će predstavnike akademske zajednice, financijskog sektora i

poslovne prakse. Skup se održava u okviru Međunarodnog tjedna štednje, s ciljem poticanja financijske pismenosti, osvješćivanja važnosti odgovornog upravljanja osobnim financijama te približavanja mogućnosti ulaganja široj javnosti. Sudjelovanje je besplatno, ali uz obaveznu prethodnu prijavu zbog ograničenog broja mjesta.

Arhiva NL

Dramska radionica

Danas Udruga osoba s cerebralnom i dječjom paralizom - Rijeka organizira dramsku radionicu koja počinje u 16.30 u prostorijama Udruge, na adresi: Ružičeva 12/2 u Rijeci. Dodatne informacije možete dobiti na telefonu: 051/374-566.

Festival »Uhvati Film«

Večeras u 19 sati na HKD-u na Sušaku održat će se veliko finale i glas publike, finalni dan festivala »Uhvati Film«. Posljednji dan festivala donosi eksploziju emocija i ideja: od španjolskog Abellon-Bumbar, priče o slijepom pčelaru i njegovim »nevidljivim« očevima, do potresnog brazilskog Menino, te inspirativnih dokumentaraca o ljubavi, obitelji i umjetnosti. Program otvara i prostor

za humor, nježnost i introspekciju kroz niz kratkih, ali snažnih naslova koji zatvaraju filmsku godinu uz poruku – svatko ima svoju priču vrijednu gledanja. Publika će, kao i svake godine, moći glasati za svoje favorite, jer duh »Uhvati Filma« uvijek poziva na dijalog i zajedničko stvaranje. Ulaz je slobodan. Info o filmovima u PDF-u na www.spirit-ri.hr

Riječki tunel ponovo otvoren

Obavještava se javnost da se voda iz tunela povukla te su stvoreni uvjeti za ponovno otvaranje i siguran prolazak posjetitelja.

Predavanje dr. sc. Anje Nikolić-Hoyt

Danas u 13 sati u Zavodu za povijesne i društvene znanosti HAZU u Rijeci, Ružičeva 5, održat će se predavanje dr. sc. Anje Nikolić-Hoyt pod naslovom »Postoji li konačan popis dijelova čovječjega tijela?« iz ciklusa predavanja Znanost u žarištu Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti.

Izložba Marijana Gombača

U Slovenskom domu KPD Bazovica danas se otvara izložba naslovljena »Tragovi duše i svjetla« slikara Marijana Gombača, s početkom u 18. sati. Radovi su u tehnici ulja na platnu, raznoliki su po motivima, ali ih povezuje zajednički dah tišine, topline i iskrene ljudskosti. Ova zbirka nije samo pregled prizora, već putovanje kroz emocije, sjećanja i svakodnevne čari života. Ulaz je besplatan.

Analiza boja Raon Park

Raon Park, poznata južnokorejska fotografkinja i stručnjakinja za analizu boja, danas u prostoru ArtInFuzija u Ulici Milana Butkovića 2, a za prisustvovanje potrebno je rezervirati termin. Link za rezervaciju termina: <https://tinyurl.com/yr3pdr22>, donosi ekskluzivno iskustvo osobne analize boja i glamurnog photoshoota u Rijeku. Personal Color

Promo

Analysis je metoda kojom se otkriva personalizirana paleta boja pri odabiru garderobe, boje kose i make-upa, a koju su popularizirale zvijezde poput Lise iz poznate K-Pop grupe Blackpink. Analiza se temelji na teoriji godišnjih doba: proljeće, ljeto, jesen i zima, a svaka sezona ima svoje podtonove, tople, hladne, svijetle ili tamne. Nakon otkrivanja osobne palete, slijedi fotografiranje. Osim jedinstvenog iskustva, ovom se metodom otkriva koja paleta boja klijentima najbolje pristaje, koje boje je najbolje odabrati prilikom shoppinga, smanjuje se impulzivno kupovanje odjevnih predmeta, te će ideje za »makeover« boje kose i make-upa biti jasnije. Također, klijenti će dobiti uokvirenu finalnu fotografiju s personaliziranom bojom u pozadini, 8 manjih primjeraka, te digitalne kopije svih slika.

VIŠKOVO Sistematska deratizacija

Danas i 29. listopada djelatnici Veterinarske stanice Rijeka d.o.o. provodit će na području općine Viškovo sistematsku deratizaciju i dezinsekciju. Moli se stanovništvo za pojačan oprez - da postavljene meke za glodavce ne diraju i ne premještaju, da onemoguće pristup djeci na mjesta gdje su meke postavljene, da sklone domaće životinje i odstrane smeće s površina kako bi glodavci konzumirali meke. U slučaju lošeg

OPATIJA

Predavanje Silvije Carpioglio Panizze

U Kamin sali Hotela Continental u Opatiji večeras od 19 do 20.30 održat će se javno predavanje filozofkinje Silvije Carpioglio Panizze s University of Pardubice – Centre for Ethics (Češka), pod naslovom »If being good is not a choice«. Događaj se održava u sklopu programa popularizacije znanosti Opatija Coffeehouse Debates, u organizaciji Udruge Kulturni front, Filozofskog fakulteta u Rijeci i Amadria park hotela, a ulaz je slobodan. Uobičajeno je da se u etičkim raspravama naglašava donošenje »ispravnih« odluka: moralni subjekti promišljaju alternative i biraju ono najbolje. No Panizza dovodi u pitanje ovu standardnu sliku, te daje novo viđenje ove zanimljive tematike.

vremena akcija se odgađa.

OPATIJA

Izložba Nikole Lukinčića

U Umjetničkom paviljonu Juraj Šporer danas u 18 sati otvara se izložba Nikole Lukinčića naziva »Zbog čega?«, a povodom ciklusa u sklopu kojeg Festival Opatija predstavlja umjetnike opatijskog kraja. Izložba je otvorena do 31. listopada i može se razgledati radnim danom, osim ponedjeljkom, od 16 do 20 sati, te subotom i nedjeljom od 10 do 14 te od 16 do 20 sati. Ulaz je slobodan.

MALI LOŠINJ

»Lošinjske zastave s jarbola, krme i prove«

Facebook

U Galeriji Fritzi u Malom Lošinj postavljena je povijesna izložba »Lošinjske zastave s jarbola, krme i prove«, autorica Petre Radić i Daniele Kušpilić Grubišić, koju organiziraju Hrvatski pomorski muzej Split i Lošinjski muzej. Osim zastava koje su se vijorile istočnim Jadranom, posjetitelji će moći razgledati, primjerice, rukom crtanu kartu zaljeva Malog Lošinja iz 1750. godine, knjigu narudžbi slavnog brodogradilišta Martinolić. Izložba će biti otvorena do 6. studenoga 2025. godine. Radno vrijeme Galerije Fritzi je od utorka do petka od 10 do 13 te od 18 do 20 sati, subotom od 10 do 13 sati (nedjeljom, ponedjeljkom i blagdanom muzej je zatvoren).

Kina

RIJEKA

CINESTAR

TOWER CENTER, Janka Polića Kamova 84/A, 060 32 32 33 www.bltz-cinestar.hr

»DEPECHE MODE: M«, koncert, EXTREME 2D 20.00; »SPRINGSTEEN: IZBAVI ME IZ NIŠTAVILA«, biografski. Redatelj: Scott Cooper, uloge: Jeremy Allen White, Jeremy Strong, Stephen Graham, Paul Walker Hauser, 2D 16.35, 20.00, 22.25; »ODUVIJEK TI«, drama. Redatelj: Josh Boone, uloge: Allison Williams,

Scott Eastwood, Dave Franco, McKenna Grace, Mason Thames, 2D 17.05, 19.30, 21.50; »GABINA KUĆA LUTAKA«, avantura. Redatelj: Ryan Crego, uloge: Laila Lockhart Kraner, Kristen Wiig, Carla Tassara, 2D 17.30; »JEDAN OBIČAN INCIDENT«, drama. Redatelj: Jafar Panahi, uloge: Vahid Mobasser, Maryam Afshari, Ebrahim Azizi, 2D 19.15; »SHELBY OAKS: GRAD DUHOVA«, horor. Redatelj: Chris Stuckmann, uloge: Camille Sullivan, Keith David, Michael Beach, 2D 19.00, 21.55; »TRON: ARES«, akcijski. Redatelj: Joachim Ronning, uloge: Jared Leto, Greta Lee, Evan Peters, Hasan Minhaj, 2D 18.00, 19.00; »PRIZIVA-

NJA 4: POSLJEDNJI OBREDI«, horor. Redatelj: Michael Chaves, uloge: Vera Farmiga, Patrick Wilson, 2D 20.30; »ŠAPE U AKCIJI«, animirani. Redatelj: Benoît Daffis, Jean-Christian Tassy, EXTREME 2D 16.00, 18.00; »DOBRA KARMA«, komedija. Redatelj: Aziz Ansari, uloge: Seth Rogen, Keanu Reeves, Aziz Ansari, Keke Palmer, Sandra Oh, 2D 21.00; »LOPOV S KROVA«, triler. Redatelj: Derek Cianfrance, uloge: Channing Tatum, Peter Dinklage, Kirsten Dunst, 2D 17.30; »CRNI TELEFON 2«, horor. Redatelj: Scott Derrickson, 2D 19.35; »ŽENE, LUĐACI I MALO DOBRIH PEDERA«, drama. Redatelj: Ivan Salaj, 2D 21.25; »ZECKO KOŠ

I TAJNA VELIKOG SVISCA«, animirani. Redatelj: Benjamin Mousquet, 2D 17.15; »JEDNA BITKA ZA DRUGOM«, drama. Redatelj: Paul Thomas Anderson, 2D 21.25, EXTREME 2D 22.05; »LOŠI MOMCI 2«, animirani. Redatelj: JP Sans, Pierre Perifel, 2D 16.45.

ART-KINO

Krešimirova 2, Rijeka; blagajna. (051) 323 261, www.art-kino.org

»BOB TREVINO LIKES IT«, igrani. Režija: Tracie Laymon, 18.00; »FIUME O MORTEI«, dokumentarni. Režija: Igor Bezinović, 20.00.

DOK. DANA

DOKUMENTARAC

HRT321.10

Groznica: Žila kucavica

Epizoda istražuje samu esenciju ži-vota - vodu. Od najranijih civilizacija do društava modernog doba, voda je ključna nit koja oblikuje naše živote, gradove i kulture. Dok otkrivamo životni ciklus vode, uspon drevnih ci-vilizacija te ulogu vode u pokretanju industrijalizacije i održavanju sred-stava za život, dubinski ispituјemo kulturnu, ekonomsku i egzistencijal-nu važnost vode - istražujući zašto je prikladno nazivaju pokretačkom snagom civilizacija.

SERIJA

HRT121.15

Kotlina

Nakon što iz muzeja nestane Sarajevska Hagada, Edib proširuje istragu, a Selma pokušava stupiti u kontakt s tajanstvenim gospodinom Cohenom. Ajla, uz pomoć informacija koje je dobila od Farah, nastav-lja istraživati pozadinu zbivanja u muzeju i otkriva kompleksnu mrežu zakulisnih igara. Senči, čekajući Smajlijev odgovor, traži nove izvore prihoda.

DOKUMENTARAC

HRT120.44

Policijske priče: Naličje grada

Ubojstva u krim miljeu često su puna neo-dgovorenih pitanja. Kako bi na njih dobio od-govore, Domagoj Zariadić zajedno sa svojim kolegama mora kontaktirati osobe iz svih sfera života i tako oslikava stvarno »Naličje grada«.

➔ Nacionalni programi									
HRT 1		HRT 2		HRT 3		RTL		RTL 2	
06.45	Dobro jutro, Hrvatska	06.30	Najčudesniji domovi na svijetu (2), doku. serija (1/8)	06.37	Juhuhu - program za djecu	06.50	Yu-Gi-Oh! SEVENS, serija, animacija (S2E45)	07.20	InDizajn s Mirjanom Mikulec - nova sezona, lifestyle emisija (S28E4)
07.00	Vijesti	07.30	Gordon Ramsay: Umijeće kuhanja kod kuće - Zdrava hrana, doku. serija (7/20)	12.46	Najgora vještica (4), serija za djecu (2/13)	07.15	RTL Direkt, informativna emisija	07.55	Sudnica, serija, drama (S1E51)
07.10	Dobro jutro, Hrvatska	07.55	Spašavatelji vrtova (9), doku. serija (4/35)	13.00	Bilješke o jeziku: Podrijetlo riječi	08.00	Očev izbor, serija, drama, triler (S1E7)	09.05	K.T.2, serija, kriminalistički (S1E67)
08.00	Vijesti	08.45	Prue Leith - u kuhinji s prijateljima (2), doku. serija (5/10)	13.15	Veliki brodolomi Jadrana: Svom silom put Visa, doku. serija (6/6)	09.00	Vatre ivanjske, serija, drama (S1E126)	10.30	Krv nije voda, serija, drama (S4E38)
08.10	Dobro jutro, Hrvatska	09.35	Zemlje, ljudi, pustolovine (13): Autostopom kroz Japan - Putovanje od Tokija do Hokkaida, doku. serija (10/12)	14.00	Dogodilo se jedne noći, am. film	10.15	Vatre ivanjske, serija, drama (S1E127)	12.45	To je Voyo
09.00	Vijesti	10.25	Bijeg u unutrašnjost (32), doku. serija (17/55)	15.45	Fotografija u Hrvatskoj:	11.00	TV prodaja - Telestar	13.10	Skriveno u raju, serija, drama, romansa (S1E54)
09.10	Dobro jutro, Hrvatska	11.15	Najčudesniji domovi na svijetu (2), doku. serija (1/8)	15.55	ART	11.25	Blago nama, serija, humoristična serija (S1E23)	14.00	Poirot, serija, drama, kriminalistički (S12E3)
10.00	Zlatna liga	12.20	Gordon Ramsay: Umijeće kuhanja kod kuće - Zdrava hrana, doku. serija (7/20)	16.25	Knjiga ili život:	12.20	Sjene prošlosti, serija, drama (S2E37)	15.55	Mučke, serija, humoristična serija (S6E16)
10.30	Lidijina kuhinja (11): Jednostavne salate, doku. serija (26/26)	12.50	Spašavatelji vrtova (9), doku. serija (4/35)	17.00	Animatik	13.30	RTL Danas, informativna emisija (S1E211)	17.05	Inspektor Rex, akcija, kriminalistički, drama (S6E13)
11.00	Dr. Beck	13.40	Prue Leith - u kuhinji s prijateljima (2), doku. serija (5/10)	17.50	Zemlje, ljudi, pustolovine (13): Autostopom kroz Japan - Putovanje od Tokija do Hokkaida, doku. serija (10/12)	13.40	To je Voyo	17.50	Kosti, serija, drama, kriminalistički, misterij (S7E10)
11.40	TV kalendar	14.30	Lewis (3), serija (1/4)	18.35	Vrijeme je za jazz: Javier Giroto i Jazz orkestar HRT-a	14.00	Večera za 5, serija, kulinarski (S9E71)	18.50	Dr.House, serija, drama, misterij (S1E12)
12.00	Dnevnik 1	16.05	TV kalendar	20.10	ART	15.15	Život na vagi, reality (S9E41)	19.40	Chicago P.D., serija, kriminalistički, akcija, drama (S1E5)
12.15	Sport	16.20	Priče iz Hrvatske	20.40	Izvan formata	16.30	RTL Danas, informativna emisija	21.15	Prijatelji, serija, humoristična serija (S8E24)
12.18	Vrijeme	16.55	Superpotjera	21.10	Groznica: Žila kucavica, doku. serija (5/6)	17.00	Dodi, pogodi, osvoji, serija, game show (S4E9)	22.00	Teorija velikog praska, serija, humoristična serija (S3E4)
12.30	Cacau (2), telenovela (23/96)	17.48	Dom na kvadrat	22.00	Vječni ciklųs komedije: Čudesna djevojka, am. film	17.45	Večera za 5, serija, kulinarski (S9E72)	22.45	Dva i pol muškarca, serija, humoristična serija (S4E6)
13.20	La Promesa (4), serija (55/250)	18.18	Glas domovine	23.50	Simpsoni (33), humoristična serija (18/22)	19.00	RTL Danas, informativna emisija	23.30	Mučke, serija, humoristična serija (S6E18)
14.30	U kuhinji kod Suzy	18.44	HAK - prometna edukacija	00.15	Vrijeme je za jazz: Javier Giroto i Jazz orkestar HRT-a	20.15	Sjene prošlosti, serija, drama (S2E38)	00.30	Poirot, serija, drama, kriminalistički (S12E3)
14.40	Dulum zemlje (4): Obitelj Veselić, doku. serija (5/6)	18.50	turizam.hrt	02.20	Nora, irsko-britansko-talijansko-njemački film	20.15	Život na vagi, reality (S9E42)	02.10	To je Voyo
15.40	Vlakom oko svijeta (2), doku. serija (3/6)	19.20	Hit dana	01.50	Munir Vejzović, doku. film (2017.)	21.15	Život na vagi, reality (S9E42)	02.15	Inspektor Rex, akcija, kriminalistički, drama (S6E13)
16.25	HAK - promet info	19.25	Vlakom oko svijeta (2), doku. serija (3/6)	02.20	Nora, irsko-britansko-talijansko-njemački film	22.30	RTL Direkt, informativna emisija	03.00	Dvorac: Sam svoj majstor, lifestyle emisija, reality (S5E18)
16.30	Vijesti	21.05	Dar, australsko-am. film (2015.)	04.05	Vrijeme je za jazz: Javier Giroto i Jazz orkestar HRT-a	23.00	Afera Thomasa Crowna, igrani film, akcija, triler, romansa, komedija	03.45	K.T.2, serija, kriminalistički (S1E66)
16.50	Regionalni dnevnik	22.55	Zaljev (5), serija (4/6)			00.50	To je Voyo		
17.20	Kod nas doma	23.45	Lewis (3), serija (1/4)			01.00	Kosti, serija, drama, kriminalistički, misterij (S7E4)		
18.10	Potjera	01.20	Goldbergovi (10), humoristična serija (21/22)			02.00	Kosti, serija, drama, kriminalistički, misterij (S7E5)		
18.59	Vrijeme	01.41	Goldbergovi (10), humoristična serija (22/22)						
19.00	Dnevnik 2	02.02	ART						
20.15	Ne zaboravite ostaviti recenziju: Smještaj, doku. serija (5/8)	02.32	Noćni glazbeni program - spotovi						
20.44	Policijske priče: Naličje grada, doku. serija (5/6)								
21.15	Kotlina (1), serija (3/5)								
22.10	Otvoreno								
22.45	Dnevnik 3								
23.05	Vijesti iz kulture								
23.15	Razgovor s razlogom								
23.50	Tim Peake i tajne svemira: Planeti, doku. serija (1/3)								
00.40	Potjera								
01.30	La Promesa (4), serija (55/250)								
02.30	Ples sudbine, serija (27/60)								
03.15	Cacau (2), telenovela (23/96)								
04.00	Kod nas doma								

HRT214.30

LEWIS

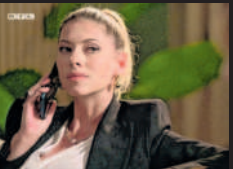
Lewis istražuje stravično ubojstvo mlade konobarice nakon što je napustila predstavljanje knjige svoga profesora.

HRT322.00

ČUDESNA DJEVOJKA

U jednom newyorškom restoranu susretnu se atraktivna lualica Lulu i uštogljeni poslovni čovjek Charles Driggs.

RTL20.15

ŠJENE PROŠLOSTI

Šimun je ljutit na Martu zbog Mile i Olge, a sukob se produbi kad nalazi Roberta u njezinoj kući.

RTL219.40

CHICAGO PD.

Policajci Atwater i Burgess dobivaju novi patrolni automobil, no moraju ga vratiti u istom voznom stanju...

➔ Filmski i dokumentarni programi

➔ HBO		➔ NATIONAL GEOGRAPHIC		➔ CINESTAR TV COMEDY		➔ STAR Channel	
08.00	Spider-Man: Put bez povratka	12.00	Velike inženjerske pogreške	10.55	Ljepota različitosti	06.25	Hawaii Five-0
10.25	Hobit: Neočekivano putovanje	13.00	Istrage zrakoplovnih nesreća	12.30	Nikica: Kako je sve počelo?	07.15	Smrtonosno oružje
13.10	Zato što volim ružno vrijeme	14.00	Norveška cestovna služba	13.50	Legende u Vegasu	08.05	Malcolm u sredini
14.50	Divlja mačka	15.00	Izgubljena blaga Egipta	15.35	Nulti teorem	08.55	Teorija velikog praska
16.35	Neuilly-Poissy	16.00	Zakopane biblijske tajne s Albertom Linom	17.20	Društvo crvenih narukvica I, ep. 2	09.55	Dva i pol muškarca
18.10	Venom 3: Posljednji ples	17.00	Nacističke megagrađevine: Ruski rat	18.10	Quartet	10.50	Kosti
20.00	Pitsburška bolnica, ep. 12	18.00	Auto SOS	19.45	Samba	13.35	Watson
20.45	Tudinka: Krv moje krvi, ep. 5	19.00	Bernie Madoff vlastitim riječima	21.45	Čudo	14.30	Crna lista
21.50	Kraven the Hunter	20.00	Istrage zrakoplovnih nesreća	23.35	Put promjene	15.20	Specijalci
23.55	Vitezovi kriminala	21.00	Napad na Pearl Harbor: Minutu po minutu			17.10	FBI: International
02.00	Požuda	22.00	Obračun tenkova u Drugom svjetskom ratu			18.05	Hawaii Five-0
03.55	Hollywood: Na snimanju XXII, ep. 43	23.00	Mariana Van Zeller: U raljama crnog tržišta			19.00	Smrtonosno oružje
04.25	Mužve laži: Priča o Morgan Metzler	23.55	Meta			20.00	Teorija velikog praska
						21.00	Dva i pol muškarca
➔ HBO 2		➔ CINESTAR TV		➔ CINESTAR TV PREMIERE 1		➔ STAR Movies	
07.30	Legenda o Zmaju Kostolomcu	08.15	Ta luda vjenčanja	10.10	Balerina i Viktor	07.35	Divlji valovi
07.45	Gospodar prstenova: Rat Rohirima	10.10	Najbolje od mene	11.50	Samo za hrabre	09.25	Brak na brzaka
09.55	Super Mario Bros	12.20	Enderova igra	14.15	Pritisni play i voli ponovno	11.45	Hitchcock
11.25	Prijatelji	14.25	Ona	15.55	Krojačica	13.55	VLAK PUN LOVE
12.10	Planet majmuna: Rat	15.55	Muževi	18.05	Ezra	16.10	Hotel Transilvanija
14.25	Ona	16.15	Draženi	20.00	Puls grada	21.05	Vjenčanje godine
16.25	Podvala			22.10	Aftermath	22.00	Prestiž
17.55	Bivši muževi			23.55	Na putu prema dolje III, ep. 7	22.40	Savršeni bijeg
19.30	Draženi					00.50	Tanka linija smrti
21.10						08.00	
						08.40	
						09.25	
						10.35	
						11.00	
						11.30	
						12.00	
						12.30	
						13.00	
						13.30	
						14.00	
						14.30	
						15.00	
						15.30	
						16.00	
						16.30	
						17.00	
						17.30	
						18.00	
						18.30	
						19.00	
						19.30	
						20.00	
						20.30	
						21.00	
						21.30	
						22.00	
						22.30	
						23.00	
						23.30	
						24.00	

NOVA TV	
06.35	Novi Looney Tunes, animirana serija S1 E20/26
07.00	Bogu iza nogu, igrana serija S1 E32/70 R
07.55	Nad lipom 35, igrana serija
08.55	IN magazin, zabavni program R
09.35	TV izlog, razno
09.50	Zauvijek susjedi, igrana serija S1 E52/100
10.20	TV izlog, razno
10.35	Zauvijek susjedi, igrana serija S1 E51/100
11.15	Bogu iza nogu, igrana serija S1 E33/70
12.15	Skrivena sudbina, igrana serija S1 E45 R
13.15	Masterchef, zabavni program S8 E24 -1. dio R
14.00	Vijesti Nove TV, informativni program
14.10	Masterchef, zabavni program S8 E24 -1. dio R
14.45	U dobru i zlu, igrana serija S2 E30 R
15.55	Kumovi, igrana serija S5 E114 R
17.00	Vijesti Nove TV, informativni program
17.30	IN magazin, zabavni program
18.10	Skrivena sudbina, igrana serija S1 E46
19.00	Dnevnik Nove TV, informativni program
20.20	Kumovi, igrana serija S5 E115
21.20	U dobru i zlu, igrana serija S2 E31
22.25	Masterchef, zabavni program S8 E24 -2. dio
23.35	Večernje vijesti, informativni program
00.00	Pušteni s lanca, igrani film (18)
01.55	Nesretni slučaj 2, igrani film (18) R
03.30	Kung Fu, igrana serija S1 E13/13 (15)
04.10	Astro savjetnik, astro show (18)

DOMA TV	
07.50	Hamburg 112, igrana serija S12 E26/27 R
08.40	Hamburg 112, igrana serija S12 E27/27 R
09.30	TV izlog, razno
09.45	Gorski liječnik, igrana serija S10 E6/16 R
10.40	TV izlog, razno
11.00	Gorski spašavatelji, igrana serija S5 E9/12 R
11.55	TV izlog, razno
12.10	Betty i njezine dijaгноze, igrana serija S6 E19/26 R
13.10	TV izlog, razno
13.25	Hamburg 112, igrana serija S13 E1/26
14.25	Hamburg 112, igrana serija S13 E2/26
15.25	Gorski liječnik, igrana serija S10 E7/16
16.20	Zaboravljeni slučaj, igrana serija S6 E21/23
17.10	Zaboravljeni slučaj, igrana serija S6 E22/23
18.00	Navy CIS LA, igrana serija S5 E12/24
19.00	Navy CIS LA, igrana serija S5 E13/24
19.55	Navy CIS, igrana serija S22 E14
20.45	CSI: Vegas, igrana serija S1 E10
21.35	Škorpion, igrana serija S1 E19/22
22.30	Škorpion, igrana serija S1 E20/22
23.20	Zaboravljeni slučaj, igrana serija S6 E11/23 R
00.05	Zaboravljeni slučaj, igrana serija S6 E12/23 R
00.45	Navy CIS, igrana serija S2 E12/23
01.25	Navy CIS, igrana serija S2 E13/23
02.10	Navy CIS New Orleans, igrana serija S7 E14
02.55	Hamburg 112, igrana serija S12 E27/27 R

NOVATV 21.20

U DOBRU I ZLU
Vili je u nevolji jer se poigrao s Damjanovom motorolom. Lea i Vili bježe iz kuće, a Klaudija ih nalazi u parku.

DOMATV 19.55

NAVY CIS
McGee krši pravila, riskirajući posao u NCIS-u, kako bi pomogao sestri Sarah, koja se pojavila dezorijentirana...

➡ Ostali programi

➡ KANAL RI

07.25 Planet Ri, mozaična emisija (r) 08.20 Glazbeni kanal/TV prodaja 12.30 Planet Ri, mozaična emisija (r) 13.20 Rotor, emisija o oktanskim i ekstremnim sportovima 14.10 Glazbeni kanal/TV prodaja 15.00 Naše općine i gradovi, reportaža 15.15 Art caffe, emisija o kulturi 16.10 TV prodaja/ Glazbeni kanal 17.00 Planet Ri, mozaična emisija 17.50 Jeste li znali? 18.00 DNEVNIK 18.25 Tv prodaja 18.50 Željko Marušić i gosti, talk show 19.40 Glazbeni kanal 20.00 Auto moto nautic vision, emisija 20.30 VA BANK, sportska emisija 21.00 Ča skalica, čakavska glazbena emisija (r) 22.00 DNEVNIK (r)

22.25 Glazbeni kanal 23.00 Zapisano u zvijezdama, astro show (18)

➡ TV NOVA

11.30 Telegiornale 11.45 Vijesti Istre i Kvarnera 12.15 TV Prodaja 13.45 Odaberi zdravlje 14.30 TV Prodaja 16.00 Trajna-ninenaj 17.00 Kronika Grada Umaga 17.30 N1 Pregled dana 18.10 Jurica Galić - Juka predstavlja 18.45 Telegior-nale 19.05 Mi biramo za vas, glazbena emisija 19.30 Forum 1 20.00 Vijesti Istre i Kvarnera 20.30 Zapadna strana 21.00 Artistra, emisija o kulturi 21.30 Indeks, emisija o studiranju u Istri 22.00 Energetska medicina 22.40 Vijesti Istre i Kvarnera 23.10 Vrata sudbine, emisija o

TV PREPORUKA

DOKUMENTARAC **HRT1 15.40**

Vlakom oko svijeta
Sir Tony Robinson ima misiju upoznati i razumjeti zajedničku povijest i kulturu Meksika i SAD-a. Napušta uobičajene turističke staze i upoznaje domaće koji mu otkrivaju neočekivane priče. Od meksičke pustinja do zvjezdanog Los Angelesa, vlakom istražuje ove fascinantne dijelove Amerike. Putovanje počinje vlakom El Chepe na zapadnoj obali Meksika kroz spektakularni Bakreni kanjon - veći i dublji od Grand Canyona u SAD-u. Ondje će upoznati ljude koji u kanjonu žive naraštajima. Zatim jednim putničkim vlakom u Meksiku kreće prema SAD-u i putem će stati u gradu Chihuahui gdje će doznati kako je postao prosperitetan i upoznati tradicionalno piće »sotol«, sjevernomek-sičku vrstu tekile. Zabavit će se u destileriji kušajući egzotične varijante, uključujući jednu s marihuanom. Zatim dolazi u grad koji je zahvaljujući ratovima kartela nekoć bio poznat kao grad s najviše ubojstava na svijetu, Juarez.

TRILER **HRT2 21.05**

Dar
THE GIFT, 2015.
Režija: Joel Edgerton
Uloge: Jason Bateman, Rebecca Hall, Joel Edgerton
Kad je Simon promijenio posao, on i njegova žena Robyn preselili su se iz Chicaga u predgrađe Los Angelesa. Dok su bili u kupovini, sreli su Simonovog školskog kolegu Gordona Moseleya, zvanog Gordo, koji je od tada počeo nenajavljeno svraćati k njima i donositi darove. Simona je to počelo uznemirava-ti, no Robyn u tome nije vidjela neki problem sve dok nije počela otkrivati istinu o odnosu dvojice muškaraca tijekom školovanj...

DOKUMENTARAC **HRT2 20.15**

Tim Peake i tajne svemira: Planeti
Astronaut Tim Peake nudi nam svoju jedinstvenu perspektivu dok kreće na let kroz svemir. Putem istražuje planete, zvijezde, crne rupe i otkriva kako je živjeti u svemiru. 1. epizoda: U epskom uvodu u seriju Tim odlazi duboko u zaleđe Zapad-ne Australije, gdje vedro noćno nebo pruža pogled na našu galaksiju, Mliječni put, od kojeg zastaje dah. Dok gleda zvijezde s britanskom astronomkinjom dr. Natashom Hurley-Walker, Tim osjeća planete i zvijezde.

alternativnom načinu života

➡ HRT 4

17.13 Vrijeme RH danas 17.14 Vrijeme Europa danas 17.16 Vrijeme svijet danas 17.20 Studio 4: Jutarnji intervju 17.40 Poslovne vijesti 17.45 Studio 4: Sport 18.00 Studio 4: Sportske minute 18.22 Studio 4: Znanost 18.30 Regionalni dnevnik 18.53 Vrijeme RH sutra 18.54 Vrijeme Europa sutra 18.56 Vrijeme svi-njet sutra 19.00 Dnevnik 2 19.53 Vrijeme RH sutra 19.54 Vrijeme Europa sutra 19.56 Vrijeme svijet sutra 19.59 HAK - promet info 20.00 #REPORTAŽE:, dokumentarna reportaža 20.05 Romano Bolković - 1 na 1, talk show 21.00 Pregled dana 21.45 DW: U dobroj formi 22.15

➡ Jabuka TV

07.30 Serbus Zagreb 08.00 Zagrebancija 08.30 Svakodne-vica 10.15 Ritam Zagrebačke županije 10.45 Fio Show 13.00 Hrana i vino 13.30 Moda XL 14.30 Moda XL 15.30 Odaberi zdravlje 17.00 Sport specijal 17.30 Inkluzivni puls 18.00 Odaberi zdravlje 18.30 Serbus Zagreb 19.00 Zagrebancija 20.05 Svakodnevica 21.00 Minute bijele kute 21.30 Back-

➡ CMC

08.00 24 sata vijesti 08.05 100% hitovi 09.00 Libar 10.00 Vijesti 10.15 100% hitovi 11.00 CMC Mix 12.00 Dobar dan 13.00 Glazbeni vremeplov 13.11 CMC Mix 15.00 100% hitovi 16.00 Rock 17.00 100% hitovi 18.00 CMC Mix 19.00 Vijesti 19.15 100% hitovi 19.30 CMC Mix 20.00 CMC Večer 21.00 24 sata vijesti 21.05 DALIBOR PETKO SHOW: Alka i Zok 23.00 100% hitovi 00.00 Vijesti

➡ Talijanski

➡ RAI 1

07.00 TG1 07.10 UnoMattina News 08.00 TG1 08.30 Che tempo fa 08.35 UnoMattina 08.55 Rai Parlamento Telegior-nale 09.00 TG 1 L.I.S. 09.03 UnoMattina 09.50 Storie italiane 11.55 E' sempre mezzogiorno 13.30 TELEGIORNALE 14.05 La volta buona 16.00 Il Paradiso delle Signore 16.53 Che tempo fa 16.55 TG 1 17.05 Vita in Diretta 18.40 L'Eredità 20.00 TELEGIOR-NALE 20.30 Cinque Minuti 20.35 Affari tuoi 21.30 Il commissario Montalbano 23.45 Porta a Porta 23.55 TG1 Sera

➡ RAI 2

07.35 La Porta Magica 08.30 TG2 08.45 Radio2 Social Club 2 10.00 TG2 Italia Europa 10.55 TG2 Flash 11.00 TG Sport Giorno 11.10 I Fatti Vostri 13.00 TG2 GIORNO 13.30 TG2 Costume e Societá 13.50 TG2 Medicina 33 14.00 Ore 14 15.25 BellaMa' 17.00 La Porta Magica 17.35 Rai Parlamento Telegiornale 17.45 TG2 L.I.S. 2 17.50 TG2 18.05 Calcio: Nazionale femminile - Amichevole: Italia - Brasile 19.05 TG Sport Sera 19.08 Calcio: Na-zionale femminile - Amichevole: Italia - Brasile 20.30 TG2 20.30 21.00 TG2 Post 21.20 Belve 23.45 Il Sabato al 90°

➡ RAI 3

07.00 TGR Buongiorno Italia 07.30 TGR Buongiorno Regione 08.00 Agorá 09.45 Re Start 10.40 Spaziolibero 10.55 Elisir 3 12.00 TG3 12.25 TG3 Fuori TG 12.50 Quante storie 13.20 Passato e Presente - La guerra di Corea 14.00 TG Regione 14.19 TG Regione Meteo 14.20 TG3 3 14.50 TGR Leonardo 15.05 TGR Piazza Affari 15.15 TG3 LIS 15.20 Rai Parlamento Telegiornale 15.25 Montagne di energia 16.20 Geo 19.00 TG3 19.30 TG Regione 19.51 TG Regione Meteo 20.00 Blob 20.15 Fin che la barca va 20.40 Il cavallo e la torre 20.50 Un posto al sole 21.20 Dogman 23.10 Dottori in corsia

➡ CANALE 5

07.53 Traffico 07.59 TG5 08.44 Mattino Cinque News 10.51 Tg5 ore 10 11.00 Forum - 12.58 TG5 13.45 Beautiful 14.03 Grande Fratello 14.08 Forbidden Fruit 14.45 Uomini e donne 16.05 La forza di una donna 16.25 Amici di Maria - DT 16.55 Dentro la no-tizia 18.30 Grande Fratello 18.38 Avanti un altro 19.54 Tg5 Prima Pagina 20.01 TG5 20.40 La ruota della fortuna 21.20 Riassunto - La notte nel cuore 21.21 La notte nel cuore 23.59 X- Style

➡ ITALIA 1

07.41 Magnum P.I. 08.38 Chicago Med 10.31 FBI: Most Wanted 12.25 Studio Aperto 12.59 Gran-de Fratello 13.30 Sport Mediaset 14.13 Sport Mediaset Extra 14.22 I Simpson 15.15 NCIS: Los Angeles 17.11 The Mentalist 18.01 Grande Fratello 18.11 Studio Aperto Live 18.30 Studio Aperto 18.53 Grande Fratello 19.09 Studio Aperto Mag 19.30 C.S.I. Miami 20.32 NCIS - Unita' Anticrimine 21.20 Le iene show

➡ RETE 4

07.12 La promessa 07.46 Terra Amara 08.41 My Home My Destiny 10.44 Tempesta d'amore 11.55 Tg4 12.25 La signora in giallo 14.00 Lo sportello di forum - 15.32 Tg4 - Diario del giorno (Anteprima) 15.39 Diario del gior-no 16.34 La notte dell'agguato 18.58 Tg4 19.32 10 minuti 19.48 La promessa 20.29 4 di sera 21.33 E' sempre Cartabianca

IMPRESSUM

IZDAVAČ I TISKAR

»NOVI LIST«
Novinsko nakladničko dioničko društvo, Rijeka, Zvonimirova 20/A p.p. 130, 51001 RIJEKA
Telefon: 051/650-011, 051/650-013
Telefax: 051/672-114, 051/672-118
E-mail: redakcija@novilist.hr
Web: www.novilist.hr
UPRAVA
Bojan DIVJAK - predsjednik
Renato IVANUŠ - član
PROKURISTICA
Darija PRŠA
GLAVNA UREDNICA
Slavica BAKIĆ
GLAVNA UREDNICA
SUPERDESKA
Dijana PAVLOVIĆ
UREDNIK DIGITALNIH IZDANJA
Damir KUNDIĆ
IZVRŠNI UREDNIK
Dražen HERLJEVIĆ
UREDNIČKI KOLEGIJ
Nenad HLAČA - NOVOSTI i SVIJET
Danijela BAUK - NEDJELJNI BROJ
Helena FOGAS - RIJEKA
Boris PEROVIĆ - REGIJA
Zlatko HORVAT - SPORT
Kim CUCULIĆ - KULTURA i MEDITERAN
Ivana KOCIJAN - MOZAIK
Grafička SLUŽBA
Tea LILIĆ PRIBANIĆ
TAJNICA REDAKCIJE
Branka VRABEC
DOPISNIŠTVO U ZAGREBU
Ulica Matka Laginje 6
WEB PORTAL
novilist.hr
E-mail: portal@novilist.hr
MARKETING I PROMOCIJA
Rijeka, Zvonimirova 20a
Direktora:
Silvija GERC VODOPIJA
Telefon: 051/650-088
Telefax: 051/650-110
E-mail: oglasi@novilist.hr
Web: marketing.novilist.hr
TISKARA I KOMERCIJALA
Telefon: 051/650-024
Telefax: 051/650-036
E-mail: tiskara@novilist.hr
OGLASNI ODJEL RIJEKA
Andrije Medulića 6-8,
Telefon: 051/212-102
E-mail: oglasni.rijeka@novilist.hr
Web: http://oglasni.novilist.hr
PRETPLATA
Telefon: 051/650-170
Radno vrijeme od 7.30 do 15.30 sati
TISAK
NOVI LIST d.d. Rijeka
List izlazi svaki dan. Rukopi-se i materijale ne vraćamo.

➡ HRT Radio Rijeka

07.00 Jutarnja kronika 07.25 Kockica vedrine 08.00 Najava događaja 08.15 Puntapet 08.30 Kamo danas 08.45 Vrijeme za vrijeme 09.00 Vijesti Radio Rijeke 09.15 Travarica 10.00 Vijesti Radio Rijeke 10.10 Najava programa 10.11 Utorkom u centru 10.30 Notiziaro 11.00 Vijesti Radio Rijeke 11.30 Ah, ta divna stvorenja 12.00 Vijesti Radio Rijeke 12.30 Notiziaro 13.00 Vijesti Radio Rijeke 13.15 Zovi doktora 14.00 Vijesti Radio Rijeke 14.10 Najava programa 14.45 Vrijeme za vrijeme 15.00 Danas aktualno 16.00 Giornale Radio 16.30 Kamo danas 2 16.35 Kolone, kolone 17.00 Vijesti Radio Rijeke 17.05 Leksikon 18.00 Vijesti Radio Rijeke 18.05 Cyber utorak 18.15 Caffè Europa 19.15 Servisne informacije 19.30 Crna rupa 22.00 Kronika dana

SKENIRAJ!
ZA VIŠE VIJESTI
BEZ PRESTANKA

PROTOTIP JE OŽIVIO Vozilo u vlasništvu Traugotta Grundmanna iz Hessisch Oldendorfa

Vlasnik redovito vozi bubu

Buba u radovima

Unutra je vrlo skućeno

Najstarija buba iz 1937. - opet vozi

Automobil je izrađen kao Volkswagen W30, u tadašnjem Porscheovu inženjerskom uredu i uz Mercedesovu potporu. Od stare VW-ove bube ostalo je samo podvozje, pod rednim brojem 26, a nakon osam godina restauracije buba je na cesti

Od jednog od prvih prototipova kultnog Volkswagenova automobila ostala je samo šasija. Njemački kolekcionar proveo je osam godina restaurirajući ga u izvorno, vozno, stanje. I uspio je! Smatra se da je buba Traugotta Grundmanna najstarija na svijetu i može se pogledati u njegovu domu u Hessisch Oldendorfu.

Ide do 100 km/h

Vlasnik redovito vozi taj mali automobil s motorom od samo 23 konjske snage, postavljenim straga, i zračnim hlađenjem.

- Ovo je vožnja u njezinu najčistijem obliku, povratak osnovama, da tako kažem, kaže Grundmann.

- I jako glasna, dodaje smijući se.

Njemački centar za tehničke preglede TÜV potvrdio je da je automobil siguran do maksimalne brzine od 100 km/h, ali Grundmann priznaje da

stvari postanu malo »nezgodne« iznad 80 na sat.

Unutra je skućeno.

- Ljudi su nekad bili manji, kaže taj entuzijast.

To znači da će svatko viši od 180 centimenata imati problema ispružiti noge ispod volana. Grundmann i dalje može upravljati iako se mora sagnuti kako bi vidio kroz vjetrobransko staklo.

Automobil je izrađen 1937. godine kao Volkswagen W30, u tadašnjem Porscheovu inženjerskom uredu i uz Mercedesovu potporu. Nakon triju takozvanih V-modela, koji više ne postoje, bila je to prva serija prototipova, odnosno »generalna proba« za kasniju VW-ovu bubu.

- Tih 30 pokusnih vozila izradio je Ferdinand Porsche

po narudžbi za opsežno cestovno testiranje i smatraju se izravnim prethodnicima kasnije bube, priopćio je TÜV Nord.

Uništeni prototipovi

Tijekom Drugog svjetskog rata prototipovi su bili uništeni, kao što se vidi na fotografijama koje Grundmann posjeduje.

- Materijal je tada bio potreban za nešto drugo, kaže.

Podvozje s brojem 26 dotad je prešlo oko 56.000 kilometara i na čudesan način preživjelo rat. Prema TÜV-u, koji je potvrdio autentičnost broja 26, nema dokaza o postojanju drugih sačuvanih okvira ili karoserija. Tako se danas ponovo sastavljeni automobil smatra najstarijom bubom na svijetu.

Najkasnije početkom 1970-ih podvozje s brojem 26, kako navodi Grundmann, ponovo je otkriveno u Gmündu, u austrijskoj Koruškoj, ispod drugog vozila, takozvanog

Kübelwagena, vojnog tipa bube. Preko različitih kolekcionara taj je dio vozila naposljetku stigao do jednog zaljubljenika u oldtimere u Austriji. Godine 2003. došao je u ruke Traugotta Grundmanna.

U Hessisch Oldendorfu podvozje je isprva »samo stajalo uza zid«, prisjeća se Grundmann. Kaže kako nije bio siguran želi li uopće krenuti u obnovu. Ohrabrio ga je, međutim, uspješan projekt obnove znatno bolje očuvane bube iz 1938. godine. Tako je najprije obnovljen cijeli donji dio vozila – a potom je sve krenulo.

Knjiga o obnovi

Danas W30 stoji, zajedno s Bubom iz 1938. godine, u posebno uređenoj prostoriji

u sklopu Grundmannove zbirke, koja obuhvaća brojne druge modele VW-a, ali i bar uređen u stilu pedesetih. O obnovi W30 napisana je i knjiga, koja se zajedno s brojnim fotografijama i izvornim dokumentima nalazi u toj drvom obloženoj garaži. Grundmann, koji je po zanimanju krovopokrivač i bivši vojni letački instruktor, osam godina je radio na obnovi povijesnog vozila.

Grundmann u skućenom, sivo obojenom vozilu ne vozi duge relacije. Također, izbjegava kišu. No kad se održavaju susreti ljubitelja buba ili oldtimera, Grundmann se ipak uvuče u automobil, zguri se, najstarija buba ponovo krene.

Nenad KREIZER/H

Dijelove tražili po Europi

Karoserija je izgrađena iznova, uz pomoć specijalizirane tvrtke. Osnova za to bio je crtež u prirodnoj veličini koji je izradio tadašnji Audi je, a današnji glavni Volkswagenov dizajner Andreas Mindt, prema fotografijama i podvozju. Dijelove su pronašli i kupili u Velikoj Britaniji, Francuskoj ili Poljskoj. I za stručnjaka za oldtimere Thomasa Ruscha iz TÜV-a rad na tom automobilu bio je nešto posebno: automobil je, naime, izrađen prije stupanja na snagu njemačkog Pravilnika o odobrenju vozila za promet iz 1938. godine. Za registraciju automobila bilo je najvažnije da bude tehnički ispravan i siguran za promet. Za neka pravila pronađena su izuzeća. Na kraju je prometni ured prihvatio W30 bez ikakvih primjedbi.

ERSTE
Otvorite
poslovni
račun 100%
online.

Banka može tražiti dodatnu dokumentaciju i ne mora odobriti svaki zahtjev za otvaranje poslovnog računa.

Valute označene zvjezdicom za koje Banka ne objavljuje kupovni i prodajni tečaj za efektivu ne smatraju se valutama s Tečajne liste Banke u kojima Banka vodi transakcijske račune i/ili zaprima gotovinske naloge za plaćanje i/ili provodi otkup deviza. Tečajevi za predmetne valute (tečajevi za devize) koriste se za preračunavanje u bezgotovinskim transakcijama.

TEČAJNA LISTA BROJ: 211
Erste & Steiermärkische Bank d.d.
Primjenjuje se od 28.10.2025.

Valuta	Jed.	Kupovni za efektivu	Kupovni za devize	Srednji za devize	Prodajni za devize	Prodajni za efektivu	Srednji tečaj HNB
AUD	1	1,845600	1,826600	1,774700	1,722700	1,703700	1,774700
CAD	1	1,692700	1,675200	1,627600	1,579900	1,562400	1,627600
CZK	1	25,368800	25,034400	24,323000	23,611500	23,277100	24,323000
DKK	1		7,687800	7,469400	7,250900		7,469400
HUF	1	405,914700	400,563500	389,180000	377,796400	372,445200	389,180000
JPY	1	185,580900	183,134400	177,930000	172,725500	170,279000	177,930000
NOK	1		11,972200	11,632000	11,291700		11,632000
SEK	1		11,231100	10,912000	10,592800		10,912000
CHF	1	0,963400	0,953400	0,926400	0,899300	0,889300	0,926400
GBP	1	0,906900	0,897600	0,872100	0,846500	0,837200	0,872100
USD	1	1,210500	1,198000	1,164000	1,129900	1,117400	1,164000
BAM	1	2,032100	2,011000	1,955830	1,900500	1,879500	1,955830
PLN	1	4,417100	4,358800	4,235000	4,111100	4,052800	4,235000

